

Tirsdag den 28. januar 2014 (D)

1

45. møde

Tirsdag den 28. januar 2014 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Anne Baastrup (SF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Anne Baastrup (SF).

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som repræsentant til Europa-Parlamentet.

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og forskellige andre love. (Fremrykning af skatte- og afgiftslempelser og forhøjelse af beskæftigelsesfradrag m.v.).

Af skatteministeren (Jonas Dahl).

(Fremsættelse 20.12.2013. 1. behandling 14.01.2014. Betænkning 21.01.2014. 2. behandling 23.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-6 af 27.01.2014 til 3. behandling af skatteministeren (Jonas Dahl)).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 117:

Forslag til lov om ændring af repatrieringsloven. (Indførelse af permanent ordning med forhøjet etableringshjælp og supplerende reintegrationsbistand, ændret fordeling af udbetaling af etableringshjælp m.v.).

Af social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 22.01.2014).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 20.12.2013).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ændring af timefradraget ved arbejdsindtægter).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.01.2014).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om sammenlægning af jobcentre til større enheder.

Af Hans Andersen (V) og Joachim B. Olsen (LA).
(Fremsættelse 26.11.2013).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af reglerne om 6 ugers selvvalgt uddannelse til forsikrede ledige.

Af Hans Andersen (V), Joachim B. Olsen (LA) og Benedikte Kiær (KF).

(Fremsættelse 26.11.2013).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om frit valg til at vælge, om jobsøgning skal forankres i et jobcenter eller hos en godkendt privat aktør. Af Hans Andersen (V), Joachim B. Olsen (LA) og Benedikte Kiær (KF).

(Fremsættelse 26.11.2013).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om Danmarks Innovationsfond.

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 15.01.2014).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 108:

Forslag til lov om ændring af lov om teknologi og innovation og lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde. (Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond m.v.).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 15.01.2014).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og forskellige andre love og om ophævelse af lov om Højteknologifonden. (Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 15.01.2014).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Mette Bock (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 41 (Forslag til folketingsbeslutning om kortlægning af kompetencebalancen mellem Danmark og EU samt anvendelsen af nærheds- og proportionalitetsprincipperne i praksis).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Anne Baastrup (SF).

Kl. 13:00

Formanden:

Anne Baastrup (SF) har søgt om orlov fra den 28. januar 2014 på grund af sygdom.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Anne Baastrup (SF).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Fyns Storkreds, Karsten Hønge, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 28. januar 2014, i anledning af Anne Baastrups orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning om udvalgets indstilling.

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Jeg slutter afstemningen.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 106 stemmer.

[For stemte 106 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som repræsentant til Europa-Parlamentet.

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 2. stedfortræder for Folkebevægelsen mod EU, Rina Ronja Kari, godkendes som repræsentant til Europa-Parlamentet fra og med den 5. februar 2014, hvor Søren Søndergaard nedlægger sit mandat. Det skal bemærkes, at 1. stedfortræder har meddelt, at hun ikke ønsker at overtage det ledige mandat.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning om udvalgets indstilling.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden:

Jeg slutter afstemningen.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 105 stemmer.

[For stemte 105 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 103: Forslag til lov om ændring af ligningsloven og forskellige andre love. (Fremrykning af skatte- og afgiftslempelser og forhøjelse af beskæftigelsesfradrag m.v.).

Af skatteministeren (Jonas Dahl).

(Fremsættelse 20.12.2013. 1. behandling 14.01.2014. Betænkning 21.01.2014. 2. behandling 23.01.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-6 af 27.01.2014 til 3. behandling af skatteministeren (Jonas Dahl)).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Der er ingen, der ønsker at udtale sig.

Så er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslagene nr. 1-6 af skatteministeren som vedtaget.

De er vedtaget.

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Forhandlingerne drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Her slutter afstemningen.

For stemte 98 (V, S, DF, RV, SF, LA, KF og UFG (Uffe Elbæk)), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Så holder jeg en meget kort åndedrætspause, så samtalerne kan blive flyttet ud af salen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 117:

Forslag til lov om ændring af repatrieringsloven. (Indførelse af permanent ordning med forhøjet etableringshjælp og supplerende reintegrationsbistand, ændret fordeling af udbetaling af etableringshjælp m.v.).

Af social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 22.01.2014).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Inger Støjberg som Venstres ordfører.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Inger Støjberg (V):

Det lovforslag handler, som formanden netop nævnte, om repatriering. Venstres holdning til ordningen er, som den altid har været. Ordningen skal være et gunstigt tilbud til de udlændinge, som frivilligt ønsker at rejse tilbage til deres hjemland. Det kan dreje sig om udlændinge, der er dårligt integreret i det danske samfund, og for hvem en tilbagevenden til deres hjemland er en chance for at få en bedre tilværelse, eller det kan dreje sig om ældre udlændinge, der gerne vil tilbringe deres alderdom i hjemlandet. Det var årsagen til, at VK-regeringen forhøjede den hjælp, som en udlænding kan modtage i forbindelse med tilbagevenden til hjemlandet.

Nu er regeringen så kommet med et lovforslag, der skal gøre den forhøjede hjælp til etablering og den supplerende reintegrationsbistand, som vi selv fik vedtaget, permanent. I lovforslaget kommer regeringen også med en række udvidelser af ordningen. Disse udvidelser handler bl.a. om fordelingen af den udbetalte etablerings-

hjælp, således at en større del af beløbet gives ved afrejsen i stedet for efter fortrydelsesrettens ophør.

Forslaget handler også om grænsen for ansøgernes formue, som hæves fra 20.000 kr. til 50.000 kr., og så giver det også en ansøger, der har fået afslag, mulighed for at få sin sag genovervejet, hvis forsørgelsesgrundlaget mistes eller forringes betydeligt inden for de efterfølgende 2 år.

Hele formålet med, at vi i VK-regeringens tid valgte at forhøje beløbet til repatriering, var at give et gunstigt alternativ til en tilværelse i Danmark til en udlænding, som gerne ville vende hjem. Dengang var De Radikale imod forslaget. De sagde bl.a. i forbindelse med behandlingen af lovforslaget:

Vi bruger uforholdsmæssig mange penge på repatriering; vi er ikke imponerede; vi bryder os ikke om det træk i det her samfund, som det her forslag viser.

Nu kommer regeringen, som De Radikale jo som bekendt også er en del af, med et lovforslag, som skal videreføre de elementer, som De Radikale var så meget imod tidligere. Man må sige, at I er kommet på bedre tanker, og tak for det.

Det er helt klart, at Venstre støtter den del af forslaget, som gør den forhøjede etableringshjælp og den supplerende reintegrationsbistand, som vi jo selv fik vedtaget i 2010, permanent.

Hvad angår den række af udvidelser, som regeringen foreslår, vil vi tage stilling til disse under udvalgsbehandlingen. Venstre mener nemlig, at repatriering skal være attraktiv, men vi skal omvendt også undgå, at ordningen bliver misbrugt, og derfor ønsker vi at få uddybet, hvilke konsekvenser disse udvidelser kan have.

Så Venstre har det sådan med det her forslag, at vi, som det ligger lige nu, ikke støtter det, men vi vil gøre vores endelige stilling op under udvalgsbehandlingen. Altså, det, man kunne kalde del 1, nemlig videreførelsen, er vi positive over for. Det, man kunne kalde del 2, nemlig de nye initiativer, er vi noget mere betænkelige ved.

Kl. 13:08

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Mette Reissmann som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Vi tager imod mange flygtninge og indvandrere i Danmark, og sådan skal det også være. Mange af disse bidrager i dag til vores samfund. Det giver dog sig selv, at vi ikke har plads til alle. Der er simpelt hen en grænse for, hvor mange udlændinge et samfund på årsbasis kan integrere. Derfor er vi også et af de lande, der yder den største indsats i de krigsramte landes nærområder. På den måde kan forholdene med tiden blive gode nok, til at vores udlændinge uden større risiko kan rejse hjem, tilbage til deres hjemland.

Vi Socialdemokrater er af den opfattelse, at hvis man kan rejse tilbage til sit hjemland, bør man rejse tilbage. Det er enhver borgers pligt at bidrage til at genopbygge sit land, men det skal ske på ordentlige vilkår. Og her har repatrieringsloven vist sig virkningsfuldt. Og ved at give økonomisk støtte giver vi udlændinge en realistisk mulighed for at etablere sig i hjemlandet.

Derfor vil vi med dette lovforslag videreføre de regler, der har været gældende siden 2010. De sikrer, at det økonomiske incitament til at rejse hjem er til stede. Ordningen bliver dog ikke kun forlænget. Den bliver også forbedret. Hidtil er størstedelen af det samlede beløb først tilfaldet den udrejste et år efter, at vedkommende er rejst ud. Det ændrer vi, så en større del af beløbet udbetales ved selve udrejsen. Samtidig hæver vi den øverste grænse for den formue, en udlænding må besidde, når vedkommende ønsker et økonomisk tilskud fra den danske stat. Det er tiltag, der har til formål at sikre den enkel-

te udlænding et solidt økonomisk grundlag at rejse hjem på, og det er tiltag, som vil øge antallet af frivillig hjemrejsende.

Socialdemokraterne er alt i alt ganske tilfredse med repatrieringsordningen, særlig efter at vi i 2012 fik afskaffet resultattilskuddet til kommunerne. At tilskynde kommunerne til at arbejde aktivt for at sende udlændinge hjem er et af de mere triste eksempler på den symbolpolitik, som blev ført under den tidligere regering. Men den del bliver med forslaget afskaffet, og vi står tilbage med en fremragende lov. Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget.

Kl. 13:11

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det – må jeg regne ud – hr. Christian Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Ja, jeg står her på vegne af hr. Martin Henriksen, vores integrationsordfører. Vi synes jo, at der er mange gode takter i repatrieringsordningen, men der er også nogle dele, som bekymrer os. Det er jo sådan, at der udbetales en repatrieringsydelse på omtrent 130.000 kr., hvoraf 20.000 kr. bliver udbetalt, når vedkommende, der vil repatriere, rejser, og det resterende beløb så kommer, når vedkommende har været i sit hjemland i 1 år. Der vil man så ændre fordelingen, sådan at det sættes op til 50.000 kr., når man rejser, og så det resterende igen senere.

Men vi mener, at det, at man forhøjer det beløb, folk får, når de rejser ud, godt kunne øge incitamentet for snyd. Det er i hvert fald en bekymring, vi har. Vi vil faktisk anbefale i den udvalgsbehandling, der kommer, at forslaget deles op. Der er også noget andet, der bekymrer os, nemlig at man kan modtage offentlige ydelser vedvarende, når man er blevet repatrieret. Det synes vi faktisk er en helt forkert vej at gå.

Men altså, vi er positive over for selve ordningen, og så kommer vi så til i udvalgsbehandlingen at tage videre stilling til det.

Kl. 13:13

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Liv Holm Andersen som radikal ordfører.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Tak for det. Inden jeg kommer til det lovforslag, som vi behandler i dag, vil jeg gerne starte med at citere mig selv – det virker måske lidt alternativt, men det vil jeg nu gerne gøre alligevel – nemlig fra dengang, da jeg for 2 år siden stod på den her talerstol og holdt ordførertalen til lovforslag nr. 101, som handlede om afskaffelsen af den her såkaldte kommunebonus, som kommuner fik for at sende en udlænding hjem. Da sagde jeg følgende:

I dag er det en god dag for Radikale Venstre, og jeg har glædet mig til at stå på talerstolen i dag, fordi vi med det her lovforslag tager endnu et opgør med den tidligere regerings ubehagelige signalpolitik på udlændinge- og integrationsområdet, for når man udlover en dusør på 25.000 kr. pr. udlænding, som en kommune får, til at rejse permanent hjem, så synes vi, der er tale om ubehageligheder. Jeg sagde også noget andet dengang:

»At vende hjem til sit oprindelsesland kan være en god løsning for nogle udlændinge, og en del udlændinge er også vendt hjem og hjælper med at bygge deres oprindelseslande op. Det er sådan set fint, at vi som samfund økonomisk ønsker at facilitere den her hjemvendelse, men der skal være tale om en helt og aldeles frivillig hjemvendelse, og derfor skal det ikke være noget, der bliver påduttet no-

gen af ivrige myndigheder eller for den sags skyld ivrige regeringer.«

Det giver sådan set en meget god indgangsvinkel til at tale om lovforslaget her i dag, og om min og Radikale Venstres holdning til det, for det omhandler jo selve repatrieringsordningen fra 2010, en ordning, som vi tidligere har hørt at mange udlændinge har benyttet sig af, og som Dansk Flygtningehjælp også bakker op om.

Radikale Venstre kan også bakke op om den her ordning, for ligesom vi ikke mener, at nogen skal presses til at forlade Danmark, og at man skal øve det her pres ud fra sådan nogle kommunebonuser, og hvad man ellers har, så mener vi heller ikke, at økonomien skal afholde nogen fra at søge om muligheden for at vende tilbage til deres oprindelsesland. Derfor mener vi sådan set, at en ordentlig og funktionel repatrieringsordning som en valgmulighed og som noget, som altså ikke pådømmes nogen, er et gode, og derfor støtter vi den del af lovforslaget, som handler om at permanentgøre ordningen fra 2010.

Vi støtter sådan set også lovforslagets andre forslag, som er blevet refereret af et par ordførere, og som jo altså kort og godt handler om at ændre fordelingen af udbetalingen – så man får en større del af beløbet til selve etableringen, altså når man rejser ud af Danmark – og som handler om at hæve grænserne for den formue, der skal ses bort fra, når man skal modtage den her hjælp, og så om den her mulighed for i visse tilfælde at søge om genoptagelse af den ansøgning, man har lavet om reintegrationstilstand. Sidst, men ikke mindst, indgår der så et forslag om i nogle tilfælde at kunne forhøje hjælpen, så den passer til leveomkostningsniveauet i det pågældende land. Og det giver også ganske god mening.

Så med de her ændringer er det egentlig vores opfattelse at ordningen forbedres, og at den gøres mere funktionel, og at den også sikrer, at der er flest mulige udlændinge, som frivilligt ønsker at vende hjem til deres hjemlande, som kan gøre bedst muligt brug af ordningen.

Så samlet set kan Radikale Venstre bakke op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 13:16

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Inger Støjberg.

Kl. 13:16

Inger Støjberg (V):

Tak for det. På en eller anden måde er det her jo radikal classic, kan vi sige, for man har indtaget begge standpunkter. Så jeg skal bare lige være sikker på, at når ordføreren i dag er tilhænger – og man må forstå næsten varm tilhænger – af det her, så skal man bare slå en streg over det, den daværende ordfører sagde, nemlig at vi bruger uforholdsmæssig mange penge på repatriering. Altså, nu bruger man jo så flere penge i den her ordning. Men det kan man bare slå en streg over, og det mener man ikke længere. Man har også sagt: Vi er ikke imponeret. Men nu er man imponeret, forstår jeg, og det synes jeg jo er godt. Og der blev også sagt: Vi bryder os ikke om det træk i det her samfund, som det her forslag er udtryk for. Jeg kan så forstå, at nu synes man så rigtig godt om det her træk. Det synes jeg også, men jeg vil bare gerne lige have ordføreren til i dag at konstatere, at man slår en streg over tidligere tiders politik, og så bakker man varmt op om det her og er direkte imponeret, må vi forstå.

Kl. 13:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:17

Liv Holm Andersen (RV):

Jeg tror ikke, at jeg på noget tidspunkt har brugt ordet imponeret, men jeg vil da godt redegøre for vores forhold til standpunkter og holdninger osv., for det er jo noget, som spørgerens parti har det ret svært med. Der må vi jo nok sige at man kender til at ændre mening. Det kan jeg f.eks. forstå at Venstre har gjort i forhold til dobbelt statsborgerskab, og det glæder vi os også meget over.

Men for at gøre det helt klart for spørgeren vil jeg sige, at vi synes, at der er blevet taget nogle væsentlige og ubehagelige elementer ud af den danske repatrieringsordning i forhold til kommunebonus-sen og i forhold til den dobbeltsidede vejledningspligt, kommunerne havde, hvor de på en gang skulle vejlede hen imod beskæftigelse og integration og vejlede folk, kan jeg forstå, hen imod at vende hjem. Men jeg kan berolige ordføreren med, at den holdning, som jeg står og fremfører fra talerstolen, selvfølgelig er både min egen og Radikale Venstres folketingsgruppes.

Kl. 13:18

Formanden:

Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:18

Inger Støjberg (V):

Så må vi jo håbe, at det er en holdning, der ligesom varer ved, for der er ikke nogen tvivl om, at vi bakker op om det forslag, der ligger, i hvert fald hvad angår den del 1, som jeg nævnte. Men det her er jo mere principielt end som så. Altså, det her er jo ikke et spørgsmål om dobbelt vejledning fra kommunernes side. Det her drejer sig jo helt principielt om, om man rent faktisk ønsker at betale nogle for at rejse ud af landet og tilbage til deres hjemland. Og jeg vil bare lige sikre mig – og det kan jo gøres, ved at man svarer ja eller nej – at det princip hylder Det Radikale Venstre i dag.

Kl. 13:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:19

Liv Holm Andersen (RV):

Jamen jeg tror egentlig ikke, at jeg har lyst til at svare med et ja eller et nej, men jeg vil sige, at ligesom Venstres ordfører håber, at Radikale Venstres holdninger varer ved, så håber jeg også, at Venstres nye holdninger til f.eks. dobbelt statsborgerskab varer ved. Jeg ser egentlig ikke det her, som spørgeren og Venstres folketingsgruppe ser det, nemlig som at man betaler nogle for at rejse hjem. Hvis det her foregår fuldstændig frivilligt – og det er jeg ikke altid sikker på at det har gjort, når kommuner ligefrem er blevet betalt for at få folk til at rejse hjem – så jeg ser det egentlig mere, som at man faciliterer, at folk ikke af økonomiske grunde bliver afholdt fra at afsøge mulighederne for at vende hjem til deres oprindelsesland. Så jeg ser det på en anden måde, og det kan vi jo skændes om, men som det ligger nu, kan Radikale Venstre godt bakke op om ordningen.

Kl. 13:20

Formanden:

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

Tom Behnke (KF):

Der er vel her nærmest tale om en dobbelt radikal med skrue. For det, jeg hører ordføreren sige, er, at med dette forslag er det endnu et opgør med ubehagelig udlændingepolitik. Det er okay at have det synspunkt. Men man kan jo ikke både have det synspunkt og efterfølgende i samme sætning sige, at man i øvrigt støtter en videreførel-

se af den lov, som VK-regeringen indførte. Altså, enten mener man, at det, der skete, var ubehageligt, eller også mener man det ikke.

Hvis man viderefører en lov, som VK-regeringen gennemførte, kan man da ikke stå og sige, at den er ubehagelig, hvorefter man stemmer for en videreførelse. Det giver jo ingen mening.

Kl. 13:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:21

Liv Holm Andersen (RV):

Nej. Altså, det ville jo være rart, hvis man ligesom hørte efter, hvad der blev sagt i ordførertalen, inden man stillede et spørgsmål. Det er sådan det mindste, man kan forlange, men det er måske det, vi skal kalde for en konservativ classic med skrue, eller hvad det var, spørgeren brugte i sit spørgsmål.

Det, som jeg sagde, var, at vi ikke bryder os om, at den her ordning skal pådømmes nogen, og derfor synes vi, at det var ubehagelig signalpolitik, at kommunerne blev udbetalt bonusser for at få udlændinge til at rejse hjem. Vi synes egentlig også, at det var en ubehagelig og ret ubrugelig politik, at kommunerne vejledte dels imod integration og arbejdsmarkedet, dels imod hjemvendelse, og at de var blevet pålagt at lave den her rådgivning. Det syntes vi var ubrugeligt, dumt og ubehageligt.

At vi så bakker den her ordning op, fordi vi egentlig ser det som en god mulighed, såfremt den ikke pådømmes, men er frivillig, kan jeg altså ikke se skulle være en radikal classic med skrue.

Kl. 13:22

Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Kl. 13:22

Tom Behnke (KF):

Prøv nu at høre her! Ordføreren siger, at man er imod, at nogle bliver pådømmet, at de skal gøre det, og henviser til kommunebonus, men siger samtidig i sin ordførertale, at det med kommunebonus blev afskaffet for 2 år siden. Men hun fortsætter sin tale med at sige, at det lovforslag, vi behandler i dag, er *endnu* et opgør med ubehagelig udlændingepolitik – 2 år efter vi afskaffede kommunebonus. Hvori består det »endnu«? Er det et »endnu«-opgør? For det med frivillighed har altid været der, og der står intet i det her lovforslag om, at *nu* er det frivilligt. Det har det altid været, og det vil det altid være, så man kan da ikke bruge udtrykket, at dette er *endnu* et opgør.

Kl. 13:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:23

Liv Holm Andersen (RV):

Jeg tror, at den kære hr. Tom Behnke er nødt til enten at se min ordførertale sort på hvidt eller klikke ind på Folketingets tv-kanal og se den bagefter. For vi kan simpelt hen ikke bruge tiden herinde på at diskutere, hvad jeg har sagt, for jeg har det jo heroppe sort på hvidt, hvad jeg har sagt. Så det synes jeg ligesom vi skal sætte os ud over på en eller anden måde; vi kan ikke diskutere, hvad jeg har sagt.

Jeg har sagt, at jeg ikke synes, at en sådan ordning her skal pådømmes nogen yderligere. Jeg synes, det skal være fuldt frivilligt, og så synes jeg sådan set, det er fint, at vi i et land som Danmark også vil facilitere, at folk kan rejse hjem, sådan at dette ikke bliver økonomisk betinget.

Formanden:

Tak til ordføreren. Gætter jeg rigtigt, når jeg siger, det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører?

Kl. 13:23

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det er et fantastisk gæt. (*Munterhed*). Jeg vil også meddele, at SF er positive over for det lovforslag her. Vi synes egentlig, det er fornuf- tigt, at der gives nogle forbedrede muligheder for at kunne vende hjem til sit oprindelige hjemland, hvis det er det, man har lyst til. Det afgørende er, at det selvfølgelig sker frivilligt. Man kommer jo ud for, at der er folk, som er flyttet hertil som arbejdsindvandrere, men som gerne vil tilbringe alderdommen hjemme, eller der kan være flygtninge, som flygtede fra krig, men hvor der nu i det land, de kom fra, er fredeligere tilstande, og hvortil de så ønsker en tilbagevendelse. Og det synes jeg selvfølgelig er fint at støtte. Vi synes, det er godt, at der kommer et bedre tilbud til de udlændinge, som har lyst til det. Vi synes, det er fint, at en større del af beløbet nu kan udbetales allerede ved afrejsen fra Danmark, og på den måde sikres det jo, at der er et mere solidt og holdbart økonomisk fundament at bygge sin nye tilværelse op på, og dermed er der jo også større sandsynlighed for, at man kommer godt i gang i hjemlandet, når man etablerer sig der på ny. Vi synes også, at det er fint, at reintegrationsbistanden justeres, så den i fremtiden passer lidt bedre til levevilkårene i det pågældende land, som man ønsker at vende tilbage til. Vi noterer os også, at de her ting i høj grad er i overensstemmelse med det, som Dansk Flygtningehjælp er interesseret i skal ind i den her ordning. Så på den baggrund kan jeg meddele, at SF støtter det her forslag.

Kl. 13:25

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Altså, det ligger mig sådan set lidt fjernt at forsvare De Radikale for tiden, men nu var jeg jo med i diskussionen i 2010, da VKO lavede den her lovændring om repatriering, så jeg kan jo huske, hvad fru Marianne Jelved var utilfreds med dengang. Det, som fru Marianne Jelved var utilfreds med, og det, som De Radikale var utilfredse med, var jo, at VKO ændrede reglerne, således at den største del af de penge, man fik, fik man, når fristen for, at man kunne fortryde, var udløbet. Altså, størstedelen af pengene til en flygtning, der repatrierer, forsøger at vende tilbage til hjemlandet, blev pludselig givet, efter at fristen, hvor man kunne fortryde og vende tilbage til Danmark, var udløbet. Det var det, der var årsagen til, at De Radikale var imod, og Enhedslisten var i øvrigt også imod. Det er sådan set det, som det her lovforslag ændrer på. Og derfor ville jeg, hvis jeg var radikal – det er jeg bestemt ikke – synes, at det var rigtig fornuf- tigt nu at stemme for det her lovforslag; og det synes jeg også for Enhedslistens vedkommende.

Som sagt betyder det her lovforslag, at en større del af hjælpen til etablering i hjemlandet, nemlig 40 pct., fremover udbetales i forbindelse med udrejsen fra Danmark. Og det betyder altså, at etableringshjælpen i højere grad vil leve op til sit navn og blive en egentlig etableringshjælp – hvor man kan sige, at tankegangen bag den gamle udbetalingsmodel, som VKO stod for, jo har været, at pengene først og fremmest blev sådan en bliv væk-bonus eller -præmie: Hvis man blev væk så længe, at man ikke kunne fortryde, så kom pengene. Det er jo lidt underligt, fordi pengene sådan set havde til formål, at man

skulle forsøge at etablere sig i hjemlandet, se, om man kunne få et liv til at fungere.

Jeg synes, det er meget glædeligt, at hjælpen med det her lovfor- slag i højere grad kommer til at leve op til sit navn og gøre gavn for de udlændinge, som træffer den meget vidtrækkende beslutning, det jo er at vende tilbage til et hjemland, f.eks. fordi der er kommet fred, fordi situationen i hjemlandet har ændret sig, og man nu ønsker at forsøge at vende tilbage, men man har ikke noget hus, man har ikke noget netværk osv. Det er ikke en helt let beslutning. Samtidig tager lovforslaget jo højde for, at det er blevet dyrere at leve i lande som Tyrkiet og på Balkan, og konsekvensen er altså, at reintegrationsbi- standen til udlændinge, der repatrierer, som det hedder, til de her lande, bliver sat i vejret. Det synes jeg også er positivt.

For mig er det ikke et selvstændigt mål, at så mange flygtninge som overhovedet muligt forlader Danmark. Altså, hvis mennesker er i den ulykkelige situation, at de er tvunget på flugt og er kommet til Danmark, hvor de er blevet anerkendt som flygtninge og har fået op- holdstilladelse her, så ønsker jeg jo tværtimod, at de bliver integreret i det danske samfund, altså at det kommer til at fungere, og at de børn, de får, som jo så er danske, kommer til at føle sig hjemme i Danmark, altså at integrationen fungerer. Det kunne vi gøre meget bedre, end vi gør.

Så for mig er det altså ikke et selvstændigt mål at få folk til at smutte igen, men jeg synes, det er vigtigt, at der er en reel mulighed for de flygtninge, som efter en årrække i Danmark er i en situation, hvor de har lyst til frivilligt at vende tilbage, f.eks. fordi der er kom- met fred i det land, de er flygtet fra, altså at de får en reel mulighed for at gøre det. Og den mulighed bliver væsentlig bedre med det her lovforslag, netop fordi en større del af hjælpen ligger, når man tager sted, altså når man skal etablere sig i det land, man vender tilbage til, og ikke udbetales som sådan en bonus, hvis man er blevet væk så længe, at man ikke kan fortryde og komme tilbage til Danmark.

Så vi støtter forslaget.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfø- rer. Værsgo.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Lovforslag L 117 ændrer repatrieringsordningen, som er en ordning med tilbud om økonomisk støtte til udlændinge, der ønsker at vende tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland.

I Liberal Alliance mener vi sådan set, at man selv sparer op – det er naturligt, hvis man ønsker at genetablere sig i et andet land, uanset om det er i ens oprindelsesland eller et andet land – men vi kan godt acceptere en ordning, hvor man tildeler et beløb til en afgrænset gruppe af indvandrere, der ønsker at genetablere sig i deres oprindel- seslande. Vi mener dog, at det er væsentligt, at loven, som den er fremlagt, gennemgås for muligheder for misbrug.

Vi har yderst generøse velfærdsydelser i Danmark, så generøse, at vi har et af verdens højeste skattetryk. De danskere, der går på ar- bejde hver dag, skal betale, hver gang politikerne finder på en ny ud- gift, og dette ansvar er vi os yderst bevidst. Derfor ønsker vi gennem udvalgsbehandlingen et klarere overblik over, hvad forslaget vil koste skatteborgerne.

Antallet af udlændinge i Danmark, der lever af overførselsind- komst, er for højt. Det er noget, vi må adressere særskilt, men vi må også erkende, at den lov, som vi står og behandler i dag, er udsprun- get af dette problem. Det problem ønsker vi at adressere særskilt, bl.a. i forhold til at sætte højere krav til udlændinges selvforsørgelse og også stramme asylbegrebet, sådan at de mennesker, vi tildeler

asyl, er dem, der flygter fra krig og tortur, og ikke dem, der bevæger sig for at få en bedre tilværelse.

Når det handler om EU-borgere i Danmark, mener vi altså, at Danmark suverænt selv skal bestemme, hvem der eksempelvis får SU og børnepenge. Det er ikke EU, der skal bestemme det. Der er nogle partier i Folketinget, bl.a. Radikale og Enhedslisten, der på det her område er ret generøse med danskernes skattekroner. Vi vil gerne slå fast, at det er vi ikke i Liberal Alliance. Det er det, som vi vil holde et øje på i udvalgsbehandlingen af L 117, og vi vil gerne have besvaret spørgsmål om omfang og risici for misbrug af ordningen, før vi eventuelt kan godkende den ved en tredje behandling. Tak.

Kl. 13:31

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Fra Det Konservative Folkeparti skal der også lyde positive toner over for lovforslaget her. Det er jo en ordning, som vi selv har været tilhængere af, og som vi tilbage i 2010 selv var med til at præcisere. Nu har den ordning så fungeret i 3 år, og det er vores indtryk, at ordningen har fungeret fint.

Der er jo årligt 500-600 mennesker, der vælger at tage imod det her helt frivillige tilbud. Det er en mulighed, man kan tage imod, hvor man helt frivilligt vender tilbage, og så har mulighed for at få nogle penge til etablering i hjemlandet. Man har under visse forhold også muligheden for at få noget løbende ydelse, og når fristen for, hvornår man kan fortryde og vende tilbage til Danmark, udløber, så får man resten af pengene udbetalt.

Spørgsmålet er jo så, om vi – udover at vi gør den her ordning med repatrieringshjælpen permanent – så også, som regeringen foreslår her, skal flytte grænserne for, hvor mange penge man får udbetalt, når man forlader Danmark, og hvor mange penge man får, når man når ud over fristen og mister retten til at fortryde.

Det er klart, at i det øjeblik, vi begynder at justere på de tal, så øges risikoen selvfølgelig for, at der er nogle, der måske vil gå hen og misbruge ordningen. Derfor forudsætter lovforslaget her jo en lidt nøjere vurdering af, hvad potentialet eller risikoen er for, at nogen kommer til at misbruge ordningen.

Jeg tror ikke, at den her ordning vil blive misbrugt, for beløbene er stadig væk trods alt af en beskednen størrelse, så det vil være de færreste, der overhovedet vil have meget ud af tage imod ordningen. Vi skal også huske på, at det jo ikke er sådan, at man bare siger, at det kunne man godt tænke sig, hvorefter man får pengene. Altså, det er jo ude i kommunerne, der foretages en konkret vurdering af projektet, så der er noget hånd i hanke med det.

Men det, der selvfølgelig kunne være interessant at få lidt nærmere tal på – jeg ved ikke, om man kan komme helt præcis ind på det, men så måske sådan mere skønspregt – er, hvor mange der i dag fortryder. Altså hvor mange er det, der i dag rejser ud på den her ordning, er i hjemlandet i et stykke tid, fortryder og kommer tilbage til Danmark? Der kan man sige, at i den situation er de penge, vi startede med at udbetale, væk, og det vil de også være, hvis vi forhøjer beløbet – jeg tror ikke, at det kræves, at de penge så skal betales tilbage igen.

Spørgsmålet er jo så, om det er noget, der giver anledning til misbrug. Jeg tror det ikke, men det er noget af det, vi vil spørge ind til under udvalgsbehandlingen, og vi vil prøve at blive lidt mere sikre på, hvad vi gør. Men generelt er vi altså fra De Konservatives side positive over for ordningen. Vi er også positive over for at se på en justering af beløbene her, for selvfølgelig skal det være en rimelig ordning. Det skal være sådan, at man har muligheden for at etablere sig, når man kommer hjem igen, at man har muligheden for at starte

et liv der, og det her er et tilbud til de udlændinge, som har lyst til at forlade Danmark og vende tilbage. Det er da fint, hvis vi kan være med til at hjælpe med til, at alle på den måde får noget ud af det. Så vi er positive over for forslaget.

Kl. 13:34

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:34

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nu kan jeg ikke huske, om hr. Tom Behnke var med i debatten tilbage i 2010, hvor VK-regeringen ændrede reglerne for repatriering. Men kan ordføreren ikke bekræfte, at det er lidt strengt at beskylde De Radikale for at have skiftet holdning og mening, og hvad ved jeg, når nu det, De Radikales ordfører i 2010, fru Marianne Jelved, kritiserede VK-regeringens lovændring for, var, at man ændrede reglerne således, at langt størstedelen af de penge, man fik, når man repatrierede, blev udbetalt, efter at fristen for at fortryde hjemrejsen var udløbet. Det vil altså sige, at De Radikale – og jeg ved godt, det er underligt, at jeg står her og forsvarer De Radikale, men en gang skal jo være den første – ikke var imod repatriering. De Radikale syntes bare, det var noget underligt noget, at VK-regeringen lavede sådan en bliv væk-bonus. Kan ordføreren ikke bekræfte det?

Kl. 13:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:35

Tom Behnke (KF):

Jeg var ikke ordfører i 2010, men jeg er helt sikker på, at det, som her er blevet refereret, er fuldstændig korrekt, og det var heller ikke det, der var mit spørgsmål til den radikale ordfører. Fru Liv Holm Andersen brugte, som jeg hørte det – det kan vi selvfølgelig finde ud af, for det kan være lidt sjovt, men så er det heller ikke mere end det – formuleringen, at det her lovforslag var endnu et opgør med den ubehagelige udlændingepolitik under VK-regeringen. Da jeg spurgte ind til det, blev det benægtet: Nej, nej, det var ikke det, der blev sagt. Og det vil sige, at så frafalder den radikale ordfører også lige pludselig det synspunkt, at der skulle være tale om en ubehagelig udlændingepolitik under VK-regeringen. Det er jo sådan set fint nok, så fik vi da i hvert fald det slået fast.

Kl. 13:36

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:36

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Så kan jeg bare sige, at jeg egentlig synes, det var ret ubehageligt, da VK-regeringen ændrede reglerne for repatrieringsydelsen – som jo altså er en ydelse, man kan få for at forsøge at blive genbosat i hjemlandet – sådan at man først fik de fleste af pengene, når fristen for at rejse tilbage til Danmark var udløbet. Det vil sige, at man egentlig ikke fik penge til at genetablere sig. Man fik penge for at blive væk. Men nu er jeg jo ikke radikal. Altså, jeg konstaterer bare, at jeg godt kan følge den tankegang. Det var da for mig at se ret usympatisk, og det var jeg i hvert fald uenig i.

Kl. 13:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:37

Kl. 13:39

Tom Behnke (KF):

Det, jeg kan huske, er, at grunden til, at VK-regeringen sammen med Dansk Folkeparti strammede op, var, at vi ville forhindre, at der var nogen, der misbrugte ordningen til at tage på ferie en 3-4 måneder i hjemlandet og fik en pose penge med, som blev brugt til det formål, fortrød og vendte tilbage til Danmark igen. Så var pengene væk, og så havde man lige fået en skatteyderbetalt rejse til sit hjemland. Det var det, vi ville forsøge at forhindre.

Nu har vi så kørt med ordningen i et stykke tid, og det har vist sig, at selv om man strammede op, er der årligt 500-600, der tager imod det her tilbud under den her ordning og rent faktisk vender tilbage og etablerer sig i eget hjemland. Så ordningen fungerer fint, og vi er som sagt indstillet på at se på, om vi skal justere beløbene. Men vi vil gerne lige spørge lidt mere ind til, om vi risikerer misbrug i fremtiden.

Kl. 13:38

Formanden:

Fru Liv Holm Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:38

Liv Holm Andersen (RV):

Nu synes jeg så, at jeg som repræsentant for Radikale Venstre er nødt til at tage ordet i debatten. Først kunne jeg godt tænke mig at spørge den konservative ordfører, om han husker indledningen til min tale, hvor jeg sagde, at jeg gerne ville starte med at citere fra min tale fra dengang, vi behandlede lovforslag nr. L 101. Og så kunne jeg godt tænke mig at spørge, om ordføreren også hørte: Dengang sagde jeg ... Der står kolon i min tale, citationstegn står der.

Kl. 13:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:38

Tom Behnke (KF):

Ja, det husker jeg ganske glimrende – ikke så meget indledningen, men mere det, der kom bagefter. Men lad os nu ikke stå her og pindehugge om fru Liv Holm Andersens tale. Fru Liv Holm Andersen har givetvis haft den rigtige intention, og det kan være, jeg har hørt forkert, og det kan være, fru Liv Holm Andersen har sagt forkert – lad det nu ligge.

Det, der er interessant i den her sammenhæng, er, at den ordning, vi diskuterer i dag, synes Det Radikale Venstre er en glimrende ordning, og det er derfor, Det Radikale Venstre støtter lovforslaget her om en videreførelse af en glimrende ordning, som vi også lavede under VK-regeringen. Det er alletiders, så er vi jo på rette spor.

Kl. 13:39

Formanden:

Fru Liv Holm Andersen.

Kl. 13:39

Liv Holm Andersen (RV):

Men er det så ikke også korrekt forstået, at vi netop laver nogle ting om i den her ordning? Først lavede vi kommunebonussen og den dobbeltsporede vejledning om – det var for 2 år siden – og i dag laver vi så om på den måde, man får udbetalt beløbet på, som det ganske glimrende er blevet påpeget af Enhedslistens ordfører på området. Det tilslutter den konservative ordfører og dermed også den konservative gruppe sig. Så i virkeligheden er det jo De Konservative, som det er svært at se hvor man har i det her spørgsmål – eller hvad?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:39

Tom Behnke (KF):

Nej, slet ikke, men det, man jo skal passe på med, er at sætte nogle tillægsord på, når man står og skal prøve at kritisere, hvad der er sket i fordums tid. Og til det der med, at det er så ekstremt vigtigt for en rød regering at kritisere en tidligere blå regering, siger jeg bare: Pas nu på. For meget af det, som bliver gennemført under en siddende regering, er jo noget, der bliver ført videre under den næste regering.

Det var såmænd kun det, min korte bemærkning var møntet på, nemlig: Lad os nu lade være med at svinge os helt op til valgkampsretorik. Der er ikke udskrevet valg endnu, desværre. Det kommer på et tidspunkt, og så kan man skrue retorikken op. Indtil da er det da hensigtsmæssigt, at vi, når vi enige om, at en ordning er en god ordning, så ikke laster dem, der har lavet ordningen, for, at det var en helt forfærdelig udlændingepolitik. Det var det jo ikke.

Kl. 13:40

Formanden:

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 13:40

Inger Støjberg (V):

Jeg vil bare spørge hr. Tom Behnke, om han ligesom mig synes, at det har hjulpet lidt på Det Radikale Venstre, at de er kommet i regering, i hvert fald når det lige præcis handler om repatrieringsordningen.

Kl. 13:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:40

Tom Behnke (KF):

Der er i hvert fald ingen tvivl om, at det for så vidt angår rigtig mange partier og rigtig mange ordførere – ingen nævnt, ingen glemt – er interessant at observere deres møde med virkeligheden, og det, at man er nødt til at påtage sig et ansvar, når man vil lede det her land. Det er jo skønt, at der er nogle, der får den erfaring, og det kan vi så håbe at de husker på, når de ikke længere sidder i regering.

Kl. 13:41

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det social-, børne- og integrationsministeren.

Kl. 13:41

Social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak for debatten her i salen i dag. Formålet med lovforslaget er som nævnt først og fremmest at videreføre den gode repatrieringsordning, som vi kender den, og samtidig styrke ordningen ved at fjerne nogle af de barrierer, som i dag afholder en del udlændinge fra at repatriere.

Den nuværende ordning er en god ordning, og ordningens popularitet viser da også, at der er mange herboende udlændinge, som er glade for, at Danmark kan tilbyde den mulighed. En væsentlig årsag til, at så mange i de her år vælger at repatriere, er, at de får bedre økonomiske støttemuligheder, hvilket blev indført i 2010 som tidsbegrænset forsøg. Med det her forslag gør regeringen det, at vi lægger op til at kunne fortsætte med ordningen.

I min optik er repatrieringsordningen et tilbud, som jeg vil sige at vi faktisk i Danmark kan være stolte af, og som er værd at fastholde.

For der er ingen tvivl om, at repatriering kan være en rigtig løsning for mange, og for rigtig mange er en økonomisk håndsrekning faktisk en helt afgørende forudsætning for at kunne realisere ønsket om at kunne vende tilbage.

Derfor er kernen i lovforslaget, at det forhøjede beløb til etablering og den supplerende reintegrationsbistand gøres permanent, så repatriering også fremover vil være økonomisk realistisk. Samtidig er formålet at rette op på de forhold, der opleves som uhensigtsmæssige, og som afholder herboende udlændinge fra at benytte sig af ordningen.

Jeg ser frem til forslaget videre behandling her i Folketinget.

Kl. 13:43

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 20.12.2013).

Kl. 13:43

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Troels Lund Poulsen som Venstres ordfører.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det lovforslag, L 104, som vi i dag skal førstebehandle, har været længere tid undervejs, og stammer jo fra en større offentlig debat, der har været igennem efterhånden en del år i forhold til de vilkår, der er for soldater og andre veteraner, der har været udsendt i internationale missioner.

Fra starten af debatten i dag vil jeg gerne på vegne af Venstre sige, at vi synes, at dem, der er udsendt på vegne af den danske stat, hvad enten det er soldater, rådgivere, politibetjente eller lignende, gør en meget fornem indsats på baggrund af de beslutninger, vi træffer her i det danske Folketing. Det er vi stolte af, og derfor fortjener de også vores fulde støtte og den anerkendelse, der bør følge med den støtte, vi giver.

Når vi tager nu hul på behandlingen af L 104, vil jeg, som jeg også startede med, sige, at den jo udspringer af en debat, vi havde i april måned, hvor et bredt flertal i Folketinget besluttede, at der skulle ske en særlig indsats i forhold til 6-månedersreglen, hvad angår anerkendelse af PTSD hos dem, der har været udsendt i international tjeneste. Derfor er det sådan set en rigtig god dag og dermed også en vigtig dag for det udsendte danske personel.

Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at det har været en lang og svær kamp, og det har selvfølgelig også været en sag, som har krævet et vist politisk pres. Det tror jeg overhovedet ikke man skal undervurdere. Derfor er jeg også glad for, at regeringen valgte at være med i det forslag til vedtagelse, der blev lavet, så det var et enigt Folketing, der i april måned stod bag det.

Nu har vi så set lovforslaget. Vi har også set de høringssvar, der er blevet afgivet, og der er ingen tvivl om, at vi fra Venstres side ved førstebehandling vil sige, at vi jo står bag den beslutning, vi har truffet, og også bag den finansiering, der ligger til grund for det her lovforslag. Men selv om lovforslaget på store stræk ser fornuftigt ud, vil vi selvfølgelig også under udvalgsbehandlingen – bl.a. på baggrund af den lange række af høringssvar, der er kommet, og det materiale, vi løbende har modtaget – stille yderligere spørgsmål, så vi fuldstændig ned i detaljen får belyst, hvordan vi sikrer, at dem, der skal have en mulighed for bedre vilkår i fremtiden, faktisk også får det.

Derfor vil vi i udvalgsbehandlingen lægge vægt på, at vi blandt partierne følger området meget nøje og sikrer, at de intentioner, vi nu har givet fra politisk side – både med vedtagelsen af V 57, og når det her lovforslag bliver vedtaget – får en helt konkret og praktisk betydning for de mange veteraner, som hidtil har været i klemme i systemet, og som på mange måder fortjener en langt bedre behandling end den, de har fået. Derfor vil jeg også foreslå, at der kommer til at være en løbende afrapportering til forsvarsforligskredsen om, hvordan udviklingen går i forhold til de sager, som løbende bliver taget op, og ikke mindst i forhold til de fremtidige sager, der måtte komme.

Med de bemærkninger vil vi selvfølgelig kvittere for regeringens forslag. Det skal man gøre, når tingene bevæger sig i den rigtige retning, og det gør de i forhold til L 104.

Kl. 13:47

Formanden:

Der er par korte bemærkninger. Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 13:47

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg giver jo Venstres ordfører ret – det er et godt lovforslag. Men man skal også huske på, at efter vores forslag til vedtagelse kom der en udredning med Jens Peter Bonde i spidsen, som fortalte, at alle mennesker kan få sent diagnosticeret PTSD. Så derfor vil jeg spørge Venstres ordfører: Hvorfor er det ikke alle de mennesker, som får PTSD, som vil blive omfattet af lovforslaget?

Kl. 13:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:48

Troels Lund Poulsen (V):

Nu er det jo lidt tid siden, jeg har stået her som minister, og jeg føler lidt, at det er et spørgsmål, der bliver stillet til en minister. Det er ikke Venstre, der har fremsat lovforslaget – det er trods alt regeringen.

Men vi står jo fuldt og helt bag det forslag til vedtagelse, der hedder V 57, og som har fokus på, at det er dem, der har været udsendt, som skal have nogle anderledes og bedre vilkår end dem, som har været gældende hidtil. Det er jo det, der er den økonomiske ramme for det her forslag, og hvis Enhedslisten mener, at det fremsatte forslag ikke er godt nok, så må Enhedslisten jo forklare det.

Jeg troede, at vi var enige med Enhedslisten om, at vi skulle gøre en fælles indsats, og derfor synes jeg faktisk – nu når hr. Jørgen Arbo-Bæhr, jeg tror for første gang i hvert fald i nyere danmarkshistorie, siger noget pænt om mig – at der er grund til at kvittere for, at

hr. Jørgen Arbo-Bæhr faktisk var meget fremkommelig og med til at sørge for, at vi fik lavet det forslag til vedtagelse.

Kl. 13:51

Kl. 13:49

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 13:49

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Ja, det er også rigtigt i udgangspunktet. Men efter V 57 kom den udredning, hvor man fortalte, at sent diagnosticeret PTSD kan ramme alle. Så derfor undrer det mig.

Det her er jo en supplementsordning til arbejdsskadeloven, og arbejdsskadeloven gælder for alle, der arbejder i det her land. Derfor undrer det mig meget – for det er ikke ret mange mennesker, vi snakker om – at man ikke vil være med til at sige, at hvis det skal være et rigtig godt lovforslag, skal det omfatte alle, som får sent diagnosticeret PTSD.

Kl. 13:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:49

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg minder sådan set bare om den debat, vi havde i foråret, og som vi har haft gennem mange år, om at gøre noget særligt i forhold til vores udsendte danske soldater og for den sags skyld også for andre udsendte. Det har Venstre og andre partier haft et ønske om, og det var det, der var rammen om det forslag til vedtagelse, der blev fremsat.

Jeg husker endda også, at hr. Jørgen Arbo-Bæhr var meget aktiv i at få formuleret et ganske udmærket forslag til vedtagelse. Og hvis det er sådan, at hr. Jørgen Arbo-Bæhr nu mener, at det forslag til vedtagelse ikke var godt nok, jamen så kommer vi jo til at diskutere det i løbet af den udvalgsbehandling, der skal finde sted.

Vi ser selvfølgelig fordomsfrit på en dialog om det her, men jeg vil bare sige, at vores udgangspunkt har været, at det var rammen for V 57, der skulle være gældende i forhold til det her lovforslag. Hvis det ikke er det, er det jo altså svært at lave aftaler mellem opposition og regering – altså hvis man, om jeg så må sige, flytter målstregen undervejs. Der må vi altså sige, at det har vi ikke nogen interesse i. Vi står ved de aftaler, vi har lavet.

Kl. 13:50

Formanden:

Fru Lene Espersen, kort bemærkning.

Kl. 13:50

Lene Espersen (KF):

Jeg kan høre, at Venstres ordfører også er optaget af, at vi får mulighed for at følge området, når lovforslaget forhåbentlig snart vedtages. Jeg vil spørge hr. Troels Lund Poulsen, om hr. Troels Lund Poulsen så er enig i, at det vil være formålstjenligt, hvis det bliver muligt f.eks. kvartalsvis at få en status på, hvordan det går med at få sagsbehandlet alle de gamle sager en gang til. På den måde får vi en mulighed for at følge med i både det flow og den sagsbehandling, der foregår, og vi får en sikkerhed for, at de mange veteraner, der nu venter utålmodigt, ved, at der er en eller anden form for politisk opfølgning på det.

Kl. 13:51

Formanden:

Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, jeg kan garantere fru Lene Espersen, at V og K er fuldstændig enige i, at der skal være en kvartalsmæssig opfølgning. Derudover kræver den her sag også, at vi fra politisk side interesserer os enormt meget for, hvordan fremdriften kommer til at være, for vi må desværre konstatere, at der har været udfordringer undervejs i forhold til 6-månedesreglen. Der er jo også til stadighed en diskussion om, hvorvidt der er en anden administrationspraksis end det, der står i den nuværende lovgivning, og alene af den grund skal den her sag have fuld politisk opmærksomhed. Det går jeg også ud fra som en naturlig selvfølge at beskæftigelsesministeren vil være interesseret i.

Kl. 13:52

Formanden:

Fru Lene Espersen, ikke mere? Så siger jeg tak til ordføreren. Hr. Lennart Damsbo-Andersen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

I dag er en rigtig god dag, fordi vi i dag behandler et lovforslag, der ligestiller posttraumatisk stresslidelse, PTSD, med andre arbejdsskader, også selv om man først opdager symptomerne, mere end 6 måneder efter man hjemkommet.

For Socialdemokraterne er det hjerteblod, at arbejdsgiverne har pligt til at passe på sine ansatte. Alle skal kunne gå trygt på arbejde og vide, at de er sikret den nødvendige støtte, hvis uheldet skulle være ude. Det gælder naturligvis også de mennesker, der er sendt ud i krig på vegne af Danmark. De vil ofte være udsat for meget ekstreme situationer, som de færreste af os her i salen kan sætte os ind i. Disse ekstreme forhold kan medføre PTSD.

Der er mange ubehagelige symptomer forbundet med den posttraumatiske stresslidelse. Det kan være overfølsomhed, vredesudbrud, søvnproblemer eller problemer med at koncentrere sig, for bare at nævne nogle. Det kan også gøre det rigtig svært at klare en helt almindelig hverdag eller et helt almindeligt arbejde. Vi ved også, at PTSD kan ramme meget pludseligt og forsinket, og i mange tilfælde dukker symptomerne for soldater, veteraner, først op efter en længere periode. Det er derfor i mine øjne kun rimeligt, at PTSD anerkendes som en arbejdsskade, også selv om symptomerne først viser sig senere.

Det er ligeledes rimeligt, at lovforslaget bliver udvidet til ikke kun at gælde for de udsendte fra Forsvarsministeriets området, men også andre statsansatte såsom politifolk, der er udsendt af Justitsministeriet. Lovforslaget sikrer hermed, at vi i Folketinget tager ansvaret på os og sikrer, at de danske udsendte får den erstatning, de berettiget til.

Så Socialdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 13:54

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Lene Espersen.

Kl. 13:54

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne spørge Socialdemokratiets ordfører, om Socialdemokratiet vil være indstillet på, at vi under udvalgsbehandlingen får en sikkerhed fra ministeren for, at vi kan følge implementeringen af det her lovforslag og følge med i, hvordan det går med sagsbehandlingen af de mange sager. Det er simpelt hen for, at vi har en sikkerhed for, at når det, vi vedtager her, bliver ført ud i praksis, så kan vi se, hvilket flow der er, og hvilken sagsbehandlingstid der er for det, her-

under naturligvis også hvor mange sager der er blevet anerkendt, og hvor mange der vil blive afvist.

Kl. 13:57

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:54

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tror, at vi i forbindelse med udvalgsbehandlingen vil prøve at undersøge, om det vil være muligt at lave sådan en opfølgning, og så vil jeg ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, om vi synes, det er noget, vi skal gøre eller ej.

Kl. 13:55

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Kl. 13:55

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det ligger i forlængelse af mit spørgsmål til hr. Troels Lund Poulsen og hans svar. Det går ud på, at V 57 handler om krigsveteraner, men lovforslaget omfatter mere end krigsveteraner, så lovforslaget er i virkeligheden en udvidelse i forhold til V 57. Så skal jeg spørge hr. Lennart Damsbo-Andersen, hvorfor det i virkeligheden ikke er alle mennesker, der går på arbejde, som bliver omfattet af det her lovforslag. Det undrer mig meget, for hvorfor skal der være forskel på folk, der arbejder her i landet, og dem, der er udsendt som statsansatte i udlandet?

Kl. 13:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:56

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Som hr. Jørgen Arbo-Bæhr er fuldstændig klar over, er jeg sikker på, er det her lovforslag jo udsprunget af V 57, og hele den diskussion, der ligger forud for det, bunder i en lang, lang diskussion her i Folketinget om, hvorvidt vi skulle give veteraner, der var hjemkommet fra krig, særlige vilkår. Vi har alle sammen hørt historier og kender måske mennesker, som f.eks. har været udsendt til Kosovo og til Irak, og i den forbindelse var man fra forsvarrets side overhovedet ikke opmærksom på, at ptsd kunne være en mulighed, fordi man havde – det tør jeg godt sige – måske sådan lidt en machokultur. Derfra og så til den situation, vi står i dag, er man kommet rigtig, rigtig langt, i forhold til at vi tager ansvar for dem, der er udsendt, dvs. militær, politi, sygeplejersker osv., til krigszoner rundt omkring i verden.

Kl. 13:56

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 13:56

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Men der er jo andre mennesker, der også kan være del af en machokultur, f.eks. brandmænd, og som går ind for præcis det samme. Hvorfor er de ikke dækket på samme måde som dem, der er sendt ud? Problemet er jo, at når man snakker med krigsveteraner, så siger de, at de håber, at vi ikke får en særlov. De vil behandles ligesom alle mulige andre mennesker i det her land. Det tror jeg er vigtigt, når man lider af ptsd.

Kl. 13:57

Formanden:

Ordføreren.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Hvis nu hr. Jørgen Arbo-Bæhr havde lyttet efter, havde han hørt, at jeg jo netop sagde, at krigsveteranerne ikke bliver behandlet på en særlig måde. De bliver jo netop behandlet på samme måde som alle andre, men de får mulighed for at få anerkendt arbejdsskaden ptsd og opdagelsen af den, selv om den først fremkommer senere end 6 måneder efter hjemsendelsen, og det er det, der er forskellen. Ellers bliver de behandlet fuldstændig som alle andre.

Kl. 13:58

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det fru Marie Krarup som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 13:58

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi meget taknemlige over de soldater og andre statsansatte, der tør lade sig udsende til konfliktområder. De skal takkes ordentligt, og det skal man gøre, ved at de får en ordentlig behandling, når de kommer hjem. Det har de ptsd-ramte, der ikke har kunnet få anerkendt deres skade som en arbejdsskade, ikke fået, og det skal der rettes op på. Det bliver der rettet op på med L 104, og det går vi varmt ind for. Det eneste problem i forbindelse med den lov, som vi ser det, er, at det har taget så lang tid at få det vedtaget, og derfor håber vi, at det vil gå hurtigt, sådan at veteranerne og de andre statsansatte, som det nu omfatter, hurtigt vil kunne få deres erstatning udbetalt. Det er så væsentligt, at vi respekterer, og at vi takker de folk, der tør sætte livet på spil for Danmark.

Så vi støtter lovforslaget varmt. Tak.

Kl. 13:59

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak, formand. Som den socialdemokratiske kollega og ven, hr. Lennart Damsbo-Andersen, sagde det, er det en god dag. Og det mener jeg også det er; jeg mener, at den 28. januar 2014 er en rigtig god dag, en længe imødeset dag, og det er den på flere måder. Først og fremmest er det en oprejsning til vores soldater og veteraner, som har gjort tjeneste for Danmark, og som jo i nationens tjeneste har risikeret at betale den højeste pris. Og der er faktisk soldater, der har betalt den pris. Så det er en oprejsning, men det er mere end det.

Konkret betyder det, at vi nu ikke stiller krav om dokumentation for sygdomsdebut vedrørende ptsd i arbejdsskadesager. På den måde giver vi det større fleksibilitet set i forhold til nu, hvor udgangspunktet er 6 måneder.

Jeg mener, det er en ligestilling, og jeg mener, at det her, som vi har arbejdet længe på, både konkret forbedrer soldaternes vilkår, men at det også giver dem den nødvendige oprejsning, som de har fortjent. Tak.

Kl. 14:00

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 14:00

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Vi ved jo godt, at Det Radikale Venstre går ind for ligestilling, men det her lovforslag betyder jo forskelsbehandling. Hvorfor er en brandmand eller en lokomotivfører, som kommer ud for en meget al-

vorlig hændelse og i dag får ptsd og måske først anmelder det 1 år eller 2 efter, ikke omfattet af lovforslaget, når alle krigsveteraner er omfattet af lovforslaget?

Kl. 14:01

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:01

Nadeem Farooq (RV):

Jamen jeg vil gerne kvittere for, at Enhedslisten roser De Radikales ligestillingspolitik, men der vil jeg sige, at det her er en særordning, som retter op på nogle helt klare problemer, der har været på det her område. Vi har – for nu at sige det mildt – ikke taget hånd om vores veteraner, som vi burde have gjort det. Det betyder ikke, at vi ikke fortsat kan have en diskussion om, om der også er andre områder, vi bør kigge på. Den diskussion kan vi godt have, uden at jeg stiller noget konkret i udsigt.

Men jeg mener faktisk, at det her er en særlig situation, hvor man sætter sit liv på spil for Danmark, i nationens interesse. Det er en særlig situation, og derfor kræver det også en særlig og ekstraordinær indsats, og den leverer vi nu.

Kl. 14:02

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 14:02

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg synes, det er underligt. Der er mange mennesker, som sætter deres liv på spil, også i det her land. Mange af dem kommer ud for nogle alvorlige hændelser. Det kan f.eks. være en socialpædagog, som er tæt på at blive slået ihjel. Så derfor undrer det mig meget, når ordføreren for Det Radikale Venstre siger, at vi godt kan have den diskussion, men uden at han vil give mig noget konkret omkring det. Hvorfor kan man ikke sige, om man går ind for det eller ej? Hvorfor er nogle mennesker i det her land, som får ptsd forsinket, ikke omfattet af lovforslaget?

Kl. 14:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:03

Nadeem Farooq (RV):

Helt grundlæggende ønsker vi i Radikale Venstre at styrke arbejdsmiljøet, at forbedre arbejdsmiljøet, at forebygge og at sikre – ikke bare i skåltaler, men også i praksis – en ligestilling mellem fysisk og psykisk arbejdsmiljø. Og så er der jo nogle ting afledt af det, og det er, i forhold til hvad man gør, hvis man nu får ptsd.

Så åbner man en diskussion – og det er helt relevant – om andre grupper, men jeg mener ikke, at man kan sammenligne alle andre grupper eller nogle selekterede grupper med vores soldater, vil jeg sige med al respekt.

Kl. 14:03

Formanden:

Tak til ordføreren. Er der en til? Nå, den kom lige, da jeg løftede blikket. Det er fru Lene Espersen.

Kl. 14:03

Lene Espersen (KF):

Tak. Jeg vil også bare gerne spørge den radikale ordfører – ligesom jeg stillede spørgsmålet til den socialdemokratiske ordfører – om han vil være indstillet på, at vi under udvalgsbehandlingen får en sikkerhed fra ministeren for, at vi kan følge sagsbehandlingen efter-

følgende. Jeg synes jo, det er vigtigt, når vi laver en særlov, der skal hjælpe hundredvis af veteraner til at få en ny sagsbehandling, at vi også efterfølgende følger med i, hvordan det rent faktisk går med at få sagerne afviklet.

Så jeg vil høre, om Det Radikale Venstre er positivt indstillet over for, at Folketinget kan følge det arbejde efterfølgende.

Kl. 14:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:04

Nadeem Farooq (RV):

Ja, den radikale ordfører blev lige nervøs for ikke at få det spørgsmål, som de andre fik. Jeg tænkte: Hvad er nu galt?

Nej, det, jeg vil sige, er, at det har jeg principielt ikke noget imod. Jeg mener, at der kan være god ræson i at gøre det. Så jeg synes godt, at vi kan følge op på det eller i hvert fald se på perspektiverne for at følge op på det. Det synes jeg lyder som en god idé.

Kl. 14:04

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 14:05

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

SF var meget skarpt imod, at Danmark skulle føre krig i Irak, men når et flertal besluttede, at vi skulle sende soldater til Irak, mener vi i SF på den anden side, at disse soldater så skal have en ordentlig hjælp, og det gælder, hvis de får såvel fysiske som psykiske skader. Posttraumatisk stresssyndrom er en meget alvorlig lidelse, og efter vores opfattelse i SF har det længe været en kendsgerning, at man ikke nødvendigvis får fuldt udviklet PTSD inden for de første 6 måneder, sådan som man hidtil har krævet for at få erstatning. Derfor er det meget, meget positivt, at det nu anerkendes, at det forholder sig sådan, og at der sker den her forbedring over for soldater og andre udsendte, der har været i situationer, som kan sammenlignes med soldaternes. Men jeg vil apropos den debat, der har udspillet sig her, tilføje, at også for de mennesker, der ved arbejde her i landet får PTSD, har man ophævet reglen om, at der skal ligge en lægeerklæring om fuldt udviklet posttraumatisk stresssyndrom inden for 6 måneder. Også for dem gælder nu, at man kan komme senere, f.eks. 2 år senere, og hvis den arbejdsskadede fortæller lægen, at han eller hun havde et symptom på PTSD inden for de første 6 måneder efter den hændelse, der udløste det hele, men at sygdommen først udviklede sig efter 2 år, kan en sådan PTSD-lidelse, som f.eks. en brandmand har fået, også anerkendes efter den praksisændring, som er sket i Arbejdsskadestyrelsen. Det mener jeg også er vigtigt, for med hensyn til 6-månedersreglen er der så en ligestilling netop mellem dem, der er udsendt i krig og andet, og dem, der bliver arbejdsskadet her i Danmark. Og det her betyder, som man formentlig kan regne ud, at SF støtter det her lovforslag.

Kl. 14:07

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Hr. Jørgen Arbo-Bæhr først.

Kl. 14:07

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Først og fremmest har jeg jo snakket med krigsveteranerne, og de siger jo til mig, at de skal behandles ligesom alle mulige andre mennesker. Nu har jeg så set høringsvarene, og jeg ved, at hr. Eigil Andersen går meget ind for LO's hørings svar, og det vil jeg prøve at læse op fra:

Samlet finder LO det således principielt uhensigtsmæssigt at bryde med systematikken i arbejdsskadesikringsloven. Det bør være sådan, at personer udsat for samme belastning og samme dokumentationsvanskeligheder stilles lige, uanset om der er tale om soldater, redningsfolk, brandfolk, politifolk, socialpædagoger eller andre faggrupper, der i forbindelse med deres arbejde oplever voldsomme og livstruende situationer.

Giver hr. Eigil Andersen LO ret i det?

Kl. 14:07

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:07

Eigil Andersen (SF):

I det, som jeg omtalte i min ordførertale, nævnte jeg 6-månedersreglen. Og for så vidt angår 6-månedersreglen, mener jeg, at der er tale om ligestilling mellem dem, der er udsendt i krig, og de mennesker, som ulykkeligtvis bliver arbejdsskadede her i landet.

Så har vi et andet spørgsmål, og det er spørgsmålet om, hvor lang tid efter at en arbejdsskade i form af ptsd er opstået man kan bede om at få erstatning og få det anerkendt. Der er en forskel. Og forskellen består, sådan som jeg har forstået det, i, at en krigsveteran kan få erstatning, også selv om vedkommendes symptomer først opstår efter mange år, altså eksempelvis efter 8 år. Der har jeg opfattet det på den måde – men det kan vi jo få belyst nærmere i udvalgsarbejdet – at hvis der er tale om en brandmand fra Danmark, som har fået ptsd, skal vedkommende foretage anmeldelsen inden for de første 2-3 år. Så med hensyn til anmeldelsestidspunktet har jeg opfattet det sådan, at der er en forskel.

Det kunne man da ønske sig bedre, kan man sige. Men verden går jo fremad i skridt, og her er der i hvert fald tale om et fremskridt også for de lønmodtagere i Danmark, som bliver ramt af det her.

Kl. 14:09

Formanden:
Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 14:09

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Som udgangspunkt er det jo i virkeligheden den udredning, der kommer fra Jens Peter Bonde m.fl., som siger, at der er mennesker i det her land, som sent får diagnosticeret ptsd. Det er rigtigt, at rigtig, rigtig mange af dem er krigsveteraner, men de andre, som der ikke er så mange af, bliver ikke omfattet af loven. Dem, der arbejder i Danmark, er ikke omfattet af loven. Så er det jo lige meget, om hr. Eigil Andersen har opfattet det rigtigt eller forkert, for det handler jo om folk, der får ptsd, og at de skal dækkes af arbejdsskadelovgivningen.

Så hvorfor gøres der forskel på folk inden for arbejdsskadeloven med denne supplementsordning? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 14:10

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:10

Eigil Andersen (SF):

Altså, problemet er, at det ikke er tilstrækkeligt at sætte fokus på det lovforslag, vi behandler i dag, for det omfatter krigsveteraner og udsendte. Men parallelt med det har Arbejdsskadestyrelsen ændret praksis med hensyn til de lønmodtagere i Danmark, som bliver ramt af ptsd. Det, man har gjort der, er, at man ophævet den hidtidige absolute 6-månedersregel – altså, at det skulle være konstateret inden for 6 måneder ved en lægeerklæring – som gjaldt både for soldaterne

og for brandmanden i Danmark. Den praksisændring er med til at belyse, hvad det er, der er sket i forhold til danske lønmodtagere.

Men som sagt er der noget, man kan diskutere i forbindelse med anmeldelsestidspunktet. Der vil krigsveteraner stå bedre, end danske lønmodtagere vil gøre, og det kunne man da ideelt set ønske sig bedre. Men som sagt, jeg mener, at verden går fremad i skridt, og her er der sket et stort fremskridt.

Kl. 14:11

Formanden:

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne spørge SF's ordfører, hr. Eigil Andersen, om SF, ligesom jeg også har hørt det fra de andre regeringspartiers side, vil være åben over for at sikre, at der bliver mulighed for, at Folketinget løbende, f.eks. kvartalsvis, kan følge med i, hvordan det går med alle disse sager, der skal genoptages, således at vi får fulgt sagen til dørs og får set, hvor hurtigt og hvor mange sager der bliver færdigbehandlet, og hvor mange veteraner der så får godkendt deres PTSD.

Kl. 14:11

Formanden:

Ordføreren

Kl. 14:11

Eigil Andersen (SF):

Det synes jeg da er en god idé, idet jeg formoder, at de bureaukratiske systemer også kan løse opgaven. Så det synes jeg er en god idé. Men jeg vil så tilføje – apropos diskussionen med Enhedslisten – at jeg også synes, at det kunne være en god idé, at vi på den måde også fik rapportering om, hvordan det går med PTSD hos lønmodtagere i Danmark – men det er så min tilføjelse.

Kl. 14:12

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som Enhedslistens ordfører.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er jo svært at blive ved med at være pessimist i forhold til dette lovforslag. Jeg har jo kæmpet for, at vi skal anerkende de soldater, som har fået psykiske men som følge af deres arbejde som udsendte. Det har været en lang kamp, som startede allerede den 9. december 2011, som nu bliver en supplerende ordning til arbejdsskadeloven ved at give erstatning og anerkendelse for diagnosticeret PTSD.

Jeg er blevet klogere på, hvorfor en lang række krigsveteraner, som i dag lever med PTSD, ikke får anerkendt deres alvorlige arbejdsskade. Det handler jo om et punkt, hvor Arbejdsskadestyrelsen er meget firkantet vedrørende anerkendelse af PTSD. Det er 6-månedersreglen, hvorefter den tilskadekomne skal have et lægenotat inden for 6 måneder efter hændelsen. Det er jo denne regel, som man skal se bort fra, når man skal vurdere, om en krigsveteran skal have anerkendt sin PTSD.

Lige så vel som jeg er blevet klogere, tror jeg også at beskæftigelsesministeren er blevet klogere. I starten påstod hun, at 6-månedersreglen var et sundhedsfagligt faktum, men en SFI-rapport om 26.000 krigsveteraner viste, at mange af veteranerne vendte hjem med PTSD, som de først blev behandlet for meget senere end de første 6 måneder, efter at de var kommet hjem.

Sidste sommer kom en sundhedsfaglig udredning under ledelse af Jens Peter Bonde, som sagde, at PTSD også opstår, som de kaldte

det, forsinket. I forlængelse af vores vedtagelse i Folketinget af forslag til vedtagelse V 57 betyder det, at baggrunden for dette lovforslag er kommet. Ministeren har lavet forslaget som en særlov; i første omgang som et lovforslag, som kun omhandlede krigsveteraner, men som efter høringsvarene også kom til at omhandle udsendte statsansatte.

Vi snakker om Arbejdsskadestyrelsen, hvis praksis bygger på arbejdsskadeloven. Men her er et lovforslag, som bryder med systematikken i loven, og hvor alle, der får en belastning af arbejdet, som giver psykisk sygdom, altså PTSD, skal behandles ens.

Det er et besynderligt forslag, når nogle ansatte får en anerkendelse og erstatning, mens andre ikke har mulighed for præcis det samme efter loven. Vi ved jo godt, at andre ud over de i forslaget nævnte får PTSD, også forsinket. Det kan være brandfolk, det kan være politifolk, socialpædagoger osv.

Jeg ved jo godt, at de bliver behandlet ens, efter at Arbejdsskadestyrelsen indtil videre har ændret sin praksis, men selvfølgelig skal de også være omfattet af loven. Derfor vil jeg stille et ændringsforslag, så alle bliver omfattet af loven. Hvor mange flere, der bliver omfattet, ved hverken jeg eller regeringen, men jeg tror, at det kun bliver få. Det håber jeg, fordi vi snakker om folk, der bliver psykisk syge af deres arbejde.

Her til sidst vil jeg stille to spørgsmål direkte til ministeren i forbindelse med udgifter i relation til de såkaldte aktstykke 425-ydelser, der er en bestemmelse, som er vedtaget i 1996, og som forsvaret fortolker indskrænkende, så den udelukkende gælder for soldater, der har været udsendt den 14. august 1996 eller senere. Er det rigtigt, og er det i overensstemmelse med personellovens § 11, stk. b? Og kan det være rigtigt, at soldater, som er på førtidspension, får fradrag i pensionen, når de får en ydelse på baggrund af personellovens § 11, stk. b?

Udover det har jeg en række spørgsmål, som jeg vil have besvaret skriftligt under udvalgsbehandlingen. Jeg håber og tror på, at vi kan ændre forslaget, så det omfatter alle, som får sent diagnosticeret PTSD.

Kl. 14:16

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Joachim B. Olsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

At sende danske soldater i krig er en af de absolut alvorligste og sværeste beslutninger, Folketinget kan tage. Det er næsten altid meget svært at forudse, om den potentielle politiske gevinst vil stå mål med de økonomiske og frem for alt menneskelige omkostninger, en krig uvægerlig vil have både for vores soldater og for civilbefolkningen i det konfliktramte område. De danske soldater og det danske forsvar som helhed løser de opgaver, de bliver pålagt, med stor professionalisme, og de nyder stor anerkendelse fra Danmarks allierede.

Langt hovedparten af de 26.000 soldater, Danmark har udsendt siden 1992, er heldigvis kommer uskadede hjem til deres familier og venner. Langt hovedparten har også klaret sig godt efterfølgende. Men 68 soldater har mistet livet i tjenesten, og de og deres familier har betalt den ultimative pris for dansk deltagelse i væbnede konflikter. 265 soldater er blevet såret, 32 af dem hårdt såret. En del har forståeligt nok fået ar på sjælen, f.eks. i form af posttraumatisk belastningsreaktion. Dette lovforslag sikrer, at posttraumatisk belastningsreaktion også kan anerkendes som en arbejdsskade i de tilfælde, hvor den konstateres år efter, at den udsendte er vendt hjem. Sådan skal det naturligvis være. Liberal Alliance bakker med glæde op om dette lovforslag.

Kl. 14:18

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Lene Espersen som konservativ ordfører.

Kl. 14:18

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Det er en god dag i dag. Det er først og fremmest en god dag for de udsendte i Danmarks tjeneste, der på grund af deres indsats for fædrelandet har pådraget sig den alvorlige sygdom ptsd og derfor har krav på anerkendelse og erstatning. Det er også en god dag for folkestyret, fordi dette efter et forbilledligt samarbejde mellem veteranerne, Soldaterlegatet og andre foreninger sammen med oppositionen, bl.a. med Det Konservative Folkeparti i spidsen, lykkedes at overbevise regeringen om, at reglerne var uacceptable og skulle ændres. Derfor er vi alle glade.

Formålet med lovforslaget er at fjerne det uforståelige dokumentationskrav på sygdomsdebut vedrørende ptsd i form af et besøg inden for 6 måneder, der hidtil har været gældende ret. Det er helt åbenlyst urimeligt, at ens lægefagligt diagnosticerede sygdom ikke anerkendes, alene fordi man ikke er gået til læge inden for en vis dato. I forbindelse med folketingsdebatten og vedtagelsen af V 57, der danner baggrund for dette lovforslag, var der alene tale om udsendte veteraner, dvs. udsendte soldater, der skulle have anerkendelse af sen diagnosticeringer.

Med L 104 foreslår regeringen, at andre udsendte, herunder politifolk, nødhjælpschauffører og andre, der i statens tjeneste sendes ud til samme områder, omfattes af samme regelændring. Det støtter Det Konservative Folkeparti. Vi er glade for, at alle tidligere afviste sager nu genoptages, og vi vil følge området vedrørende praksisændringen som følge af dette lovforslags vedtagelse tæt. Vi vil gerne sikre, at de udsendte, der vender hjem med ptsd, anerkendes og får den erstatning efter arbejdsskadesikringslovens regler, som de har krav på.

Vi har i udvalget modtaget bilag fra Soldaterlegatet, der gennemgår en række fejl i Arbejdsskadestyrelsens sagsbehandling, herunder at man har undladt at spørge i forsvaret for at få bekræftelse på hændelsen eller forløbet, eller at man i forsvaret ikke har fundet dokumentation for, at en soldat har været udsat for truende, voldelige hændelser, selv om den pågældende soldat af det selv samme forsvar har modtaget en særlig anerkendelse for heltmodig adfærd i forbindelse med angreb på danskernes lejr, hvor to danske soldater blev dræbt. Det er simpelt hen ikke til at forstå. Og det vil jeg i hvert fald spørge ministeren ind til under udvalgsbehandlingen.

Soldaterlegatet har også i sit høringssvar gjort opmærksom på, at lovforslaget mangler at omfatte diagnosticeret forsinket ptsd, der jo ikke var anerkendt, da vi i foråret vedtog V 57. Det vil vi gerne høre ministerens kommentar til. Man påpeger også i Soldaterlegatets høringssvar, at der er sket en sproglig opstramning i forhold til den psykiatriske speciallægeerklæring. Det vil vi gerne have belyst under udvalgsbehandlingen.

Endelig vil vi gerne lufte en bekymring, vi har i forhold til kvalitet og sagsbehandlingstid, særlig når så mange sager skal genoptages på ny og have en – i citationstegn – frisk start. Der er afsat 0,2 mio. kr. årligt til dette, dog 1,5 mio. kr. det første år. Og selv om vi normalt i Det Konservative Folkeparti ikke taler for øgede offentlige udgifter, vil vi gerne her tilkendegive, at det lyder meget billigt. Vi vil gerne sikre, at der både er flow og kvalitet i sagsbehandlingen, og derfor har jeg også under førstebehandlingen i dag spurgt ind til, hvordan vi i hvert fald i udvalget kan sikre os, at vi efterfølgende på en eller anden måde bliver orienteret om, hvordan det går med alle disse sager, der nu bliver genoptaget. Og der ser jeg altså helst – det håber jeg ministeren vil være positiv over for – at vi får lavet en ordning, hvor vi måske kvartalsvis hører, hvordan det går. Jeg har nem-

lig en fornemmelse af, at der er rigtig mange veteraner, der vil være interesseret i, hvordan det her system kommer op at køre. Frem for, at vi stiller skriftlige spørgsmål og § 20-spørgsmål til ministeren, er det måske bedre bare lave en praksis for det, så vi kan se og følge, hvordan det her lovforslag bliver udfærdiget i praksis.

Men grundlæggende synes vi, det er et rigtig godt lovforslag, som vi støtter.

Kl. 14:22

Formanden:

Der er to, der har bedt om korte bemærkninger, først er det hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:22

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak til ordføreren for fremlæggelsen. Vi er jo et stykke af vejen rigtig meget enige i den her sag. Jeg har lige et spørgsmål til ordførerens fremstilling af handlingsforløbet. For der synes jeg ikke, at ordføreren nævnte, at vi aldrig var kommet så langt, som vi trods alt er, hvis ikke Enhedslisten, ikke mindst ved vores ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr, havde kastet sig ind i det og sikret, at der blev et flertal. Kan ordføreren bekræfte, at det er en vigtig omstændighed i det her forløb?

Så vil jeg gerne høre, hvad ordføreren mener om Enhedslistens ændringsforslag, som jo sådan i al sin enkelhed går ud på, at det ikke kun skal omfatte veteraner, der er kommet til skade i en krig, men at det f.eks. også kunne omfatte en lokomotivfører, der bliver udsat for den meget traumatiske oplevelse, det er, at komme til at køre et menneske over, som har kastet sig ud foran skinnerne.

Kl. 14:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:23

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne sige til hr. Finn Sørensen: Nu ved jeg godt, at Enhedslisten er regeringens støtteparti og normalt altid ender med alligevel at holde hånden over regeringen, men jeg sagde faktisk allerførst i indledningen, at veteraner, Soldaterlegatet og andre foreninger sammen med oppositionen fik lagt pres på regeringen. Jeg går ud fra, at Enhedslisten også betragter sig selv som en del af oppositionen, og jeg beklager meget, jeg ikke nævnte samtlige partier i Folketinget udover regeringspartierne. Men Enhedslisten betragter Det Konservative Folkeparti som absolut værende en del af oppositionen. Så det er svært til hr. Finn Sørensen.

Til den anden del af hr. Finn Sørensens spørgsmål, der sådan dukker op som trold af en æske, vil jeg sige, at vi jo må spørge ind til det under udvalgsbehandlingen og få ministerens vurdering af, hvad sådan noget måtte koste. Men jeg vil gerne sige ligesom de mange andre, der har været på talerstolen her i dag, at jeg faktisk synes, der er en forskel. Der er nogle, der har været udsendt som soldat og har været gearet op til krig, og måske er kommet hjem og føler sig meget stærke, så der går et stykke tid, før de faktisk erkender, at de måske ikke har det så godt, og der er nogle, der bor hjemme i Danmark, har oplevet en hændelse, har deres netværk omkring sig, deres fagforening osv. Jeg tror, at hvis man har oplevet hændelsen her i Danmark, er sandsynligheden for, at man går til læge eller psykiater, forholdsvis større, end hvis man har oplevet den som udsendt.

Derfor synes jeg faktisk, at det var velbegrundet, at vi i sin tid rejste den her sag på vegne af soldaterne. Men vi ser selvfølgelig frem til, hvad ministeren siger under udvalgsbehandlingen, og vi holder selvfølgelig fast i den aftale, vi har lavet med regeringen.

Kl. 14:24

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:24

Finn Sørensen (EL):

Tak. Den helt præcise betegnelse for Enhedslistens rolle her i Folketinget er, at vi er parlamentarisk grundlag for regeringen. Det har vi sådan brugt lidt tid på at kommunikere til de andre partier og til befolkningen, så derfor kan man vel formulere det på den måde – hvis man endelig skal over i det med filosofi om at være opposition – at vi sådan er en delvis opposition.

Men tak for den ikke helt afvisende kommentar til Enhedslistens ændringsforslag. Til det har jeg bare en kommentar, som jeg gerne vil høre ordførerens svar på.

Det er sikkert rigtigt, at der er et bedre netværk for folk, som arbejder her i landet. Det kunne jo så gøre – hvis vi endelig skal tale økonomi – at omkostningerne ved også at inddrage den slags personer ville være beskedne. Men det skal bare være i erkendelse af, at der også i den slags situationer kan være det, man vel kan sige er en lidt forsinket reaktion på den traumatiske oplevelse, som så kan sætte sig som ptsd. Så derfor mener jeg, der er saglige begrundelser for det ændringsforslag, som Enhedslisten har stillet her.

Kl. 14:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:26

Lene Espersen (KF):

Altså, man kan sige, at vi jo har to deldiskussioner her, og jeg vil sige til hr. Finn Sørensen, at enten er man i opposition, eller også er man i regering, man kan ikke være begge dele samtidig – det er lidt lige som at være gravid. Og derfor betragter jeg altså Enhedslisten som værende et oppositionsparti, vi har også en tradition for mindretalsregeringer her i landet.

Til det andet vil jeg sige, at jeg faktisk synes, det er lidt ærgerligt – og det er ikke for at være polemisk – at Enhedslisten tropper op her i dag og gør det til det store debateme. Jeg synes faktisk, at vores veteraner fortjener, at vi holder fokus der, hvor fokus var, da vi havde debatten i foråret. Der kendte Enhedslisten præcis til det her problem, og jeg synes, vi skal holde fokus på, at de folk, vi udsender, og som sætter deres liv på spil for Danmarks skyld, er dem, vi hædrer og ærer i dag.

Kl. 14:26

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr for en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu ved jeg ikke, om fru Lene Espersen har snakket med veteranerne. Det har jeg gjort, og veteranerne siger til mig: Vi skal ikke have nogen særlov, punktum.

Så var der noget i ordførerens tale, jeg studsede over, nemlig at det var kommet i stand ved oppositionen med Det Konservative Folkeparti i spidsen, og derfor vil jeg prøve at spørge fru Lene Espersen: Hvornår skiftede De Konservative holdning til det her spørgsmål? Man sad jo i regering fra 2001 til 2011, hvad gjorde man for krigsveteranerne? Hvad gjorde man for dem, der havde ptsd, i 10 år? Så det undrer mig lidt, at De Konservative så lige pludselig finder ud af, at man skal stå i spidsen for krigsveteranerne, i betragtning af at man i 10 år har gjort ingenting.

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:27

der er vigtigst, sådan set er, at da det gik op for os alle sammen, både hvor stort et problem det her var, men også at der var et problem med sagsbehandlingen, så fik vi gjort noget ved det. Og vi kan så takke hinanden for, at vi nu har et lovforslag, som der er bred opbakning til.

Kl. 14:30

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at min oplevelse har været, og så når jeg har talt med veteraner og de personer, der menes at måtte repræsentere veteraner, at de faktisk har været meget optaget af, at lige præcis deres særlige situation var noget, vi håndterede. Og jeg vil sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at mens Det Konservative Folkeparti sidst deltog i regeringen, var vi faktisk, som et af de første partier overhovedet, på banen med at sige, at der skulle være en veteranpolitik, og med også at begynde at formulere en veteranpolitik.

Men hvis hr. Jørgen Arbo-Bæhr husker tilbage til vores forespørgselsdebat i foråret, vil han huske, at jeg sagde: Da Det Konservative Folkeparti så den første dokumentation for, hvor mange problemer der var med PTSD – og det skete altså først, efter vi var kommet i opposition – gik vores partiformand, hr. Lars Barfoed, herud på Slotspladsen og sagde til veteranerne, at nu var vi overbevist om, at der skulle gøres noget. Og det har vi arbejdet ihærdigt med, lige siden den rapport kom. Jeg kan ikke huske, præcis hvornår den kom, men der var en rapport, der dokumenterede, at der var et problem med PTSD. Siden har det været en konservativ mærkesag. Vi arbejdede med den, da vi lavede forsvarsforlig, og vi har arbejdet med den – bl.a. med hr. Jørgen Arbo-Bæhr – for at få overbevist regeringen.

Så jeg vil sige, at der er fuldstændig konsistens i det, jeg siger her, og i den linje, Det Konservative Folkeparti har lagt, også da min forgænger, hr. Helge Adam Møller, var vores forsvarsordfører.

Kl. 14:28

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 14:29

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg skal bare fortælle fru Lene Espersen, at under den forrige regering kørte der rigtig mange sager, også ved domstolene, om folk, der havde PTSD, og de blev underkendt alle sammen. Så det undrer mig meget, at De Konservative så fandt ud af, at der var noget, der var i gære. Jeg tror, det kan skyldes én ting, nemlig at der er kommet en ny regering. Så det undrer mig meget, at problemet har været der i 10 år, uden at man har gjort noget ved det, og at man så her og nu går ind for det.

Det er jo godt, at vi bliver klogere alle sammen, og det er også godt, at I bliver klogere. For jeg synes, det er et godt lovforslag, men som udgangspunkt undrer det mig meget, at De Konservative har været 10 år i regering uden at gøre noget ved det.

Kl. 14:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:29

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg vil sige, at vi jo har sendt soldater ud i langt mere end 10 år, og så kan man jo blive ved med at gå tilbage og spørge: Hvorfor skete der ikke noget, da der sidst var en SR-regering? Og så kan man blive ved med at gå tilbage og gå tilbage. Jeg vil sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at det, jeg synes virkelig var game changeren – man må vist ikke bruge engelsk her – altså det, der ændrede spillereglerne, faktisk var, at der kom en rapport. Jeg mener det var i efteråret 2011, og det var jo den, der satte hele diskussionen i gang. Sådan erindrings det, og jeg vil sige til hr. Jørgen Arbo-Bæhr, at jeg tror, at det,

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:30

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu skal Folketinget jo selvfølgelig diskutere det, man ønsker at diskutere, men det er dog alligevel en lidt spøjst debat. Vi er i gang med at førstebehandle et lovforslag, som alle partier tilslutter sig, og så bruger man taletiden til at diskutere, hvem der fik ideen. Og jeg tror, at jeg sådan i al stilfærdighed vil sige, at det er mit klare indtryk, at alle Folketingets partier er optaget af den her sag, er optaget af vores veteraner, er optaget af, at behandle mennesker, vi sender ud i krig, på en ordentlig måde. Og det, at der er så bred opbakning til lovforslaget her, understreger vel også, at Folketingets partier er villige til at påtage sig et fælles kollektivt ansvar for at hjælpe de mennesker, der får så store ar på sjæl og krop, efter at de vender hjem fra en krig, at de ikke kan arbejde. Det er det, det her lovforslag handler om.

Derfor: Man kan godt bruge tiden på at diskutere, hvem der først fik ideen, og hvem der har sagt hvad i hvilke sammenhænge. Jeg vil nøjes med at konstatere, at det klæder Folketinget at passe på vores veteraner, at det klæder et samarbejdende folkestyre, at man først kan lave et forslag til vedtagelse, som alle står bag, og at der efterfølgende nu forhåbentlig snart kan vedtages et lovforslag, for vores veteraner fortjener det. Man skal ikke bevæge sig ret meget rundt i veteranmiljøet, før man møder mennesker, der har taget endog meget stor skade af at deltage i krig under dannebrog. Det er meget alvorlige sager, vi hører om, og det er mennesker, der har det rigtig svært.

Det er også vigtigt for mig at sige indledningsvis, at rigtig mange af vores veteraner vender hjem fra krig og efterfølgende kan leve et godt liv. De fastholder deres tilknytning til arbejdsmarkedet, en del bliver sågar udsendt igen, deres familieliv fungerer, og det, at de har været udsendt i krig, har været bare én del af deres liv. Det er ikke dem, vi diskuterer i dag.

Dem, vi diskuterer i dag, er dem, der falder igennem vores sikkerhedsnet. Det er dem, der bliver syge af at gå på arbejde, fordi de har været udsendt i krig. Det er dem, der har været udsat for så traumatiserende oplevelse, at enten krop eller sjæl står af og ikke kan mere. Det er dem, der kommer hjem og er kede af det og ikke kan huske. Det er dem, der ikke kan gå på arbejde, dem, der ikke kan få tingene til at fungere. Det er dem, vi snakker om i dag. Og jeg synes, at det måske er meget godt at koncentrere debatten om dem.

Jeg tror også, det er vigtigt at huske på, at det, mange af vores veteraner fortæller os, er, at de ønsker anerkendelse, at det betyder noget, at det samfund, der sender dem i krig, efterfølgende takker dem for indsatsen, og at det betyder noget, at der, hvis man bliver så syg, når man kommer hjem, at man ikke kan passe sit arbejde, er et samfund, der anerkender, at det er en arbejdsskade, og at det, at man er i en så svær situation, som en krisesituation eller konfliktsituation kan være, kan betyde, at man mister sin arbejdsevne helt eller delvist.

Bare for at gøre det helt klart er der jo to forhold, der gør sig gældende på veteranområdet. Der er dels konsekvensen af den udredning, som blev færdiggjort sidste år, som vedrører hele vores arbejdsmarked. Og så er der det, vi diskuterer i dag, og det er måske især henvendt til Enhedslisten, nemlig udmøntningen af en vedtagel-

se. Altså, Folketinget har besluttet sig for at lave en særlovgivning vedrørende veteraner. Det er derfor, lovforslaget handler om det. Det er en udmøntning af en vedtagelse, som alle Folketingets partier står bag, også Enhedslisten.

Hvad angår udredningen, ved mange af jer, at Arbejdsskadestyrelsen i sommeren 2013 fik mulighed for at anerkende flere sager omkring ptsd på baggrund af lige præcis udredningen, og Arbejdsskadestyrelsen har allerede på baggrund af den ændring anerkendt flere veteraners arbejdsskadesager. Nu skal vi så videre med næste etape, og det er opfølgningen på den vedtagelse, som nu udmøntes i lovforslaget her.

Lovforslaget indebærer, at en lægeerklæring udstedt flere år efter hjemkomsten, hvor speciallægen beskriver, at sygdommen er opstået i tilknytning til og som følge af udsendelsen, i modsætning til i dag vil være tilstrækkelig dokumentation.

Så er det rigtigt, når Enhedslisten siger, at persongruppen er blevet udvidet lidt. Det er rigtigt. Vi har på baggrund af nogle af de høringssvar, der er indkommet, fundet det naturligt, at andre statsansatte, som også udsendes til konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver, også er omfattet af ordningen. Det er selvfølgelig på den baggrund, at det er en forventet sammenlignelig situation, de pågældende mennesker kan stå i, eksempelvis politibetjente. Det tror jeg er vigtigt at få sagt. Det er det, der er bevæggrunden for, at der er en lille ændring af persongruppen.

Men det er også vigtigt for mig igen at understrege, at den udredning, der er lavet, og som danner grundlag for en praksisændring, der allerede har fundet sted, gælder hele vores arbejdsmarked. Lovforslaget her har Folketinget allerede besluttet skal gælde veteraner.

Kl. 14:35

Så er jeg fra konservativ side blevet spurgt om, om vi allerede nu kan tilvejebringe en løbende opfølgning på, hvordan det går med sagsbehandlingen. Det vil jeg meget gerne. Jeg deler fuldstændig indtrykket af, at mange af veteranerne venter. De har ventet længe allerede, og mange er også meget, meget syge og er derfor naturligt optaget af, hvordan det her udvikler sig.

Arbejdsskadestyrelsen har allerede identificeret adskillige sager, hvori der vil være tale om berettigelse til erstatning og godtgørelse efter lovforslaget her, altså allerede inden det er vedtaget, og derfor vil Arbejdsskadestyrelsen selvfølgelig også, når lovforslaget er vedtaget, prioritere at få behandlet mange af de sager hurtigst muligt, sådan at der også kan sættes nogle punktummer i den lange sagsbehandlingstid.

Så jeg vil allerede nu gerne give et tilsagn om, at vi får lavet en kontinuerlig, løbende opfølgning over for Folketinget; det synes jeg vil være helt naturligt. Jeg vil selvfølgelig også gerne vende tilbage til udvalget omkring de afsatte ressourcer på sagsbehandlingsområdet, for det siger sig selv, at forudsætningen for, at Folketinget kan komme i mål med det, vi sætter i gang her, selvfølgelig er, at der er de ressourcer, der skal til for at behandle de mange sager, der ligger og venter. Men der vil jo nok desværre fortsat komme nye sager til, fordi vi ikke alene fortsat har mennesker, der er udsendt, men også mennesker, der har været udsendt længere tilbage i tiden, som kan nå at få alvorlige problemer også.

Så jeg vil give et tilsagn om at besvare de spørgsmål, der er rejst. Og så ved jeg, der er nogle helt konkrete spørgsmål, som jeg gerne vil have lov til at besvare skriftligt, så vi er sikre på, at vi har alle fakta med.

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 14:37

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg tror, at jeg er enig med ministeren i, at det først og fremmest handler om krigsveteraner. De skal behandles godt, og det tror jeg vi har gjort gennem praksisændringen inden for Arbejdsskadestyrelsen og med lovforslaget. Så er lovforslaget blevet udvidet til at omfatte nogle flere personer på grund af høringssvarene, men der er nogle høringssvar, som man ikke lytter til. Det drejer sig nemlig om folk, der arbejder inden for landets grænser, og som kommer ud for nogle situationer og nogle meget alvorlige hændelser, som man jo ved det er, når de er årsag til ptsd. Hvorfor de ikke er blevet omfattet, har jeg svært ved at forstå.

Kl. 14:38

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:38

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg må jo bare sige, at der blev truffet en politisk beslutning i Folketinget, da man lavede vedtagelsen om, at soldater er en særlig gruppe på vores arbejdsmarked. Den beslutning er truffet, og den kan man jo have forskellige holdninger til. Jeg synes, det er okay, taget i betragtning hvad soldater kan blive udsat for, at Folketinget vælger at lave en særlovgivning, men den beslutning er allerede truffet.

Så er vi i høringsfasen blevet gjort opmærksom på, at der kan være andre statsansatte, der er i samme situation, altså ude i en konflikt, hvad enten det er på en fredsbevarende eller fredsskabende mission, eller det for nu at tage et lidt mere dramatisk eksempel er danske udsendte, der eksempelvis står med den meget, meget svære opgave, det må være at åbne en massegrav. Det er den type personale, vi taler om.

Så den politiske beslutning om at lave en særlovgivning for vores soldater er truffet med vedtagelsen. Vi vælger nu at lade det omfatte yderligere statsansatte, der kan stå i samme situation. Hvad angår det generelle arbejdsmarked, gælder de almindelige regler på arbejdsskadeområdet, herunder den udredning, som jeg omtalte lige før.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 14:39

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Problemet er jo, at vedtagelsen V 57 kun omhandlede krigsveteraner, og at ministeren nu har lavet et lovforslag, som omfatter andre end krigsveteraner. Jeg synes, det er godt, at ministeren tænker sig om, men man skal huske på, at arbejdsskadeloven omfatter alle i det her land, og at det her er et supplement til arbejdsskadeloven, en særlov for nogle personer i det her land. Altså, det er noget helt nyt, at man laver en særlov for nogle personer, mens andre personer ikke er omfattet af loven. Jeg tror bare, at det er få mennesker, vi snakker om. Det er rigtig få mennesker. Jeg synes, at som udgangspunkt skal systematikken være sådan, at arbejdsskadeloven dækker alle i det her land. Så derfor vil jeg spørge ministeren, om ikke vi på et eller andet tidspunkt, måske senere, kan lave et lovforslag, sådan at alle i den her supplementslovgivning er omfattet.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:40

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest må jeg sige, at jeg fuldt ud deler intentionen om at passe på alle de danske lønmodtagere, der qua deres arbejde måtte blive bragt i en situation, hvor man kan udvikle ptsd. Og der er ingen tvivl om, at togføreren, der udsættes for et andet menneskes selvmord, medarbejderne i psykiatrien, der bliver overfaldet og udsat for vold, kan udvikle ptsd med de konsekvenser, det måtte have. Det ændrer jo bare ikke på, at Folketinget har truffet beslutning om at ville lave en særlovgivning.

Det virker måske lidt mærkeligt, at Enhedslisten er med til at lave en vedtagelse, hvis man oprindeligt er imod indholdet af den vedtagelse, for det er jo det, ordføreren kommer til at sige i dag. Jeg vil altid gerne være med til at diskutere, hvordan vi sikrer, at vores arbejdsskadelovgivning og arbejdsmiljølovgivning dækker – i det omfang, vi overhovedet kan – hvad angår danske lønmodtagere, men jeg tror, det er vigtigt, at vi alle sammen i dag står ved, at det her lovforslag udmønter et forslag til vedtagelse, der allerede er vedtaget.

Kl. 14:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Ændring af timefradraget ved arbejdsindtægter).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.01.2014).

Kl. 14:42

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg giver ordet til ordførerne. Først er det Venstres ordfører, hr. Hans Andersen.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Mange kontanthjælpsmodtagere oplever i dag, at indkomsten ved at arbejde få timer eller på deltid næsten er den samme, som hvis de ikke arbejdede. Det skyldes, at en øget indtægt medfører en næsten lige så stor nedgang i kontanthjælpen. Det her lovforslag, L 116, som vi behandler i dag, har til formål at gøre op med det, så der netop bliver en større gevinst ved at arbejde få timer, mens man får den offentlige ydelse, som her er kontanthjælp.

Med forslaget bliver fradraget for arbejdsindkomst i kontanthjælpen, herunder uddannelseshjælpen, således hævet fra 15,23 kr. pr. time i 2013 til 25 kr. pr. time i 2014. Kontanthjælpsmodtageren får på den måde lov til at beholde 25 kr. for hver udført arbejdstime. Hvis man skal give et eksempel på, hvad forslaget kommer til at betyde, kan det jo beskrives således: En mand på 35 år får 10.689 kr. pr. måned i kontanthjælp, og hvis han nu finder et job på 60 timer om må-

neden til 110 kr. i timen, vil det give ham en ekstra indtægt på 6.600 kr. Inden det her beløb skal trækkes fra i kontanthjælpen, får han imidlertid lov til at beholde de 60 timer gange 25 kr., altså 1.500 kr. Det er således det beløb, som ikke skal trækkes fra i kontanthjælpen, og det betyder, at vedkommende har en lidt højere indtægt, end det ville have været tilfældet i 2013.

Lovforslaget er en udmøntning af finanslovsaftalen mellem regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti. Det har en række offentlige merudgifter – det er der i hvert fald forbundet med det her forslag – og når det er fuldt indført, vil det koste 130 mio. kr. årligt. Det har så også den positive effekt at øge arbejdsudbuddet med omkring 300 mennesker årligt.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det er en mærkesag for Venstre, at det altid skal kunne betale sig at arbejde. Vi mener også, det er vigtigt at bevare kontakten til arbejdsmarkedet, også mens man får en offentlig ydelse. Det giver en større chance for hurtigere at komme tilbage til et almindeligt fuldtidsjob. Og derfor er det her forslag et skridt i den rigtige retning.

Vi mener samtidig, at der skal gøres langt mere, for at mennesker kommer hurtigere væk fra offentlig forsørgelse og tilbage i job.

Kontanthjælp må aldrig blive en sovepude, det skal være en midlertidig ydelse. Så kan man sige, at regeringens fjernelse af kontanthjælpsloftet jo ikke har bidraget til at hjælpe de ledige. Det har kun bidraget til, at gevinsten ved at stå op om morgenen og passe et job er blevet forringet. I dag er det f.eks. så slemt, at omkring 330.000 danskere – ifølge regeringens egne tal – har et svagt incitament til at arbejde. Vi foreslår at indføre et moderne kontanthjælpsloft, så det altid skal kunne betale sig at arbejde.

Men samlet set er det her et skridt i den rigtige retning, og på den baggrund stemmer Venstre for L 116.

Kl. 14:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Bent Bøgsted har en kort bemærkning.

Kl. 14:46

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det er ikke, fordi jeg er uenig i intentionerne, men jeg ville lige høre hr. Hans Andersen, om ikke det var muligt, at hr. Hans Andersen måske lige kunne tage sit regnestykke op til revision. Efter at vi har lavet kontanthjælpsreformen, får sådan en mand på 25 år, som hr. Hans Andersen siger, jo ikke 10.300 kr. i kontanthjælp. Hvis han er rask og rørig, får han måske kun 5.700 kr., og har han en uddannelse, så er det 6.700 kr. Vil hr. Hans Andersen ikke lige revidere sit regnestykke lidt?

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Hans Andersen (V):

Hvis jeg har sagt 25 år, så er det i hvert fald forkert, for det, jeg skulle have sagt, var 35. Hvis man er 35 år, så får man 10.689 kr., og så har man netop den her mulighed for at gå ud at arbejde og så beholde 25 kr. for hver arbejdstime, man yder. Og det er jo det, det handler om. I dag er det 15 kr., man kan beholde, og fremadrettet er det altså 25 kr., og det er et lidt større incitament til også at finde små job med meget få timer i, men alligevel er det jo et skridt i den rigtige retning med hensyn til netop at nærme sig arbejdsmarkedet. Så det synes jeg sådan set er udmærket.

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Bent Bøgsted.

Kl. 14:47

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det var godt, at hr. Hans Andersen lige rettede det med hensyn til alderen. Det lyder sådan lidt dumt, når man ved, at det ikke passer med tallene. Men det her gælder jo også for modtagere af uddannelseshjælp. Det er en noget lavere ydelse, man får som modtager af uddannelseshjælp. Hvis man nu får 110 kr. i timen som kontanthjælpsmodtager med den kontanthjælp, man får som ung eller som uddannelseshjælp, det er noget med de her 5.700 kr. i kontanthjælp, så svarer det rundt regnet til 13 timer om ugen, hvor man skal have et job, og så får man slet ingen kontanthjælp, så kan man beholde alt det, man tjener. Jeg går ud fra, at hr. Hans Andersen også har tænkt i de baner, nemlig at der ikke skal så meget til, før man egentlig ikke kan få kontanthjælp længere, når vi tager de lave ydelser.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Hans Andersen (V):

Jeg synes sådan set, at den ordning, Venstre og Konservative har aftalt med regeringen, er yderst fornuftig. Så er det jo rigtigt, at det hedder uddannelseshjælp, når man er under 30 år, og det er fuldstændig korrekt, at med den uddannelseshjælp og det ændrede, om end lavere, niveau, man får, når man er under 30 og er på uddannelseshjælp, jo gør, at hvis man går ud og får et job, indtil man skal påbegynde en uddannelse, så skal man slet ikke have uddannelseshjælp. Men det er jo sådan set udmærket, for hvis man kan leve af en arbejdsindtægt, så er det jo det, vi sådan set gerne ser, og så skal man jo på et tidspunkt påbegynde sin uddannelse. Det håber jeg også at de unge mennesker gør.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den socialdemokratiske ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

For Socialdemokraterne er det vigtigt at sikre, at arbejdsløse fastholder en tilknytning til arbejdsmarkedet, når de mister jobbet. Betydningen af at have en dagligdag med faste arbejdsrutiner og samvær med kolleger kan ikke overvurderes. Det holder den arbejdsløse i gang og er med til at forkorte vejen tilbage til fuldtidsarbejde. Deltidsarbejde er derfor en måde for arbejdsløse at fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet. De kommer med andre ord tættere på et fuldtidsjob helt uden kontanthjælp.

Tidligere har det været sådan, at den øgede indtægt ved at arbejde medførte en næsten lige så stor nedgang i kontanthjælpen. Kontanthjælpsmodtagere har derfor oplevet, at indkomsten ved at arbejde på deltid næsten var den samme, som hvis de ikke arbejdede. Det ændrer vi med dette lovforslag.

Ved finanslovsaftalen for 2014 besluttede regeringen i samarbejde med Venstre og De Konservative at forhøje fradraget for arbejdsindkomst og indtægter fra ca. 15 kr. til 25 kr. pr. udført arbejdstime. Det gælder både for uddannelseshjælp og for kontanthjælp. Dermed vil kontanthjælpsmodtagere og uddannelseshjælpsmodtagere fremover få en større økonomisk gevinst ved at arbejde både på heltid og på deltid, og det er helt klart vejen frem. Vi skal holde gang i de mennesker, der midlertidigt er kommet uden for arbejdsmarkedet, og

vi skal sikre, at deres vej tilbage bliver så kort som muligt. Derfor kan Socialdemokraterne støtte forslaget.

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak formand. Det her lovforslag skulle være en forbedring for dem, der er på kontanthjælp eller på uddannelsesydelse, hvis de finder et fritidsjob eller deltidsjob, for dermed kan de få lidt mere med sig hjem. Det er jo en del år siden, det med at få 15 kr. ekstra med hjem, hvis man tog et job i stedet for at få det hele modregnet, blev lavet, og det var for at lave det sådan, at man kan få lidt ud af at tage nogle timer og dermed også få mulighed for at få føling med arbejdsmarkedet og begynde at få en tilknytning til arbejdsmarkedet, og så kan det være en fordel at tage en time i stedet for bare at gå på kontanthjælp, så man dermed kan få lidt mere med hjem. Nu bliver det så hævet til 25 kr., og det er så lavet i forbindelse med finanslovsaftalen for 2014.

Dansk Folkeparti har ikke noget imod, at man hæver det til 25 kr., for det kan være med til at tilskynde til det, så der er flere, der siger: Jamen vi tager lige lidt ekstra timer. I den forbindelse skal det huskes, at der med den kontanthjælp, man kan få i 2014, den lave kontanthjælp, egentlig kun skal 13-14 timer til om ugen, 110 kr. i timen, før man er væk fra kontanthjælpen. Så det kunne måske også være noget, man skulle overveje, hvis man har mulighed for at få et deltidsjob. Det kunne i hvert fald fremme ens tilknytning til arbejdsmarkedet og dermed gøre det nemmere at få fodfæste og få et fuldtidsjob senere hen – måske kan man tage flere deltidsjob. Det her er en start, så man kan få føling med arbejdsmarkedet, og man kan få lov til at få lidt mere med hjem, i stedet for at det hele bliver modregnet i kontanthjælpen. Så det kan Dansk Folkeparti støtte.

Vi har måske et lille spørgsmål til ministeren, og det kan være, at ministeren kan svare på det senere, når ministeren går på talerstolen. Det er om den her forudsætning med de 25 kr. i timen, altså om de 25 kr. er baseret på en forudsat timeløn, eller om det er baseret på den mindsteløn, man regner med kontanthjælpsmodtagere tager, for det er det med, hvilket job kontanthjælpsmodtageren skal tage. For de kan jo ikke sige, at de så tager et job til 25 kr. i timen, og så får de det hele med hjem ved siden af kontanthjælpen, for det har jo ikke været det, der har været tankegangen i det her. Vi vil gerne vide, om det er baseret på en bestemt løn.

Jeg går også ud fra, at man får de her 25 kr. mere med hjem, efter man har betalt skat – eller er det før skat? For hvis det er før skat, mister man jo halvdelen af dem igen i skat, så jeg går ud fra, at det er efter skat, men det kan være, at ministeren kan svare på det fra talerstolen her. Men ellers støtter Dansk Folkeparti forslaget.

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Nadeem Farooq.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak for det. Der er blevet talt og skrevet meget om finanslovsaftalen, som jo nærmest blev indgået i ellefte time i fjor. Det handler meget om skattelettelser og om optøning og fremrykning af skattelettelser, men en af de mere socialpolitiske ting inden for arbejdsmarkedspolitikken, nemlig hævelse af det her fradrag fra 15 til 25 kr., er forbigå-

et lidt i tavshed, og det synes jeg er lidt ærgerligt. For det her viser jo, at man sagtens godt kan gennemføre reformer, lette skat på arbejde, og samtidig i samme aftale også gøre det mere fleksibelt for vores udsatte grupper på arbejdsmarkedet. Det synes jeg er en god ting, og det vil vi gerne bakke op om.

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det Socialistisk Folkepartis ordfører, hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:54

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Det har i mange år undret os i SF, at man som kontanthjælpsmodtager fik så uendelig lidt ud af det, hvis man havde arbejdstimer, som man fik løn for. Gevinsten har som nævnt været på 15 kr. pr. time – uendelig lidt og uretfærdigt. Derfor er det et fremskridt, at beløbet nu bliver sat op med 66 pct. til de 25 kr., som også har været nævnt. Det er stadig væk ikke et fyrsteligt beløb, men det er på den anden side en god og en væsentlig forhøjelse, og derfor støtter SF lovforslaget.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Christian Juhl.

Kl. 14:55

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

At få en stigning fra 15,23 kr. til 25 kr. kan umiddelbart forekomme som en fyrstelig lønstigning, men der har også været et efterslæb i rigtig mange år. Vi kan støtte lovforslaget.

Det giver fattige kontanthjælpsmodtagere en lille smule mere at leve for, hvis de er så heldige at få sig at arbejde. Det retter en lille smule op på den skæveling, der er i skattebyrden, mellem højtlønnede direktører og andre topskatteydere og fattige kontanthjælpsmodtagere.

På topskatteydernes vegne klynker Venstre og kompagni ofte over den meget høje marginalskatteprocent, altså det forhold, at disse vellønnede mennesker betaler ca. 57 pct. i skat af den sidst tjente krone. Men de barske kendsgerninger er jo, at kontanthjælpsmodtagere betaler tæt på 100 pct. i marginalskat, hvis de får nogle timers arbejde. Det bliver modregnet næsten fuldt ud i kontanthjælpen. Det er kun fint, at vi kan rette lidt op på det.

Når det er sagt, er det jo en meget ringe trøst for de mange tusinde kontanthjælpsmodtagere, der pr. 1. januar har oplevet en voldsom indtægtsnedgang, enten fordi de er mellem 25 og 30 år, hvor de næsten får halveret deres indtægt til en sats, der er langt under regeringens egen fattigdomsgrænse, eller fordi de er samlevende og risikerer at miste hele kontanthjælpen, afhængigt af hvor meget ægtefællen tjener.

Vi kan støtte forslaget.

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Danmark er det land, hvor det mindst kan betale sig at arbejde i forhold til at modtage en indkomstoverførsel fra det offentlige. Ifølge

Økonomi- og Indenrigsministeriet har 330.000 danskere i dag en svag økonomisk tilskyndelse til at arbejde, hvilket vil sige, at de har en netto kompensationsgrad på over 80 pct. Når skattereformen er fuldt indfasat, vil 250.000 danskere stadig væk have en svag økonomisk tilskyndelse til at arbejde.

Det vil vi gerne gøre noget ved i Liberal Alliance. Vi har derfor foreslået, at man udvider beskæftigelsesfradraget med et nyt og større bundfradrag for beskæftigede, så det sammen med det eksisterende personfradrag fører til etablering af et samlet årligt bundfradrag for beskæftigede på 84.000 kr. Ingen bør betale skat, før de kan forsørge sig selv og sine. Ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriet vil LA's forslag medføre, at antallet af danskere med en svag tilskyndelse til at arbejde vil blive reduceret til 92.000.

Dette lovforslag, som vi behandler nu, betyder, at bundfradraget i forbindelse med modregning i kontanthjælpen forhøjes med knap 10 kr. pr. arbejdstime fra godt 15 kr. til 25 kr. Det betyder, at det bliver marginalt mere attraktivt at deltage på arbejdsmarkedet, hvis man er på kontanthjælp. Derfor kan vi støtte forslaget, men det er vigtigt at slå fast, at det langtfra løser de incitamentsproblemer, som eksisterer i det danske overførselsindkomssystem.

Fuldt indfasat medfører forslaget, at jobgevinsten for et par på kontanthjælp øges med ca. 580 kr. om måneden eller ca. 25 kr. om dagen, når der tages højde for aftrapning af boligstøtte. For en enlig forsørger på kontanthjælp vil det fortsat være sådan, at incitamentet til at arbejde vil være meget lille. Fuldt indfasat betyder den samlede skattereform inklusive dette forslag, at en enlig forsørger på kontanthjælp på over 30 år i år 2023 kun vil tjene 55-70 kr. ekstra pr. arbejdsdag i forhold til at være på kontanthjælp. Det er ganske enkelt ikke rimeligt, at den økonomiske gevinst ved at arbejde ikke er større.

Dette lovforslag medfører altså, at en kontanthjælpsmodtager får 5-10 kr. mere ud af at arbejde, end tilfældet er i dag. Det er naturligvis et lillebitte skridt i den rigtige retning, men det er langtfra nok. Men vi kan støtte forslaget.

Kl. 15:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det den konservative ordfører, den genindtrådte fru Charlotte Dyremose.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Da den konservative ordfører, fru Mai Mercado, ikke kan være til stede, har jeg lovet på hendes vegne at sige følgende:

Det her lovforslag har til hensigt at forhøje fradraget for modtagere af uddannelseshjælp og kontanthjælp fra 15 til 25 kr. pr. arbejdstime. For os konservative er det helt afgørende, at den enkelte ledige får en større tilskyndelse til at komme i arbejde, og derfor bakker vi op om lovforslaget. I sidste ende må målet være at blive selvforsørgende, og vi ser positivt på muligheden for, at den ledige nu får en større gevinst ved at arbejde. Vi finder det positivt, at det økonomiske incitament nu bliver forøget, fordi det vil medvirke positivt til at bidrage til at realisere intentionerne i kontanthjælpsreformen, og derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:01

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for behandlingen af lovforslaget her. Der kan jo ikke herske nogen som helst tvivl om, at lige så vigtigt det er, at vi har et stærkt socialt sikkerhedsnet i Danmark, at man kan modtage kontanthjælp,

hvis ikke man har andre muligheder for enten at forsørge sig selv eller blive forsørget af dem i ens umiddelbare nærhed, lige så vigtigt er det jo, at vi i alt det, vi gør på kontanthjælpsområdet, understøtter, at folk kan komme derfra igen, at de unge kan komme i gang med at uddanne sig og de voksne kan komme tilbage eller ind på arbejdsmarkedet.

Jeg er glad for lovforslaget her, fordi vi med det understøtter, at overgangen fra kontanthjælp til beskæftigelse, herunder deltidsbeskæftigelse, bliver lidt lettere, og at man som kontanthjælpsmodtager kan beholde lidt mere af det, man måtte tjene, hvis man begynder at arbejde eksempelvis ved siden af sin kontanthjælp. Det er positivt. Jeg er også glad for de mange positive tilkendegivelser, der er kommet fra ordførerne. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen.

Så var der et helt konkret spørgsmål fra hr. Bent Bøgsted. Uden at jeg skal begive mig ud i store skattetekniske besvarelser, går jeg ud fra og lægger til grund, at det er sådan, at man jo skal svare skat af den lønindkomst, man måtte have, og det, vi diskuterer her, er jo, hvor meget af sin kontanthjælp man så at sige kan beholde ved siden af en lønindtægt. Det gode ved lovforslaget her er, at i fremtiden kan man beholde lidt mere, end man kan nu, eller hvad man kunne sidste år, fordi vi har faktisk fået ændret reglerne, sådan at det så at sige er med tilbagevirkende kraft, altså at reglerne her gælder pr. 1. januar 2014.

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 15:03

Bent Bøgsted (DF):

Grunden til, jeg spurgte, er, at det selvfølgelig ikke er ligegyldigt. Det kommer an på, hvordan man prøver på at sælge lovforslaget, fordi hvis det nu er beregnet sådan, at det er før skat, så skal man betale skat af de 25 kr., og det vil sige, at så er det noget med måske 12 kr., man har ekstra med hjem pr. time. Så er det jo ikke 25 kr., man kan have med hjem, der ikke skal modregnes i kontanthjælpen. Det er igen det der med, hvordan man siger det. Modregner man i kontanthjælpen, før man har betalt skat, eller efter man har betalt skat. Som sagt: Er de her 25 kr. så noget, man kan få lov at beholde og tage mere med hjem, efter man har betalt skat, eller bliver de allerede trukket fra, før man betaler skat?

Det er sådan lidt indviklet, men det har betydning for den enkelte og også for kommunen, når de skal modregne. Vi har jo set, at kommuner kører forskelligt. Det er selvfølgelig SKAT, der er inde over her, men kommunerne sidder jo og udregner kontanthjælpen, og så er det rart at vide, om de her 25 kr. bliver trukket fra indkomsten, så man ikke skal betale skat af det, eller om det, som sagt, er 25 kr., der bliver trukket fra den lønindtægt, man har, når man har betalt skat, eller om det er før, man betaler skat. Det er lidt indviklet at forklare her, men jeg håber, at ministeren har forstået det.

Kl. 15:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:04

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Men måske skulle jeg have lov at vende tilbage med en skriftlig redegørelse for, hvordan man præcis modregner, men jeg kan ikke forestille mig andet, end at der også her gælder, at man selvfølgelig svarer skat af den lønindkomst, man måtte have. Men hvordan fradraget præcis forankres, vil jeg gerne have lov at vende tilbage til Folketinget med på skrift.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Bent Bøgsted.

Kl. 15:05

Bent Bøgsted (DF):

[Lydudfald] ... der er ingen tvivl om, at de skal betale skat af det. Det er selvfølgelig ikke det. Men spørgsmålet er bare: Er det de 25 kr., man kan få lov at beholde, der ikke skal modregnes i kontanthjælpen, eller er det kun de 12-13 kr. efter skat, der ikke skal modregnes i kontanthjælpen? Men vi får en redegørelse, så er det fint.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om sammenlægning af jobcentre til større enheder.

Af Hans Andersen (V) og Joachim B. Olsen (LA).
(Fremsættelse 26.11.2013).

Kl. 15:05

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver først ordet til beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:06

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Og først og fremmest tak til de oppositionspartier, der i dag fremsætter beslutningsforslag på området. Jeg synes altid, det er vigtigt at have diskussionen her i Folketingssalen om, hvordan vi indretter vores beskæftigelsespolitik bedst muligt, og der skal alle vide at der er noget at komme efter.

Men helt indledningsvis vil jeg sige – og det er så en indledning, der kommer til at gælde for alle tre beslutningsforslag, vi skal i gang med at behandle nu – at vi fra regeringens side har valgt først at nedsætte en ekspertgruppe med Carsten Koch i spidsen, som næsten er færdige med deres store udredning, og efterfølgende at invitere arbejdsmarkedets parter ind i et rum, hvor de kan give deres bidrag til, hvordan vi får en bedre beskæftigelsespolitik, og derefter, at vi fra regeringens side fremlægger et samlet udspil. Og det er klart, at når man har valgt den proces, går man selvfølgelig ikke samtidig i Folketingssalen og siger ja til nogle helt konkrete ændringer.

Derfor vil jeg, hvad angår alle tre beslutningsforslag, gerne appellere til, at vi så at sige selvfølgelig tager diskussionen i dag; man må rejse de diskussioner i Folketingssalen, som man synes er nødvendige, og jeg vil også gerne opfordre andre til det. Men for regeringens vedkommende synes vi, at det er på tide, at Folketinget tager en samlet diskussion af hele beskæftigelsesområdet, fordi der er så

store udfordringer for mange af de mennesker, der bliver ramt af arbejdsløshed, at vi bør tage en samlet diskussion.

Som jeg tror det efterhånden er alle bekendt, ønsker vi fra regeringens side en egentlig reform af den aktive beskæftigelsesindsats. Vi vil gerne sætte rammerne for en helt anden indsats end den, vi kan tilbyde i dag. Det er, hvad enten vi taler om jobcentrenes rolle, om uddannelse eller om inddragelse af anden aktør, som de tre beslutningsforslag handler om.

Det, der er det afgørende for regeringen, er: Vi vil først og fremmest blive bedre til at sikre, at flere opnår en varig tilknytning til vores arbejdsmarked; vi vil gerne sikre, at der er en mere meningsfuld indsats, der tager udgangspunkt i, at mennesker, der er ramt af arbejdsløshed, er forskellige, deres behov er forskellige, deres udfordringer er forskellige; vi vil gerne styrke relationen mellem jobcentre og a-kasser og vores virksomheder, sådan at vi får en bedre matchning, for så vidt angår de mennesker, der desværre og ulykkeligtvis er blevet ramt af arbejdsløshed, og de virksomheder, som heldigvis har et fortsat behov for arbejdskraft; og så vil vi i øvrigt gerne afbureaukratisere på beskæftigelsesområdet og i det hele taget sikre, at de penge, vi i dag bruger til den aktive arbejdsmarkedspolitik, bliver brugt bedst mulig i fremtiden.

Alt det her mener jeg kræver en samlet reform af den samlede beskæftigelsespolitik, og det er egentlig først og fremmest på baggrund af den grundlæggende overvejelse, at vi ikke kan sige ja til det beslutningsforslag, som ligger her. Derfor vil jeg helt grundlæggende foreslå, at forslagsstillerne, som jeg bestemt regner med kommer til forhandlinger om beskæftigelsesområdet her til foråret, tager deres beslutningsforslag med under armene, så de kan indgå i diskussionerne.

Så vil jeg gerne sige helt konkret, hvad angår B 24 om sammenlægningen af jobcentre, at jeg grundlæggende har det sådan, at jobcentrenes måde at arbejde på jo skal afspejle virkeligheden. Heldigvis, tror jeg, er de fleste danske lønmodtagere og de fleste danske virksomheder noget nær ligeglade med, hvor kommunegrænsen ligger. Det er helt almindeligt at pendle til og fra arbejde. Det er helt almindeligt, måske ikke kun især i krisetider, men i det hele taget, at man kører langt hver eneste dag for at passe sit arbejde. Og når en virksomhed skal rekruttere nye medarbejdere, er de jo – undskyld mit sprog – helt og aldeles ligeglade med, hvor jobcenteret ligger henne; de er optaget af at få adgang til de mennesker, de har behov for i deres produktion, og vores lønmodtagere er optaget af at kunne finde arbejde, ikke mindst hvis de bliver ramt af arbejdsløshed.

Derfor synes jeg også, det er en både reel og nødvendig diskussion, vi skal have, om, hvordan vi sikrer, at vores organisering og den underliggende organisation, der er på hele beskæftigelsesområdet, afspejler virkelighedens verden. Og der har igennem tiden været rejst ganske meget kritik af, at kommunerne nogle steder er for små geografiske enheder i forhold til det, der er det naturlige arbejdsmarkedssopland.

Derfor er det også vores holdning, inden vi går i gang med drøftelserne, at kommunerne selvfølgelig skal arbejde rigtig, rigtig godt sammen. Det er altid den enkelte arbejdsløse, der skal være i centrum, og det er også virksomhederne, der skal være det. Derfor synes jeg det er helt oplagt, at vi kommer til at diskutere, hvordan vi sikrer, at en kommunegrænse ikke kommer til at være bestemmende for, hvad for en beskæftigelsespolitik der bliver ført i landet.

Men som sagt gælder det for alle tre beslutningsforslag, at jeg meget gerne snart vil i gang med en mere grundlæggende diskussion af, hvordan den samlede beskæftigelsespolitik skal se ud, og derfor ønsker vi ikke at støtte beslutningsforslaget her.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Hans Andersen har en kort bemærkning.

Kl. 15:11

Hans Andersen (V):

Tak for det. Og jeg vil sådan set sige tak for invitationen til at drøfte, hvordan det fremtidige beskæftigelsessystem skal være. Jeg lytter mig til, at ministeren nævner, at der er en række store udfordringer, og at der er en reform, som vi har brug for, og som også er ønsket af regeringen. Og så er der en lang række punkter, som ministeren allerede nu nævner som prioriteter.

Men med hensyn til det konkrete beslutningsforslag kan jeg jo nu spørge sådan lidt bredt: Kan ministeren forestille sig, at der er færre end de her 90 eller måske lidt flere end 90 jobcentre i det her land, når vi kommer på den anden side af sommerferien, altså hvis vi i øvrigt laver en aftale om en beskæftigelsesreform?

Kl. 15:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil ikke gå ind i så konkrete diskussioner forud for en samlet reform af området her. Vi er i gang med at udarbejde regeringens forslag til en beskæftigelsesreform, så vi vil meget gerne i forhandling med Folketingets partier, og så håber jeg på en bred politisk aftale. Men jeg synes, at det, i forhold til hvor vi er henne forhandlingsmæssigt, vil være helt forkert at begynde i dag at stå og krydse af ved ja og nej til en række udvalgte områder. Så konkret vil jeg ikke gå til værks.

Jeg vil gentage det, jeg sagde før, nemlig at det siger sig selv, at den organisering, der er på beskæftigelsesområdet, jo altså skal understøtte de grundlæggende politiske ideer, vi har for vores beskæftigelsespolitik. Og det er selvfølgelig en beskæftigelsespolitik, der hjælper 1) de arbejdsløse, som af forskellige årsager ikke selv kan komme i arbejde, og 2) de virksomheder, der har behov for god arbejdskraft. Det er det, der er vores udgangspunkt, og der må en kommunegrænse selvfølgelig ikke på nogen måde være begrænsende, men det tror jeg godt vi kan finde løsninger på.

Kl. 15:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hans Andersen.

Kl. 15:13

Hans Andersen (V):

Jeg lytter mig jo til, at ministeren siger, at lønmodtagere og virksomheder er noget nær ligeglade med, hvor jobcentrene ligger. Ministeren nævnte også, at virksomheder og lønmodtagere sådan set er noget nær ligeglade med kommunegrænser. Det giver jeg sådan set ministeren ret i. Altså, virksomhederne er optaget af at få arbejdskraft, og lønmodtagerne er optaget af at bevæge sig hen, hvor der er brug for arbejdskraften, og det er mange gange og for mange mennesker på tværs af kommunegrænser.

Men har ministeren så fortrudt sin udtalelse til Berlingske Nyhedsbureau den 8. september 2013? Ministeren siger her:

»I en kommende reform af beskæftigelsespolitikken bliver vi nødt til at gøre op med ideen om 98 enheder. Det er Danmark i mine øjne for lille til.«

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:14

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg fortryder ikke mine udtalelser i Berlingske, for i den diskussion forholder jeg mig ikke til, hvor mange jobcentre der skal være. Det, jeg siger til Berlingske i det interview, og som jeg også har sagt ved mange andre lejligheder, er, at organisationen neden under beskæftigelsespolitikken aldrig må spænde ben for hverken virkelighedens verden – det er jo det værste – eller de politiske ideer.

Derfor er det jo vigtigt, at man i den enkelte kommune og i arbejdet i det enkelte jobcenter ikke lader sig begrænse af en kommunegrænse, for den kommunegrænse er hverken vigtig for de mennesker, der desværre står i den uheldige situation, at de har mistet deres arbejde, eller for virksomhederne. Danske lønmodtagere er relativt mobile – heldigvis. Det er for mange helt naturligt, at man kører, og at man kører langt for at passe et arbejde, og virksomheder har jo et helt naturligt opland med medarbejdere fra ofte mange forskellige kommuner. Så jeg tror, at kommunegrænsen er noget nær ligegyldig for det enkelte menneske og for virksomhederne, og det skal selvfølgelig afspejle sig i beskæftigelsespolitikken.

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:15

Christian Juhl (EL):

Arbejdsministeren sagde, at vi skulle have en samlet diskussion af hele området og en reform af hele området. Vil hun fortælle os, hvorfor Koch-udvalget så kun i deres første udkast tager en del af området med, nemlig den del af området, der handler om strukturen og en lillebitte smule om uddannelse, men ingenting om noget, der er rimelig væsentligt for arbejdsløse, nemlig hele dagpengeområdet? Og hvis der er en fornuftig forklaring på det, vil jeg gerne høre, hvornår pokker vi så tager anden del med?

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:16

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det, Carsten Koch og den øvrige ekspertgruppe er blevet bedt om at lave en udredning af, er den aktive beskæftigelsespolitik, dvs. indholdet af arbejdsmarkedspolitikken. Koch-udvalget er ikke blevet bedt om at forholde sig til dagpengespørgsmålet, og det uanset hvilke elementer af dagpengediskussionen, man måtte tage fat på.

Til gengæld har regeringen så i forlængelse af den aftale, der blev indgået med Enhedslisten sidste år i pinsen, om en ny arbejdsmarkedssydelse til mennesker, der uheldigvis måtte stå i den situation, at de opbruger deres dagpengeret, anmeldt, at vi ønsker at nedsætte en dagpengekommission. Og det arbejde pågår internt i regeringen fortsat.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Christian Juhl.

Kl. 15:17

Christian Juhl (EL):

Jamen det glæder jeg mig til, og jeg håber, at vi får nogle rigtige specialister på banen. Jeg kender nogle stykker, der er mere specialister på det her område end dem, der er sat til det, og jeg vil gerne bidrage med nogle forslag.

Så sagde ministeren, at de ledige er helt ligeglade med, hvor jobcentrene ligger. Der er også folk, der siger, at de ledige er helt lige-

glade med, hvor arbejdet ligger. Men vi skal vel være nøgterne og sige, at hvis f.eks. der er 1½ times daglig transport til et job eller, hvis man er ledig, til ens jobcenter, hvor man skal komme jævnligt, så er det lang tid. Altså, 1½ times daglig transport siger københavnere er ikke ret meget.

Øvre hos os regner vi det om og siger: Det er en hel ekstra arbejdsdag, der går i en blikkasse på landevejen, hvor vi i stedet kunne være sammen med vores familie. 3 timer ekstra svarer til 2 dage. Det er både familiemæssigt og miljømæssigt fuldstændig vanvittigt, hvis ikke vi formår at opbygge nogle enheder.

Tror ministeren ikke, at der også kan være en risiko for, at man ser bort fra de her to ting eller glemmer dem, hvis man siger, at man er helt ligeglad med, hvor tingene ligger, i forhold til hvor man bor?

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:18

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu bliver tingene måske blandet en lille smule sammen. Altså, hvad angår det at køre efter et arbejde, tror jeg så nok, at vi her med spørgers spørgsmål kommer til at vise en af forskellene på Enhedslistens og Socialdemokratiets holdning til arbejdsmarkedspolitik, for jeg er simpelt hen ikke enig i, at 1½ times transport til og fra arbejde er for meget. Det er der da masser af danske lønmodtagere der har. Det er helt almindeligt på det danske arbejdsmarked, at man kan have lang køretid og rejsetid. Jeg tror i øvrigt, at ganske mange danske lønmodtagere har den rejsetid, uden at det er noget, de selv mener er et problem, fordi det at have et arbejde opfatter de fleste jo som værende vigtigere, end at der måtte være noget rejsetid. Så det er en diskussion for sig.

Når jeg siger det her med kommunegrænserne, er det jo ikke, fordi jeg har et ønske om, at vores arbejdsløse skal ligge og køre langt for at komme til en samtale. Så er det såmænd bare for at understrege, at jeg tror, at i virkelighedens verden betyder kommunegrænserne meget lidt. Og det, der er afgørende, er selvfølgelig, at beskæftigelsespolitikken følger virkelighedens verden.

Kl. 15:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til beskæftigelsesministeren. Så går vi til ordførerrækken, og det er først hr. Leif Lahn Jensen fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Jeg synes, at ministeren har brugt rigtig meget tid på at fortælle alt det om Carsten Koch-udvalget, og hvad det er, de skal udrede, og vi har hørt regeringen og beskæftigelsesministerens holdning til hele beskæftigelsesindsatsen og til det, vi gerne vil. Det behøver jeg ikke at bruge meget tid på, for det er vi jo sådan set meget enige i. Jeg synes i hvert fald, vi skal kigge på beskæftigelsesindsatsen, for jeg mener, vi igennem de sidste 10 år har haft en beskæftigelsesindsats, der ikke har gjort det, den skulle, for den har ikke fået de her mennesker ordentligt i varig beskæftigelse. De vender dem måske i døren og skubber dem ud igen, men så er der jo så en del mennesker, især de ufaglærte, som hurtigt kommer tilbage i arbejdsløsheds køen, når der igen er enten krise eller andet, og dem skal vi have i varig beskæftigelse. Jeg glæder mig rigtig meget til, at Carsten Koch-udvalget og de her parter er færdige, for så skal vi til at diskutere det, vi skal til at diskutere det med hinanden, og så håber jeg selvfølgelig, at vi får landet en rigtig, rigtig god beskæftigelsesreform.

Jeg vil godt sige så meget som, at det er vigtigt for Socialdemokraterne, når vi ser på det her forslag, at man samarbejder på tværs med alle parter i forhold til at få den enkelte i arbejde, og det gælder kommuner og jobcentre, fordi arbejdsmarkedet, som vi jo godt ved, netop ikke stopper ved kommunegrænsen. Hvis man kan få et arbejde i en anden kommune, skal man selvfølgelig tage det, hvis man har lyst til det, har mulighed for det og kan det, og det er der også rigtig, rigtig mange, der gør, og har en kommune eller et jobcenter nogle kompetencer, som en anden kommune eller et andet jobcenter ikke har, synes jeg da også godt, man kan hjælpe hinanden, for alt andet ville da være fuldstændig ulogisk. Det kan man godt i dag, men jeg synes, vi skal have endnu mere fokus på det samarbejde i fremtiden, altså at kommunerne og jobcentrene sagtens kan henvende sig til hinanden, sagtens kan hjælpe hinanden, netop for at få de her mennesker i gang. Som jeg også sagde før, er målet at få så mange som muligt i varig beskæftigelse og ikke kun vende dem i døren, så mange af også de ufaglærte kan komme ud og have et arbejde i mange, mange år. Men igen vil vi selvfølgelig hellere kigge på det samlede beskæftigelsessystem og tage en rigtig god debat og diskussion med alle parter, før vi beslutter os, og derfor kan Socialdemokraterne selvfølgelig ikke støtte forslaget.

Kl. 15:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Andersen.

Kl. 15:22

Hans Andersen (V):

Tak for det. Jeg vil godt spørge til, hvordan ordføreren vil svare på den udfordring, vi står med lige nu, med ledige akademikere. De efterlyser jo i den grad, at vi prøver at samle indsatsen på færre jobcentre, for de oplever, at de ikke får den bedst mulige hjælp, når de er blevet ledige og skal finde et job. Så vil Socialdemokraterne være med på, at vi samler indsatsen for ledige akademikere, som har brug for, at der er ekspertise, og at ekspertisen, hvis man har brug for den, skal være samlet på nogle færre jobcentre?

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg ved i hvert fald, at mange af de her akademikere jo er bedre til at rykke i forhold til at finde arbejde, end almindelige ufaglærte er. Men det, jeg også sagde i min tale, var, at et samarbejde her kunne nytte rigtig, rigtig meget. Jeg kommer selv fra et område, hvor der måske ikke er så mange akademikere. Det ligger tæt på Aarhus, og der kunne man selvfølgelig tage et samarbejde med Aarhus Kommune og spørge: Har i nogle arbejdspladser? Kan vi hjælpe hinanden? Og det samme kunne de måske gøre der, hvor jeg bor, for der har vi en masse metalarbejdere. Så på den måde kan man hjælpe hinanden, og det kan man rent faktisk komme langt med.

Igen vil jeg sige, som også beskæftigelsesministeren sagde, at jeg selvfølgelig er meget, meget åben over for at diskutere alt. Det er jeg over for alle parter, for vi skal sådan set bare have en rigtig god beskæftigelsesreform, og vi skal have rigtig mange af de her mennesker i gang. Det er sådan set det, det drejer sig om, og det skal selvfølgelig også ske på tværs af kommunegrænserne.

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hans Andersen.

Kl. 15:24

Hans Andersen (V):

En socialdemokratisk borgmester på Vestegnen, Ole Bjørstoft fra Ishøj Kommune, anbefaler sådan set meget klart, at vi får sammenlagt nogle jobcentre, og det gør han ikke ud fra sådan en argumentation i forhold til akademikere. Det gør han sådan set med udgangspunkt i de borgere, der er ledige i Ishøj Kommune. Han siger, at hvis vi sammenlægger jobcentre, giver det hans ledige borgere en større og bedre mulighed for at finde et job i et større område. Kan den socialdemokratiske ordfører følge ræsonnementet fra den socialdemokratiske borgmester i Ishøj?

Kl. 15:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil ikke spørge hr. Hans Andersen om det, men jeg synes, at ordføreren lige skal tænke på noget. Jeg har ikke set et eneste papir, en eneste organisation, eller et eksempel på, at nogen har lavet en undersøgelse, der viser, at større kommuner er bedre til at lave en ordentlig beskæftigelsesindsats end mindre kommuner. Tværtimod er der udarbejdet nogle SFI- og COWI-rapporter fra 2013, der viser, at det rent faktisk ikke er tilfældet, og at man ikke bare sådan lige kan sige firkantet, at fordi det er en stor kommune, så er den bedre til at lave en ordentlig beskæftigelsesindsats.

Så når Venstre nu ønsker at komme med de her ting, tror jeg, at de er nødt til at komme med ret gode argumenter for, at vi skal gøre det, og måske også nogle tal, der viser, at det her virkelig er en fordel, for det har jeg ikke set nogen steder. Det kunne være ret interessant, at Venstre også kom med de, jeg vil ikke sige beviser, men i hvert fald bilag, så vi kunne blive overbevist om, at større enheder er bedre, for det har jeg altså ikke set dokumenteret endnu. Beklager.

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 15:25

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre, hvad ordføreren fra Socialdemokraterne mener om Kochudvalgets første udkast til rapport, ikke hele rapporten, for så bliver vi ikke færdige i dag, men forslaget om jobcentre. Det foreslås, at man skal have 8-12 jobcentre. Det er ikke særlig klart for mig, hvad ordføreren mener. Ja, det er jo godt at samarbejde, og det kunne vi så nøjes med. Er det også Socialdemokraternes mening, når vi nu om et par måneder kommer frem til Kochudvalgets rapportskonklusioner, eller er det sådan noget, der flytter sig, alt efter hvem der siger hvad? Hvad er ordførerens egen mening om det spørgsmål?

Kl. 15:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Leif Lahn Jensen (S):

Nu står jeg som ordfører for Socialdemokraterne, og jeg har stor respekt for hele den her proces. Jeg har respekt for, at der har siddet nogle eksperter i det her udvalg og kæmpet med det, og nu spørger vi parterne. Nu har jeg talt lidt mere overordnet om det, og jeg synes, at vi skal vente med at melde helt klokkeklart ud i spørgsmålet om, hvor mange der skal være, eller hvor mange der ikke skal være, til vi begynder at tage diskussionen. Regeringen kommer med et udspil,

parterne kan byde ind, og så kommer vi sikkert til at forhandle de her ting.

Kl. 15:29

Det eneste, jeg bare siger, er, at jeg synes, at man skal have fokus på at få den enkelte i arbejde, og der kan man komme rigtig, rigtig langt med samarbejde. Lige nu kan jeg ikke se nogen grund til, at man ikke bare skulle gøre det. Det fokus vil jeg egentlig godt have, og så synes jeg, vi skal tage diskussionen på det tidspunkt.

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):
Christian Juhl.

Kl. 15:27

Christian Juhl (EL):

Jeg tror ikke, at de fleste arbejdere i Danmark behøver at have professorudvalg og andre til at fortælle dem, om noget er en god eller en dårlig idé, hvad angår de almindelige spørgsmål på arbejdsmarkedet. Det kan man jo godt tage stilling til, selv om man er havnearbejder eller jord- og betonarbejder. Ministeren mente, at ledige skal tåle at køre land og rige rundt i deres biler og forurene kloden. Pendlertrafikken i Danmark udgør i dag en meget væsentlig belastning af klimaet. Hvad er ordførerens standpunkt, i forhold til om ikke vi skulle prøve indrette f.eks. jobcentre, så de hele tiden sørgede for at anvise det nærmeste arbejde og ikke sendte de ledige rundt på hele kloden.

Jeg kan fortælle ordføreren, at der fra Silkeborg kører ca. 4.000 silkeborgensere til Aarhus om morgenen, og at der er 3.500, der kører fra Aarhus til Silkeborg om morgenen, og så skifter de retning og kører hjem igen, når de er færdige med arbejdet. Langt de fleste af dem kunne have arbejde i deres egen by, for deres arbejde er ikke specialistarbejde. Det er ganske almindeligt arbejde. I enhver købstad findes der folk, der kan lave det, jeg kan lave. Det er et spørgsmål om planlægning. Er det ikke på tide, at vi stiller krav til jobcentre om, at de planlægger lidt mere seriøst i forhold til klodens klima og i forhold til familielivet?

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:28

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil sige, at det godt kan være, at det har kikset lidt med mine ører. Det får jeg en gang imellem at vide derhjemme at det gør, men jeg synes ikke, at jeg hørte ministeren sige, at de skal rejse land og rige rundt. Jeg ved, at der er nogle regler for, hvor meget man skal køre, og hvor meget man ikke skal køre. Jeg vil også sige, at det jo ikke kun er eksperter, vi hører, for nu er det altså ude ved parterne, det sker. Jo, de er også eksperter, og det er dem, der sidder med det til daglig. Det er fagforeningsfolk, det er arbejdsgiverne, det er dem, der har med det at gøre til daglig, så det er også de eksperter, vi hører.

Så er der altså bare forskel på de holdninger, jeg har, og de holdninger, Enhedslisten har. Jeg vil på intet tidspunkt – og det mener jeg er en god socialdemokratisk holdning – bestemme, hvor folk skal bo, og hvor folk skal arbejde. Hvis der er rigtig mange fra Silkeborg, der har lyst til at køre til Aarhus, så lad dem dog gøre det, og omvendt. Jeg har boet i Grenaa stort set hele mit liv og har kørt 17 år til Aarhus Havn, hvilket også var nogle lange ture, og det gjorde jeg, fordi der dér var et arbejde, jeg kunne lide. Hvad er der galt i det? Skulle Enhedslisten og hr. Christian Juhl så komme og sige til nogen: Du har valgt at bo i Grenaa, så du må kun arbejde i Grenaa? Det synes jeg da er noget vrøvl, og det kan jeg på ingen måde være med til.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så giver jeg ordet til hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det. Det her med jobcentre har altid været et kildent spørgsmål at diskutere, for nogle synes, at der er for mange jobcentre, og andre synes, det er tilpas, og nogle ville måske nok have haft nogle flere. Jeg tror nok, at de fleste synes, at det egentlig er tilpas med det antal jobcentre, vi har. Man kan altid diskutere, om jobcentre er for små. Dengang, de blev lavet, var det sådan, at man skulle have over 30.000 indbyggere for at have sit eget jobcenter. Havde man under 30.000 indbyggere, skulle man have et øget samarbejde med andre jobcentre. Det er der også nogle af de små kommuner der har.

Når man så kigger på det med kommunernes størrelse, kan man i forslaget se, at en kommune skal have over 50.000 indbyggere, for at den kan have et selvstændigt jobcenter. Hvis man begynder at kigge på det og ser på, hvilke kommuner der så skal af med deres jobcentre, er vi bange for, at hvis man nu tager sådan en kommune som Mariager – der bor omkring 40.000 – så kan den ikke have et selvstændigt jobcenter. Det vil sige, at folk skal tage til Vesthimmerland eller Aalborg for den sags skyld, hvis endelig det skulle være. Altså, man kan få rigtig langt at køre for at komme til et jobcenter. Og man ved så, at jobcentre gennemgående tager sig af de svageste på arbejdsmarkedet. De stærkeste klarer sig selv. 95 pct. af dem, der finder et job, gør det ikke, stort set, igennem et jobcenter. Så kan man begynde at diskutere, hvad det er, man vil gøre her.

Hr. Hans Andersen snakker meget om akademikernes. Jeg ved godt, at akademikernes ønske sådan set ikke er, at det er jobcentre, men deres a-kasse, der står for formidlingen. Det er slet ikke jobcentre, de er interesseret i, når det kommer til stykket. For de stærkest ledige, og der regner jeg akademikernes med, kommer jo nok ikke ret meget i kontakt med jobcenteret, hvis de kan undgå det. De siger jo selv, at de egentlig helst vil have, at det er deres a-kasse, der står for det i hvert fald den første tid, og så kan de altid se på, om det bliver nødvendigt at komme i et jobcenter.

Man skal passe på ikke sådan at generalisere og sige: Nu er der behov for at ændre på jobcentre. Vi skal huske på, at det er de svageste, der kommer i jobcentre – dem, der ingen bil har, dem, der skal ud på en cykel. Det er ligesom hr. Christian Juhl i hans unge dage, hvor han ingen bil havde. Det var først, dengang cyklen punkterede, at han købte en bil. Det var nok ligesom med os andre: Hvis der blev for meget vrøvl med cyklen, blev man mekaniseret, gætter jeg på. Jeg skal ikke påstå, at det er sådan.

Men så skal man kigge på: Hvilke forbindelser, transportmuligheder er der? Oppe, hvor jeg bor, i det nordjyske har vi langt fra den ene ende af kommunen til den anden. Og begynder man at kigge på, hvor folk så skal hen, altså, når man kigger på kommunens geografiske sammensætning, kan man se, at folk sagtens kan komme til at køre 80 km for at komme til et jobcenter, og der er ingen busforbindelse. Der skal folk måske bruge 3, 4, 5 timer på at komme ind til et jobcenter for at få en samtale på 10 minutter. Der skal man altså kigge på, hvad der er rimeligt at gøre her.

Men jeg vil ikke udelukke, at der er jobcentre, der måske er for små. Vi ved, at der på Sjælland er mange mindre kommuner, hvor man måske kunne kigge på et mere formelt samarbejde mellem jobcentre. Vi skal til at lave den her beskæftigelsesreform, og der var det jo selvfølgelig oplagt at se på det. Jeg tror, det ville være en stor fejl at begynde at ændre på antallet af jobcentre, når vi ved, at vi skal igennem en stor reform. Så kommer vi bare til at ændre det igen.

Det er prisværdigt, at forslagsstillerne kommer med det her forslag, og det er også positivt, og vi kan også godt se, at der er noget, der skal arbejdes med her. Men det vil være en forkert vej at gå først at vedtage et beslutningsforslag og låse sig fast på, at det skal indgå i en reform. Så skal vi til at sidde og forhandle om en reform, og så kommer det måske på tværs, og så kan det ikke opfyldes alligevel, hvis nu det bliver vedtaget. Så jeg synes, at forslagsstillerne skal gemme det her, til vi kommer i gang med reformarbejdet, og så spille det ind i forhandlingerne om en reform. Og så må vi se, hvor langt vi kan komme. I Dansk Folkeparti kan vi sagtens se, at der kan ske ændringer, og det kan også være, at det egentlig bare er et lidt mere formelt samarbejde mellem nogle jobcentre, der er vejen ud af det, frem for at nedlægge dem.

For hvis man nedlægger jobcentrene, kan man også lige så godt diskutere, om man også skal lægge nogle kommuner sammen. Det kunne også være, at der var nogle kommuner, der måske, fordi de var for små, ønskede at blive lagt sammen med nogle andre. Men det kunne de jo gøre på frivillig basis. Og man skal heller ikke hindre det, hvis der er nogle kommuner, der ønsker at have et formelt samarbejde om jobcentrene, hvis de synes, de er for små, og vil have dem lagt sammen på frivillig basis. Det kan man altid. Men det er noget, vi kan tage op i forhandlingerne, der kommer her i løbet af foråret.

Som det er nu, kan Dansk Folkeparti ikke støtte forslaget, men der er altså gode tiltag i, at vi skal se på, hvordan jobcentrene fungerer, og hvordan samarbejdet fungerer.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Joachim B. Olsen, værsgo.

Kl. 15:35

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil høre, om hr. Bent Bøgsted virkelig mener, at det er så urimeligt, at man bruger 3-4 timer på at komme til et jobcenter for at få hjælp til at komme i beskæftigelse, hvis det er sådan, at man er ledig. Altså, det er jo trods alt ikke hver eneste dag, man skal til samtale i et jobcenter. Er det så urimeligt, at man, de gange, man har en samtale på et jobcenter, bruger nogle timer på at komme dertil? Er det ikke lidt udtryk for, at hr. Bent Bøgsted måske også gør folk svage, end de i virkeligheden er? Jeg kommer også fra Nordjylland, og det er ikke mit indtryk, at vi nordjyder skulle være så specielt svage.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg synes faktisk, det er rimeligt, at de svageste ledige ikke skal have en vanskelig vej til jobcenteret. Der er ingen problemer med hensyn til de stærkeste ledige, hvis de måske en gang imellem skal på et jobcenter. Men når det gælder dem, der virkelig har brug for hjælp, dem, der er svage, dem, der er på kontanthjælp, dem, der har problemer på mange måder, dem, der har problemer i forbindelse med handicap, og som skal på et jobcenter, så er det rimeligt, at der er et jobcenter i nærheden, så de ikke skal ud på en rejse, der kan tage 4-5 timer, og hvor de skal vente en time på en bus, og hvis de ikke lige når den ene bus, går der måske halvanden time, inden den næste bus går, hvis ikke den først går næste dag. Det er rimeligt, at der ikke er for langt til et jobcenter, ja.

Kl. 15:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 15:36

Joachim B. Olsen (LA):

Nu bliver det meget specifikt; nu bliver folk med handicap også inddraget i den her diskussion. Altså, det her er jo et helt generelt spørgsmål; jeg spørger til ordførerens holdning til, om det er så urimeligt, at man bruger 3-4 timer på transport for at komme til et jobcenter, i det tilfælde at man er ledig. Forhåbentlig – og det er jo det, vi skal sørge for, når vi begynder at forhandle om den fremtidige beskæftigelsesindsats – bliver der også noget nytteværdi i at komme til sådan en samtale på et jobcenter. Det kan vi måske diskutere om der altid er i dag, og den diskussion skal vi have, men i det tilfælde, at det faktisk hjælper den ledige at komme til en samtale, er det vel ikke urimeligt, at man bruger nogle timer på at komme dertil. Det kan jeg næsten ikke tro er ordførerens holdning.

Kl. 15:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 15:37

Bent Bøgsted (DF):

Jamen hr. Joachim B. Olsen ved jo lige så godt som mig, at ca. 95 pct. af dem, der bliver ledige, ikke bruger jobcenteret særlig meget; det er måske kun én gang, de skal det. Men så er der altså en gruppe tilbage, de svageste af dem, vi gerne skulle have hjulpet ud på arbejdsmarkedet, og jeg synes, at det er rimeligt, at de ikke skal bruge 4-5 timer om dagen for at komme til et jobcenter. I forvejen er der nogle, der i dag bruger 3 timer for at komme til et jobcenter, og hvis man foretager en sammenlægning af jobcentrene rundt omkring, hvor der er lange afstande, kan det blive vanskeligt at overskue, og så mister de modet, og så får de selvfølgelig en straf, fordi de ikke møder op. Jeg synes, det er rimeligt, at vi ser på, at alle skal have mulighed for inden for en rimelig tid at komme til et jobcenter.

Kl. 15:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere indtegnede til korte bemærkninger. Den næste i ordførerrækken er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 15:38

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Tusind tak.

Det her forslag handler om at sammenlægge jobcentre. Jeg vil da indledningsvis sige, at jeg er fuldstændig enig med hr. Bent Bøgsted i, at hvis man skal til et jobcenter, så skal det da nogenlunde ligge i nærheden, lige så vel som et supermarked skal, lige så vel som at alt muligt andet, man har brug for i hverdagen, skal ligge dér, hvor man bor, og ikke masser af kilometer væk. Men jobcentrene kan sagtens omorganiseres af den grund. Så kan man jo f.eks. lave lokale filialer.

Da den borgerlige regering i 2009 gennemførte kommunaliseringen af beskæftigelsesindsatsen og endegyldigt lagde den i de enkelte kommuners jobcentre, skortede det ikke på advarsler. Det er rart, at Venstre med det her beslutningsforslag erkender sin fejltagelse og nu foreslår større enheder. Med arbejdsmarkedsreformen i 2007 blev arbejdsmarkedsrådene erstattet af Beskæftigelsesrådet. Bemærk ordlyden: Arbejdsmarkedsrådet erstattes af Beskæftigelsesrådet, en udtrykkelig borgerlig ideologisk kamp for at nedgøre de arbejdsløse.

Rådene fik ikke bare nyt navn, men også en ændret funktion og kompetence. Heri ligger det væsentlige. Mens arbejdsmarkedsrådene havde stor indflydelse på indsatsen i den statslige arbejdsformidling, har beskæftigelsesrådene kun en rådgivende rolle over for jobcentrene i kommunerne. Dermed har arbejdsmarkedets parter fået mindre indflydelse på arbejdsmarkedspolitikken. Det er et problem, fordi

parterne ved mere om det lokale arbejdsmarked, end jobcentrene gør, og for fagbevægelsen er det et problem, at man ikke har indflydelse på den beskæftigelsesindsats, som medlemmerne udsættes for. Når parterne får mindre magt, får embedsapparatet større magt. Det går ud over den demokratiske styring af arbejdsmarkedspolitikken. I dag er der 94 jobcentre. Enhedslisten synes, at det er alt for mange. Det lokale arbejdsmarked er større end den enkelte kommune. Undersøgelser viser, at landet er opdelt i otte regionale arbejdsmarkeder, som folk typisk søger job inden for.

Selv om kommunerne klager over, at staten har lagt snævre bånd om deres beskæftigelsespolitik, kan vi konstatere, at der er stor forskel på, hvad den arbejdsløse bliver tilbudt i de forskellige kommuner. Vilkårligheden er stor, og det går ud over de arbejdsløses retssikkerhed. Det kan f.eks. ikke passe, at det er kommunegrænser, der afgør, om man har ret til at få sig en uddannelse eller ej som arbejdsløs. Vi har tidligere fremsendt eksempler herpå i to forskellige kommuner, hvor to falcreddere bad om et kursus, hvor den ene fik det, og den anden ikke fik det. De har samme arbejdssituation, man bor i vidt forskellige kommuner.

Medarbejderne skal løbende uddannes til at varetage indsatsen over for de arbejdsløse. Men siden kommunerne overtog opgaven, er det gået ned ad bakke med kompetencerne i jobcentrene. Mange af de ansatte har ingen eller kun en administrativ uddannelse, og det går ud over kvaliteten i indsatsen.

Vi vil en anden vej. Vi skal igen have det sådan, at parterne har reel indflydelse på den lokale arbejdsmarkedspolitik. Rådene skal styre embedsværket, ikke omvendt. Der skal være færre jobcentre, og de skal være i statsligt regi frem for i kommunalt regi. Der kan f.eks. oprettes et hovedjobcenter i hvert af de otte regionale arbejdsmarkeder, og de kan så have nogle filialer ude lokalt, så arbejdsløse ikke skal rejse så langt for at komme i kontakt med et jobcenter. Det er jo nogenlunde lige så vigtigt at komme i kontakt med et jobcenter som f.eks. et posthus eller andet.

Det er her, Enhedslisten står, og jeg kan på det varmeste anbefale forslagsstillerne at læse Enhedslistens rapport: »Kør en bulldozer gennem arbejdsmarkedspolitikken«, som er blevet lavet, og så har Kochudvalget lavet et supplerende materiale dertil, som også er værd at læse. Tak for ordet.

Kl. 15:42

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Hans Andersen, Venstre.

Kl. 15:42

Hans Andersen (V):

Tak. Enhedslistens råd er, at Kochudvalget leverer supplerende materiale, som man kan læse, hvis man når det, og så skal man i øvrigt prioritere først og fremmest at læse Enhedslistens materiale. Det tror jeg ikke beskæftigelsesindsatsen bliver bedre af.

Men jeg må jo lytte til Enhedslistens ordfører hr. Christian Juhl, der siger, at vi har alt for mange jobcentre, og sige: Ja, det er jo sådan set derfor, vi i dag drøfter et beslutningsforslag, der går ud på, at vi skal have færre jobcentre. Så lige der er Enhedslisten og forslagsstillerne jo sådan set enige.

Derfor skal jeg høre hr. Christian Juhl, hvordan man kunne håndtere det med færre jobcentre og lokal forankring. Er det lokalafdelinger, hr. Christian Juhl tænker på, når han taler om færre jobcentre, men med lokal forankring?

Kl. 15:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Christian Juhl (EL):

Ja, nu vil jeg da på det bestemteste anbefale ordføreren for Venstre at læse Enhedslistens materiale på det her område, da det er skrevet af rigtige specialister, nemlig arbejdsløse, a-kasse-folk og fritænkere. Og på den måde er der mulighed for at få en vældig god inspiration af det. Jeg kan ikke helt forstå, at ordføreren mener, at arbejdsmarkedspolitikken ikke skulle kunne blive bedre af det. Hvordan i alverden kan han mene det, når han ikke har læst det? Jeg skal personligt sørge for, at han får overdraget et eksemplar af vores rapport.

Så drejer det her sig jo ikke så meget om geografi – det gør det også – som om, hvem der skal styre jobcentrene, og det tager Venstre og forslagsstillerne slet ikke stilling til. Det er essensen: Hvem styrer dem, og hvilke hensyn bliver der taget? Der har jeg prøvet i mit oplæg at fortælle, hvor vi står i de spørgsmål. Og det vil sige, at man jo er nødt til at tage det indholdsmæssige med, når man vil diskutere og lave om på jobcentrene. Man kan ikke bare sige, om der skal være færre eller flere, for så kunne man jo bare nøjes med Kochudvalgets foreløbige rapport; den er forfattet i den sammenhæng.

Kl. 15:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 15:45

Hans Andersen (V):

Ordføreren nævner det helt centrale for diskussionen: Hvor skal jobcenterindsatsen være forankret? Den diskussion tager jeg gerne, men der tror jeg så enigheden mellem Venstre og Enhedslisten hører op. Vi mener, at det helt centrale er, at den er kommunalt forankret, og det er sådan set det udgangspunkt, vi har, for at forbedre vores beskæftigelsesindsats, og ikke – som jeg lytter mig til at man siger – at man igen vil fjerne jobcenterindsatsen og beskæftigelsesindsatsen fra kommunerne og overlade den til arbejdsmarkedets parter, der i øvrigt ikke har noget økonomisk ansvar.

Kl. 15:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Christian Juhl (EL):

Jeg vil sige: Det var da som pokker! Har arbejdsgivere ikke noget økonomisk ansvar, når de leder efter arbejdskraft? De er dybt afhængige af at få en god arbejdskraft til en god pris, som de plejer at sige. Har arbejdsløse ikke noget at være afhængige af, når de skal sælge deres arbejdskraft? Det har de da i den grad. De er afhængige af i en familie at få en ordentlig indtægt og få et ordentligt arbejde og helst så tæt på, hvor man bor, som muligt.

Så jeg mener, at de to parter, der er mest afhængige af, at jobcentrene fungerer, dog er arbejdsgiverne og a-kasserne – eller de arbejdsløses repræsentanter for at sige det på den måde. Det er ikke kommunerne. Kommunerne er der selvfølgelig som et mellemed, som skal tage sig af folk, når de ikke kan få arbejde og har været for længe i systemet og kommer over i det sociale system. Så jeg mener bestemt, at der er objektive og saglige argumenter for, at det er parterne, der skal styre indsatsen, og at det er parterne, der har forstand på, hvornår der mangler arbejdskraft, og hvornår der mangler nogle arbejdspladser. Det kan man mærke på sin egen krop, uanset om man er arbejdsgiver eller arbejdsløs.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er kommet en spørger til. Hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 15:47

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil sådan set gerne læse den rapport, som Enhedslisten har lavet. Der er ikke noget farligt i at læse det, andre laver, og det kan godt være – det kan jeg jo ikke sige noget om – at man kan hente inspiration fra det.

Når det så er sagt, synes jeg, at det er ærgerligt, at Enhedslisten siger ting, som at det handler om at nedgøre de arbejdsløse, at borgerlige skulle have en interesse i det. Det er jo selvfølgelig noget sludder, og det fører i hvert fald ikke til, at vi kommer til at snakke os nærmere hinanden. Så det vil jeg opfordre til at man lader være med.

Så vil jeg også gerne lige anføre, at selvfølgelig har kommunerne og staten da også noget på spil. Altså, så længe det er sådan, at det er staten, der udbetaler de overførselsindkomster, som man er på, når man er ledig, så har man vel også en meget stor del i og ansvar for og interesse for, at de ledige kommer i beskæftigelse. Og man kan sige, at de penge, som staten udbetaler, har de ledige jo kun, fordi staten har opkrævet dem hos folk, som er i beskæftigelse. Dermed er det også mennesker i beskæftigelse, der har en stor interesse i, at det her system kommer til at fungere.

Kl. 15:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 15:48

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg skal gerne kvittere med Enhedslistens rapport. Den er meget tættere på virkeligheden, end Kochudvalgets udkast er. Nu kommer der jo da forhåbentlig en regulær rapport, efter at parterne har udtalt sig. Så kan det være, at den også kommer lidt tættere på virkeligheden.

Nej, det er ikke særlig farligt at komme tæt på virkeligheden. Det er heller ikke særlig farligt at sige tingene, som de er. Jeg har set mennesker systematisk blive ødelagt af det nuværende beskæftigelsessystem. Det betyder, at når ledige går ind af døren i systemet og måske har en smule selvtillid og selvbevidsthed – den, som man skal bruge, når man skal ud at sælge sig selv og finde et nyt job – så skal jeg garantere ordføreren for, at når de går ud af døren 2 år efter, har de næsten ingenting tilbage, fordi systemet i den grad piller al selvbevidsthed og tro på egne kræfter ud af en.

Det er det, der er det alvorligste problem ved det system, vi har, for arbejdsløse nutildags, nemlig at man simpelt hen bliver ydmyget og kommer i en situation, hvor man ikke engang selv har troen på egne kræfter. Det er noget af det værste, man kan gøre ved mennesker, og det er derfor, at vores arbejdsløshedssystem er så uhyggeligt og så barskt efter min mening.

Det er det, vi skal have lavet om på, og jeg synes, at vi netop skal bygge et system op, hvor vi bygger mennesker op og får dem til at føle større selvbevidsthed og større mod til at turde søge arbejde.

Kl. 15:50

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren ordet til anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 15:50

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det er jeg faktisk langt hen ad vejen enig i. Jeg er også overbevist om, at der er mennesker, der kommer ind i det her system og bliver nedbrudt af systemet. Det kan jo føre til sådan en stor diskussion om, hvorfor man overhovedet får sådan et system her.

En af grundene til, at man har fået det, er jo, at man har kunnet konstatere sådan historisk set, at da man ikke havde et system, der

var lige så barskt – nu bruger jeg ordførerens ord – havde vi altså en langt højere andel af befolkningen, som var på overførselsindkomst. Altså, man konstaterede simpelt hen, at det, at der var høje ydelser, også betød, at der var flere, som var på overførselsindkomst, og det kostede dyrt.

Derfor har man altså også indført sådan et system, som jeg medgiver på nogle måder er u hensigtsmæssigt og også er barskt, men det er jo det, som vi helst skulle få gjort noget ved, og den intention deler vi vel alle sammen.

Kl. 15:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 15:51

Christian Juhl (EL):

Under den borgerlige regering blev der indført et system, hvor der var uforholdsmæssig meget meningsløs kontrol. Der var meningsløse forløb; lidt af det er da piller ud. Og der var især en holdning: Det er din egen skyld, skam dig. Den holdning duer ikke i et arbejdsløshedssystem, som har med mennesker at gøre, som skal videre i deres liv.

Så til spørgsmålet, som også blev rejst, om, hvorfor det er parterne. Det er, fordi de ved, hvornår man mangler arbejdskraft; de ved, hvilke kvalifikationer arbejdskraften skal have; og de arbejdsløse ved også, hvilke interesser de har, og hvor de kan bruge deres kræfter bedst.

Kommunen ved en vigtig ting, og det er: Hvad giver størst refusion? Det har bl.a. skabt de tåbelige ting, som er sket de sidste 15 år, inden for det her system med netop meningsløse forløb osv. Og derfor mener jeg, at parterne skal have meget stor indflydelse på det her system.

Kl. 15:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere indtegnet til korte bemærkninger. Den næste i talerækken er ordføreren for Liberal Alliance, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Indledningsvis vil jeg sige, at jeg sådan set anerkender, at det er lidt ikke underligt, men selvfølgelig i en eller anden forstand problematisk, at vi har nogle beslutningsforslag, der bliver fremsat nu, hvor vi skal til at have en større diskussion – selv om jeg synes, de er rigtig, rigtig gode. Det er klart, at det gør, at debatten måske ikke bliver helt så fri, som den ellers kunne være blevet, og det er selvfølgelig sådan lidt kedeligt. På den anden side må man også sige, at der er mange, der brokker sig over, at der ikke bliver fremlagt konkret politik fra de borgerliges side, men nu har vi så et eksempel på, at det gør der, og det er jo selvfølgelig rigtig, rigtig godt. Det virker lidt på det, som ministeren sagde i sin tale, hvis man hørte, hvad der blev sagt mellem linjerne, at det her måske er noget, vi godt kan få en frugtbar diskussion om, når vi skal forhandle om det, og det ser vi fra Liberal Alliances side i hvert fald frem til.

Nu har vi også ligesom lagt frem, hvad det er for en retning, vi gerne vil gå i, og grunden til det er sådan helt overordnet set, at vi i Danmark bruger mere end noget andet land på den aktive beskæftigelsesindsats. Vi bruger næsten tre gange så meget som gennemsnittet af OECD-landene, som vi normalt sammenligner os med. Helt præcis bruger vi 1,1 pct. af vores BNP på den aktive beskæftigelsesindsats, mens et land som Sverige, som vi ofte sammenligner os med, bruger 0,8 pct. af BNP på den aktive beskæftigelsesindsats. Og det kan være svært at se, hvad danskerne får ud af, at staten og kom-

munerne bruger så mange flere milliarder end andre lande på den her indsats. Alternativt kunne man sige, at nogle af pengene jo kunne være blevet hos borgerne, hvor de ville være blevet brugt og have skabt noget beskæftigelse til de ledige, som den her indsats altså retter sig imod, og det er jo det, som det hele handler om, nemlig at komme i arbejde.

Når vi synes, det er en god idé, at der bliver nogle større jobcentre, som dækker et større område, hænger det bl.a. sammen med, at jobcentrene i dag bruger 3½ mia. kr. alene på administration. Danmark er ikke et specielt stort land, og det må være muligt at gøre en effektiv beskæftigelsesindsats med færre jobcentre end 91, som der er i dag. Som andre også har sagt, og som jeg er helt enig i, stopper jobbene jo ikke ved kommunegrænsen, rigtig, rigtig mange danskere har arbejde i en anden kommune end den, de bor i, og vi mener, at beskæftigelsesindsatsen i langt højere grad bør afspejle det, end den gør i dag. Vi er ret overbevist om, at det kan være med til at forbedre mobiliteten, og det kunne vi godt trænge en lille smule til, og vi tror i hvert fald på, at færre, men større og lidt mere effektive jobcentre kunne hjælpe til med det.

Jeg har også kunnet konstatere, at der er en lang række socialdemokrater ude omkring i kommunerne, som har udtrykt ønske om, at der kom færre jobcentre; bl.a. kan jeg nævne, at formanden for Beskæftigelsesrådet i Aarhus, Hans Halvorsen, har sagt, at han godt kunne tænke sig, at man havde syv arbejdskraftcentre i Danmark med en dækning på helt op til over 100.000 personer.

Det, jeg tager med fra det, der er blevet sagt indtil videre, er altså, at der er en vis velvillighed til at kigge på det her – nogle gange skal man jo høre på det, som bliver sagt mellem linjerne – og det er vi meget glade for, og vi ser frem til de forhandlinger, som vi snart skal i gang med. Tak.

Kl. 15:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt til kort bemærkning. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:57

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre ordføreren, om han vil være med til at spare noget på jobcenteraktiviteterne. Jeg kunne tænke mig, at vi sparede nogle milliarder på den tåbelige del af kontrollen og den meningsløse del af aktiveringen.

Kl. 15:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Joachim B. Olsen (LA):

Vi går til de forhandlinger, som vi snart skal i gang med, med den intention, at der skal spares på det her område. Som jeg nævnte, bruger vi i Danmark langt flere penge, og der taler vi altså om milliarder, end man gør i andre lande, og det er lidt svært at se, hvad vi får ud af de ekstra penge, vi bruger. Man kan i hvert fald konstatere, at det ikke har været med til at løse det helt strukturelle problem, vi har i Danmark, med, at vi har en langt højere andel af befolkningen i den arbejdsdygtige alder på overførselsindkomst end lande, vi normalt sammenligner os med. Det er sådan set den største udfordring, vi står med.

Jeg er helt enig i, og det tror jeg sådan set at de fleste er, at der er meget aktivering, som har virket meningsløs. Det har Carsten Koch-udvalget også peget på, mindfulnesskurser og andre ting, som ikke bidrager til, at folk kommer i beskæftigelse. Vi synes ikke, at der skal være mere kontrol, end det giver mening, men hvis man ser sådan på historikken, må man også sige, at det, at der er en vis kontrol,

altså også er noget, der har medført, at man faktisk har fået nedbragt den her strukturelle andel af befolkningen, som er uden for arbejdsmarkedet, en del. Også når man har spurgt de arbejdsløse selv, kan man høre, at andelen af dem, som svarer, at de ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet efter de gældende regler, faktisk er faldet. Det er stadig væk højt, men det er faldet. Meningsløse ting skal selvfølgelig væk, det tror jeg at vi alle sammen godt kan blive enige om.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 15:59

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg tror også, at ordføreren har lagt mærke til, at der ikke er noget kontrolur her i Folketinget. Det er jo, fordi frie og voksne mennesker helst vil styre deres egen tid og helst vil leve med et ansvar over for deres arbejde i stedet for med en kontrol. Så jeg synes, at der er masser af kontrol, man kan fjerne, også i det her system.

Det andet er: Hvis vi så kan blive enige om at fjerne noget af kontrollen og noget af den meningsløse aktivering, kan vi så blive enige om at investere pengene i uddannelse for arbejdsløse i stedet for måske ekstravagant at kaste dem ud til skattelettelser til rige mennesker?

Kl. 15:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 15:59

Joachim B. Olsen (LA):

I Liberal Alliance vil vi gerne sænke skatten for alle, ikke kun for folk, som betaler topskat i dag. Jeg mener nu ikke, at de alle sammen er rige mennesker. Topskattegrænsen går ved 450.000 kr. Jeg mener ikke, at man er rig, fordi man tjener 450.000 kr., men vi vil også gerne sænke skatten for dem, der har lavindkomster, og derfor har vi foreslået, at man ikke betaler skat af de første 7.000 kr., man tjener.

Som jeg sagde tidligere, vil vi gerne fjerne meningsløs kontrol, men vi synes også, at det er rimeligt, når man får udbetalt – i international sammenhæng – meget generøse overførselsindkomster i Danmark, at der er en vis kontrol med, at man så også står til rådighed for arbejdsmarkedet. Der må man bare konstatere, og det har ordføreren meget svært ved at slippe uden om, at der hjælper det altså at komme til samtaler, og der må være en vis kontrol med det. Men det skal selvfølgelig ikke være meningsløst.

Med hensyn til om det skal bruges på uddannelse, vil jeg sige, at ja, uddannelse er godt, hvis det fører til et job, men vi kan jo konstatere, at mange af de milliarder, man har brugt på uddannelse til ledige, ikke har medført, at de er kommet i beskæftigelse. Tværtimod har det medført, at nogle er blevet fastholdt i ledighed, altså den tid, hvor de sad på uddannelsesbænken, ville en stor del af dem være kommet i beskæftigelse, og dermed kan man sige, at uddannelse sådan for uddannelsens skyld ikke er noget, som vi er tilhængere af.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i talerrækken. Den næste er fru Charlotte Dyremose, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Tak for det. Da den konservative ordfører, fru Mai Mercado, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

En forudsætning for et velfungerende beskæftigelsessystem er, at der er tillid til kommunernes opgaveløsning på området, men i dag har kritikken fået en form, der i sig selv fungerer som en barriere for, at jobcentre kan udføre deres arbejde. Det er blot vigtigt, at alle i salen i dag gør sig klart, at en stor del af kritikken bunder i rammer, der er fastlagt centralt i lovgivningen. De forventninger til jobcentre, der udtrykkes fra både arbejdsmarkedets parter, regering og Folkeeting, står ikke mål med det ansvar og de opgaver, som jobcentre har i dag. Derfor er der god grund til at sætte jobcentre mere fri, herunder at vurdere jobcentrenes størrelse i en kommende beskæftigelsesreform.

I dag eksisterer der 91 jobcentre, og det er mange. Det betyder, at nogle jobcentre blot servicere et opland på 3.000-4.000 ledige. Færre, men stærkere jobcentre kan bedre udnytte stordriftsfordele, ligesom netværket af potentielle arbejdsgivere også vil vokse betydeligt. Desuden skal jobcentre arbejde for øget mobilitet på tværs af kommuner og regioner, så den ledige reelt står til rådighed for potentielle arbejdsgivere i hele landet.

Vi har set fra Tårnby og Dragør kommuner, at det fint kan lade sig gøre at lave et jobcenter, der spænder over flere kommuner. Derfor ser vi positivt på beslutningsforslaget fra Venstre og Liberal Alliance, og vi ser frem til at drøfte forslaget i de kommende forhandlinger til beskæftigelsesreformen.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Hans Andersen, Venstre.

Kl. 16:03

(Ordfører for forslagsstillerne)

Hans Andersen (V):

Tak for det, og tak for debatten her i dag om sammenlægning af jobcentre til større enheder. Udgangspunktet og problemstillingen er jo, at under halvdelen af alle danskere er i job. Omkring 800.000 i den arbejdsduelige alder er på overførselsindkomst. Det lægger et stort pres på de offentlige finanser. Derfor er det jo helt afgørende, at flere kommer i arbejde, så der er en større gruppe af mennesker, der kan bidrage til vores velstand.

En stor del af indsatsen på området varetages i dag af 91 kommunale jobcentre, som det også er sagt i dag. Mange af dem er dog ikke gode nok, når det handler om at hjælpe den enkelte ledige tilbage på arbejdsmarkedet. Især de små jobcentre har problemer, og der er en række jobcentre, som fungerer for isoleret fra andre. De har hver deres praksis og samarbejder ikke nok på tværs af kommunegrænserne. Det er jo et problem for mange forskellige typer af ledige, der ikke møder den nødvendige ekspertise, og som ikke får en hjælp til at finde et relevant job uden for kommunens grænser.

Det er jo netop det, forslaget vil gøre op med, ved at indføre en forenklet og mere effektiv administration ved færre og større jobcentre. Det mener vi sammen med Liberal Alliance skal ske ved enten at øge det nuværende krav om, at man skal have et befolkningsgrundlag på 20.000, til mellem 50.000 og 75.000 pr. jobcenter, eller ved at lade jobcentre betjene et større naturligt geografisk afgrænset arbejdsområde.

Det har vi så drøftet, og jeg har da også noteret mig, at beskæftigelsesministeren jo sådan set sagde, at hverken lønmodtagerne eller virksomhederne lader sig begrænse af kommunegrænser, og de er jo noget nær ligeglade med, hvor kommunegrænserne ligger. Og Socialdemokraternes ordfører ville gerne diskutere det her i den kommende beskæftigelsesreform.

Så var der en kommentar fra Dansk Folkeparti. De kommenterede det her med, at ved at lave færre jobcentre, ville man også få længere til det enkelte jobcenter. Ja, der vil med det her forslag være personer, der vil få længere til jobcenteret, men vi er sådan set også

af den opfattelse, at det jo ikke er et sted, man skal bevæge sig hen til hver dag. Det kan være en gang om måneden, man fysisk skal bevæge sig derhen. Der mener vi sådan set, at det helt afgørende er at få en bedre og mere kvalificeret service. Det sætter vi højere end den helt, helt tætte og mindre afstand. Men dermed ikke være sagt, at man ikke kan lave lokalafdelinger af et jobcenter. Vi er sådan set optaget af, at jobcentre har én ledelse. Og det kan være et jobcenter, der dækker 50.000 mennesker, og som har to forskellige afdelinger. Det er jo fint nok. Det kan jo være med til at imødekomme Dansk Folkepartis bekymring på det her felt.

Hr. Christian Juhl fra Enhedslisten nævner, at der er alt for mange jobcentre. Det er vi sådan set enige i. Og så glæder jeg mig over, at Det Konservative Folkeparti også støtter op om det her beslutningsforslag fra Liberal Alliance og Venstre. For det er jo ikke kun Venstre og Liberal Alliance, der anbefaler færre jobcentre. Det gør sådan set en lang række både borgmestre og organisationer. Selv flere fra Kommunernes Landsforening har været ude og bakke op om, at vi skal have færre jobcentre. Selv medlemmer af lokale beskæftigelsesråd, som jo sidder meget tæt på beskæftigelsesindsatsen, anerkender, at vi kan gøre det bedre, hvis vi havde færre jobcentre.

Så vi er sådan set optaget af, at vi arbejder videre med det her beslutningsforslag. Det kunne jo være, hvis regeringen skynder sig, at det kunne gå hen og indgå i en beskæftigelsesreform. Men nu må vi jo se, hvornår regeringen kommer med sit udspil. Tak.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er foreløbig tre indtegnede, og den første er hr. Bent Bøgsted. Værsgo.

Kl. 16:08

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg kan forstå på hr. Hans Andersen, at Venstre er meget opsat på at lukke jobcentre. Jeg kan tage et eksempel fra min egen region, Region Nordjylland. Det vil sige, at det er Thisted Kommune, det er Fjerritslev Kommune, det er Vesthimmerlands Kommune, der forøvrigt er en god konservativ kommune, Rebild Kommune, Mariagerfjord Kommune og Brønderslev Kommune, som hr. Hans Andersen ikke mener skal have et jobcenter. Det er syv ud af ti kommuner. Der er godt nok langt fra det sydlige Thy og så ind til Aalborg Kommune. Morsø Kommune er også med der, hvor alle jobcentre skal lukkes. Det er det, jeg kan forstå på hr. Hans Andersen, og det gør sig nok gældende også rigtig mange andre steder. Og så siger hr. Hans Andersen, at jamen så kan man have en lille satellit. Men det er ikke det. Det var måske bedre, at man kunne se på, hvordan man lavede et mere formelt samarbejde i stedet for at gå ud og sige til kommunerne, at nu skal I lukke de her jobcentre, som I har bygget op. Mig bekendt er der nogle centre i de her kommuner, der fungerer rigtig godt. I Rebild Kommune fungerer det godt, så vidt jeg ved. I Vesthimmerland fungerer det også godt. I Thisted Kommune fungerer det, så vidt jeg ved, også rigtig godt. Man vil lukke nogle velfungerende jobcentre, bare fordi man har fået en idé om, at man måske kan spare lidt og så genere en masse mennesker.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Hans Andersen (V):

Vi er ikke optaget af og vil ikke og ønsker ikke at genere nogen mennesker. Det, det handler om, er jo at bringe kommuner sammen. I dag skal befolkningsgrundlaget være 20.000, og vi siger, at det fremadrettet skal være 50.000. Så en lang række af de kommuner,

som hr. Bent Bøgsted nævnte, kunne jo gå sammen og samarbejde om at have ét jobcenter.

Kl. 16:13

Så siger jeg: Når man så har ét jobcenter og én ledelse, må det jo være den ledelse, der beslutter, om det jobcenter skal bestå af to afdelinger. Den beslutning skal ikke træffes her fra Folketingets side. Vi er sådan set optaget af, at man har én ledelse og dermed forener kræfterne og på den måde kan give en bedre service.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så er det spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:10

Bent Bøgsted (DF):

Joh, men jeg synes bare, at det er lidt mærkværdigt. Vi kan hurtigt blive enige om, at man skal se på samarbejde imellem kommunerne på tværs af kommunegrænserne. Det kan vi hurtigt blive enige om. Det lå jo også i den aftale, som hr. Hans Andersens eget parti i sin tid lavede, da vi lavede jobcentrene, nemlig at der skulle være et samarbejde på tværs af kommunerne. Så skulle man måske se på, hvordan man får det til at fungere i stedet for at gå ud og sige til kommunerne, at I skal afskedige de medarbejdere, I har i jobcentret, for nu skal I lægges sammen med en masse andre. Så kan man få en satellit. Men hr. Hans Andersen er velkommen til at tage kontakt til alle de her kommuner og fortælle dem, at de skal i gang med at afskedige alle deres medarbejdere i jobcentrene, og så kan de få en satellit med et par medarbejdere, hvis det er det, man vil.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:11

Hans Andersen (V):

Jamen der skal ikke være nogen tvivl om, at vi har en beskæftigelsesindsats i Danmark, der koster 80 mia. kr., altså både den administrative indsats og det, man får i overførselsindkomst, når man er ledig. Det er i alt 80 mia. kr. Og vi ønsker reelt at spare penge på den samlede indsats. Det er jo også at gøre det administrativt lettere i kommunerne. Det betyder jo også, at vi skal bruge færre hænder til det administrative. Det vil jo på sigt betyde, at der er færre ansatte i jobcentrene, end der er i dag. De 7.000-8.000 mennesker, der i dag er ansat i jobcentrene, skal jo blive færre, således at vi kan bruge flere penge på uddannelse af ledige og bruge flere penge på at give skattelettelser til erhvervslivet.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til en kort bemærkning er hr. Leif Lahn Jensen. Værsgo.

Kl. 16:12

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Jeg er nødt til at spørge ordføreren, om ordføreren har nogle tal, nogle statistikker, et eller andet, der bekræfter, at større eller færre jobcentre giver en bedre og mere velkvalificeret service, som ordføreren jo efterlyser. Man lytter meget til folk rundt i forskellige lokalråd, og man kan få rigtig, rigtig mange mennesker i det her land til at sige alt det, man godt kan lide, og så kan man gå efter det. Men er der noget belæg for at komme med det her, eller er det bare, fordi man har nogle formodninger, nogle gætteri, og så er det egentlig det, man bruger. Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre lidt om.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Hans Andersen (V):

Vi har den opfattelse, at hvis vi fik større jobcentre, så kunne vi for det første opnå besparelse på det administrative område. Vi kunne også opnå, at kompetencerne blev, hvad skal man sige, mere til rådighed for den enkelte ledige, sådan at hvis man er robottekniker, kan man faktisk også få noget god sparring, når man kommer hen i sit jobcenter, for der er faktisk nogen i jobcentret, der ved, hvor man kan finde et arbejde. Det er jo begrænset, hvis vi fastholder, at man skal køre videre med små jobcentre. Så ønsker vi da, at man skal samarbejde mest muligt på tværs, og vi lægger da også vægt på, at det at lave større jobcentre også vil give et større udsyn. Så det er nogle af de argumenter, vi har for at fremsætte det her forslag.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:13

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg er bare nødt til lige at forstå det og så spørge ordføreren om det med at kunne give den service, det med at kunne give det, som ordføreren ønsker – som ordføreren jo har haft 10 år til at gøre noget ved i den tidligere regering, men der skete ikke meget. Hvorfor kan man ikke gøre det i forhold til et samarbejde? Hvorfor kan man ikke, når man kommer til et jobcenter sige: Jamen ved du hvad, vi kender lige nøjagtig et jobcenter i en anden kommune, der kan bestride det her og give den samme service? Hvorfor kan man ikke det? Jeg efterspørger det bare, for det er, som om jeg ikke har fået noget, der kan bruges til at svare hr. Bent Bøgsted i forhold til alle hans bekymringer om Nordjylland. Jeg har ikke fået nogen begrundelse for at sige, at det her er en rigtig god idé – ikke andet, end at det er nogle ting, man lytter til, og nogle gætteri og noget, man synes er spændende og interessant.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:14

Hans Andersen (V):

Vi er optaget af at nedbringe de administrative omkostninger. Nu er der 91 jobcenterchefer i Danmark, og hvis vi nedbringer antallet af jobcentre, skal vi også bruge færre jobcenterchefer – færre kolde hænder. Og så var der jo flere penge til for det første at give en bedre service af helt almindelige jobcentremedarbejdere, der skal have de rigtige kompetencer, og for det andet havde vi faktisk også mulighed for at bruge nogle af pengene på at nedsætte skatter og afgifter. Så det er sådan set vores bevæggrund for at sige, at vi bliver nødt til her at effektivisere. Det er rigtigt, at så vil der fremadrettet ikke være 91 jobcenterchefer, men det tror jeg sådan set også de ledige kan leve med.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til en kort bemærkning er hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 16:15

Christian Juhl (EL):

Mange tak. Jeg synes, det er en lidt blodfattig debat, hvis man kun skal diskutere, om der skal være få eller mange jobcentre. Det må handle om, hvordan de fungerer, hvad deres hovedopgave er, og hvordan de løser opgaven. Og der kunne jeg godt tænke mig at høre et svar fra ordføreren på det, som der ikke er snakket om: Hvad er jobcentrenes opgave? Skal de først og fremmest kontrollere de ar-

bejdsløse, som de har gjort de sidste 10-15 år? Skal de sørge for job og dermed være jobformidlere, som de var i gamle dage, altså for mere end 15 år siden? Skal de sikre uddannelse til arbejdsløse, eller hvad er egentlig opgaven? For jeg synes, det er vigtigt at definere opgaven, før man begynder at snakke om, hvor de skal ligge henne, eller hvem der skal være chef, og hvor mange der skal være af dem. Det er jo sådan set ligegyldigt. Hvis de kan løse deres opgave på en effektiv måde, er det vel det, vi først og fremmest skal gå efter.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:16

Hans Andersen (V):

Det er udmærkede spørgsmål, og dem svarer jeg meget gerne på. Altså, i vores beskæftigelsesudspil har vi sådan set spillet ud med, at vi siger, at rådighedsvurderingen skal ligge i kommunerne. Det er kommunerne, der har det økonomiske ansvar, så der skal være en sammenhæng mellem, hvem der bestiller musikken, og hvem der betaler. Så rådighedsvurderingen skal ligge i kommunerne. Den første samtale skal ligge i kommunernes jobcentre.

Men så synes vi sådan set, at den ledige skal have frit valg til at vælge blandt godkendte aktører, når det handler om at blive hjulpet i job, altså jobformidlingen. Og det kan både være a-kasser, det kan være private virksomheder som ISS eller private aktører på det her felt som Markman. Det skal være op til den enkelte ledige at vælge blandt godkendte aktører. Det var bare for at nævne lidt af det, der handler om organiseringen af beskæftigelsesindsatsen.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 16:17

Christian Juhl (EL):

Dem, der bestiller musikken, er dem, der skal betale. Når en arbejdsgiver bestiller musik, altså arbejdskraft, skal han betale. Nej, sådan er det da vist ikke. Når en arbejdsløs siger: Jeg vil gerne bestille musik, jeg vil gerne have noget arbejde, så skal han betale. Ja, det er rigtigt nok. Han betaler nemlig sit a-kassekontingent og forsikrer sig. Når kommunen skal betale, får den også en refusion fra staten, så det er jo ikke dem, der bestiller musikken, der betaler, vil jeg sige til hr. Hans Andersen. Det er forkert.

Derfor er vi nødt til at komme lidt tættere på. Kunne vi blive enige om, at de skal formidle job til de ledige og hjælpe arbejdsgiverne med at finde de ledige, de arbejdsløse, eller omvendt, og at de undervejs også skal hjælpe dem med noget uddannelse, og at kontrollen er sekundær, så tror jeg, vi kunne komme langt i et samarbejde. Kunne vi blive enige om, at det, der i første omgang spares, bruges til uddannelse, og kunne vi blive enige om, at færre eller flere jobcentre ikke i sig selv giver flere i arbejde, så tror jeg, vi kunne komme langt.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Hans Andersen (V):

Nu giver tiden jo ikke lejlighed til, at jeg kan svare på alle de spørgsmål på under 30 sekunder, men det kan være, at vi vender tilbage senere i eftermiddag med lignende spørgsmål.

Vi er sådan set optaget af, at de ledige her får et frit valg blandt godkendte aktører, når det handler om jobformidling. De skal kunne

vælge jobcenteret fra og a-kassen til eller jobcenteret fra og den private virksomhed til, når det handler om at komme ud og finde et job, få et job. Jeg er da helt enig i, at vi skal have jobcentre og virksomhederne tættere på hinanden, ingen tvivl om det, men noget af det kan altså løses, ved at vi sådan set giver de ledige mulighed for at vælge de bedste jobformidlere til. Og så synes jeg bare, at omdrejningspunktet må være, at det er i kommunerne, at jobcenterindsatsen er forankret, og at det er derfra, hvad skal man sige, at vi tager skridtene.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren.

Da der ikke flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af reglerne om 6 ugers selvvalgt uddannelse til forsikrede ledige.

Af Hans Andersen (V), Joachim B. Olsen (LA) og Benedikte Kiær (KF).

(Fremsættelse 26.11.2013).

Kl. 16:19

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Værsgo til beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:20

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Jeg går ud fra, at vi ikke behøver at gentage den mere generelle debat, som vi allerede har haft under ét beslutningsforslag. Jeg vil i hvert fald ikke gentage min egen lange indledning, men igen opfordre til, at de tre partier tager deres beslutningsforslag med under armen, når vi snart skal i gang med at diskutere beskæftigelsesreformen.

Hvad angår det konkrete forslag, som vi behandler nu, B 25, bider jeg mærke i, at der ikke her er nogen ideer til, hvad der skal træde i stedet for 6 ugers selvvalgt uddannelse. Det synes jeg selvfølgelig er problematisk, for jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg grundlæggende er tilhænger af, at de mennesker, der har mistet deres arbejde, og som har svært ved at komme ud af arbejdsløsheden og mangler nogle formelle kompetencer for at kunne komme ind på arbejdsmarkedet igen, skal have nogle muligheder for at kunne dygtiggøre sig undervejs i deres ledighedsperiode. Jeg tror, man må sige, at der gennem tiden desværre er blevet spildt både penge og tid på aktivering, der ikke har bragt mennesker tættere på arbejdsmarkedet, og det havde været klogere at bruge noget af den tid og nogle af de penge på i stedet at give dem et kompetenceløft.

Det er selvfølgelig noget af det, vi fra regeringens side er optaget af, for vi ved godt, at de arbejdsløse i det her land er meget forskellige. Der er nogle, der bliver ramt af arbejdsløshed – det er noget, der kan overgå os alle sammen – og som har et godt netværk, kompetencerne er i top, og i løbet af ganske kort tid er de tilbage på arbejdsmarkedet. Men der er jo også andre grupper, der hænger mere på

kanten af vores arbejdsmarked, og som måske ikke har trukket ret meget på uddannelseskontoen, dengang de var unge, som ikke har haft ret gode muligheder for at videre- og efteruddanne sig igennem deres arbejdsliv, og som derfor reelt har behov for et målrettet kompetenceløft for at kunne komme ind på arbejdsmarkedet.

Jeg vil også gerne her sige, at jeg ikke er tilhænger af generelle uddannelsesrettigheder, hvor man bare siger: Uddannelse til alle. Jeg tror, vi skal målrette midlerne og indsatsen til dem, der har det største behov, og jeg tror, det er vigtigt, at vi i beskæftigelsespolitikken sørger for, at uddannelserne er så tæt på arbejdsmarkedet som overhovedet muligt. Ofte vil det være nogle korte kompetencegivende forløb, som nok er det mest frugtbare, i forhold til at man kan komme i arbejde. Og med det siger jeg også, at når vi skal i gang med at diskutere beskæftigelsesreformen, synes jeg, at vi fordomsfrit skal diskutere alle de ordninger, der er på området, og om de i tilstrækkelig grad, sådan som det er indrettet i dag, bidrager til det ønske, vi har fra regeringens side, om at sikre en mere varig tilknytning til arbejdsmarkedet også for den ufaglærte del af vores arbejdsstyrke.

Så jeg er som udgangspunkt med på at diskutere meget og meget, men jeg vil gerne advare mod, at man bare nedlægger ordninger og ikke gør sig overvejelser om, hvad der skal træde i stedet. Og igen vil jeg gerne opfordre til, at vi snart går i gang med den samlede diskussion af den samlede beskæftigelsespolitik, og der kan de tre partier jo så tage de her tre beslutningsforslag med under armen.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Der er foreløbig to indtegnede for korte bemærkninger. Den første er hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:23

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg havde i efteråret en rigtig dejlig weekend – jeg hørte arbejdsministerens skønne stemme i radioen stort set hele weekenden, og hun talte om menneskers ret til uddannelse og om regeringens og deres støttepartis store opgave med at lave århundredets reform, hvor vi løftede de sidste op fra at være ufaglærte til at være faglærte og et trin mere og et trin mere. Det synes jeg var en skøn weekend, og jeg tænkte: Hold da op, nu skal vi i gang med at få det beskrevet.

Jeg vil gerne høre, om ministeren også mener, at vi skal prøve at omsætte det til konkret handling, sådan at vi arbejder med rettigheder for mennesker til uddannelse, altså at vi reelt siger: Vi tør godt give mennesker i det her land en ret til uddannelse under en eller anden form. Og jeg vil høre, om ministeren dermed også er enig med gamle socialdemokratiske kæmper, der skrev meget lange bøger, men også korte og forståelige bøger om lighed gennem uddannelse.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 16:24

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, det var godt for spørgerens øregang, at jeg *sagde* noget i radioen og ikke *sang* i radioen gennem hele weekenden, for så er det ikke sikkert, at det havde været samme oplevelse.

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at kampen for lighed i dag går gennem uddannelse. Det er uddannelse, der for alvor kan bryde den negative sociale arv; det er uddannelse, der, som jeg har sagt i andre sammenhænge, nok er det bedste frihedsbrev, vi kan give den næste generation. Og hvis vi gerne vil være sikre på, at så mange som overhovedet muligt kan udnytte præcis deres potentiale i vores samfund, så skal vi evne, at flere mennesker kommer ind i vores uddannelsessystem og også får gennemført en uddannelse. Det er jo derfor,

vi har lavet en kontanthjælpsreform, sådan som vi har, for det er så vigtigt for os, at de unge i stedet for at være på kontanthjælp kommer i gang med en uddannelse, hvis de overhovedet kan, og bliver fastholdt der og får svendebrevet eller et andet uddannelsesbevis. Så vil de stå langt stærkere, både i deres eget liv og ikke mindst på det arbejdsmarked, der tegner sig i fremtiden.

Jeg mener, at uddannelse er en vigtig del af en moderne beskæftigelsesindsats, men den skal foregå på en klog måde. Der er ikke ubegrænsede midler på nogen områder, og altså heller ikke her, og derfor skal den målrettes både dem, der har det største behov, og der, hvor der er et job i den anden ende. Om man så skal gå rettighedsvejen a la det, vi kender med 6 ugers selvvalgt uddannelse, eller om det er andre midler, må vi diskutere, når vi sidder ved bordet.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 16:25

Christian Juhl (EL):

Tak. Det er dejligt, for så er vi i hvert fald enige om det.

Jeg tror også, vi er enige om, at en arbejdsløshedssperiode, når nu den er der – vi ønsker alle sammen, at den ikke er der – er en ideel anledning til at gøre sig dygtigere. Men jeg vil gerne stille et spørgsmål om dannelse, som er en del af uddannelse, nemlig det at forstå sit samfund, forstå, hvorfor man er placeret dér, hvor man er, hvad årsagen er til arbejdsløshed, at se, at det ikke kun er ens egen skyld, og hvordan samfundet hænger sammen, hvem der bestemmer, og hvem der ikke bestemmer, og alle de der ting. Det er det, vi kalder dannelse i en bred forstand, og det er jo mange generationer, før både ministeren og jeg blev født, at man begyndte at snakke om den slags ting. Er det også en ting, der kunne være en rettighed for arbejdsløse, sådan at det ikke kun er det nøgne svejskursus eller den nøgne ret til et togcertifikat, vi går efter, men at vi også går efter, at vi tør sige: Den del af uddannelse, der hedder dannelse, er også en ret for dem, der aldrig har fået chancen for at komme på universitetet?

Kl. 16:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 16:26

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nej, jeg tror, at vejene skilles. For jeg er ikke tilhænger af lange, mere abstrakte uddannelsesforløb, som ikke har et meget klart sigte hen imod, at man kan vende tilbage til arbejdsmarkedet. Og jeg tror, at der med det, som spørgeren lægger op til, og som man jo godt kan have sympati for i andre sammenhænge, vil være en risiko for, at man i virkeligheden kommer til at skubbe nogle mennesker længere væk fra arbejdsmarkedet. For når man er blevet ramt af arbejdsløshed i en 2-årig dagpengeperiode, er det, man har behov for, hvis ikke man kan komme i arbejde af egen kraft, fordi konjunkturerne driller, eller fordi der måtte være andre udfordringer, at få et reelt stærkere fundament at stå på. Og der tror jeg det skal være meget målrettet arbejdsmarkedet.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Hans Andersen. Værsgo.

Kl. 16:27

Hans Andersen (V):

Tak for det. Ministeren siger, at ministeren ikke ønsker generelle uddannelsesrettigheder, når vi taler om beskæftigelsespolitik. Jeg lytter

mig sådan set til, at ministeren anerkender, at det med 6 ugers selvvalgt uddannelse ikke er den bedste måde, vi kan anvende vores beskæftigelsesmidler på. En række rapporter har jo vist, at det sådan set fører de ledige tættere på et job, og at det i værste fald sådan set fører de ledige længere væk fra job. Så jeg skal bare høre, om jeg skal forstå det på den måde, at når ministeren siger, at ministeren ikke ønsker generelle uddannelsesrettigheder, er det sådan set det samme som at sige, at ministeren heller ikke ønsker, at vi fortsætter med 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 16:28

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nej, det kan spørgeren ikke konkludere, og jeg vil ikke gå ind i andre sammenhænge, før regeringen fremlægger sit samlede udspil til en beskæftigelsesreform, og jeg vil hverken sætte kryds ved ja eller nej til de konkrete ordninger, der i dag, eller dem, som man kan forestille sig der skal være i fremtiden. Det, jeg siger, er, at jeg tror på, at uddannelse, kompetenceløft og det at give muligheden for at dygtiggøre sig skal være en del af vores beskæftigelsesindsats, men den skal være målrettet der, hvor der er beskæftigelse i den anden ende, og der, hvor behovet er størst. Men man kan ikke ud fra det konkludere en stillingtagen til konkrete forslag, hverken hvad angår de regler, vi har i dag, eller det, vi kan få fremadrettet. Så nej, den konklusion kan man ikke drage.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 16:29

Hans Andersen (V):

Men som det ligger lige nu, må jeg så konkludere, at ministeren ikke ønsker at støtte beslutningsforslaget, at regeringen ikke ønsker at støtte beslutningsforslaget. Men jeg kan konstatere, at ministeren er meget optaget af, at man taler om uddannelse der, hvor der er et job i den anden ende. Det lytter jeg jo sådan set opmærksomt til, for det tror jeg nærmest er noget, vi selv har skrevet i vores beskæftigelsesudspil. Altså, der, hvor vi taler om uddannelse, er der, hvor der er job i den anden ende, for det groteske og sådan set det vanvittige ved 6 ugers selvvalgt uddannelse er jo, at vi alene i 2012 har brugt 500 mio. kr., som ikke har givet et afkast. Så er ministeren ikke enig i, at det skal vi bort fra?

Kl. 16:29

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg tror, at når vi sidder ved bordet og skal forhandle en ny beskæftigelsespolitik, kommer vi til at diskutere alle aspekter af den beskæftigelsespolitik, der gælder i dag. Der er meget, der bør kigges efter i sømmene, og der er også meget, der bør forandres. Jeg tror også, at vi kommer til at diskutere nogle af de uddannelsesmuligheder, der i dag er på beskæftigelsesområdet, hvoraf mange jo ikke bliver brugt ret meget af dem, der i virkeligheden har det største behov.

Så for nærværende er der to udfordringer med beslutningsforslaget her. Den ene er, at når vi står over for at lave den gennemgribende reform, synes jeg, at det er langt klogere at gøre det i stedet for at forholde sig til enkeltelementer, og den anden er, at jeg ikke ud af beslutningsforslaget kan læse, at forslagsstillerne på nuværende tidspunkt har gjort sig tilstrækkelige overvejelser over – og det er nok, fordi det er tidligt i processen – hvad man vil sætte i stedet.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Undskyld, der meldte sig lige en på falderebet, så ministeren bedes komme herop igen.

Jeg vil lige komme med en lille henstilling om, at man for det første melder sig tids nok til, at vi kan nå at se det, og at man for det andet er opmærksom på, at der er forskel på 30 sekunder og 1 minut.

Hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 16:31

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg beklager. Jeg troede, at jeg havde trykket mig ind, men jeg havde åbenbart ikke fået trykket ordentligt på knappen.

Ministeren siger, at ministeren ikke kan se, at forslagsstillerne har stillet noget i stedet for. Jeg synes jo nok, at der i forslaget er noget, og det er i hvert fald vores intention, at hvis man skal bruge penge på det her – og det hørte jeg egentlig også ministeren sige – så skal det være penge, der giver et afkast også for den enkelte i den forstand, at det skal være noget, der fører til beskæftigelse.

Men hvis man har en ordning, som man ikke får noget ud af, altså hvis man bruger nogle penge, og man ikke kan konstatere, at der er nogen gevinst ved det, så er det vel fair nok at sige, at så skal man ikke bruge de penge uanset hvad. Altså, vi skal vel ikke bare spille pengene. Det er bestemt ikke mit indtryk, at ministeren er af den opfattelse. Så det er vel fair nok også at sige, at her har vi en ordning, og vi kan ikke se, at afkastet af de mange hundrede millioner kroner, vi putter i det her, er der, og derfor skal vi afskaffe den. Det er vel også et selvstændigt argument, man kan komme med, uden at man skal stille et konkret forslag om en anden ordning, der skal erstatte den ordning.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 16:32

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Man må jo selvfølgelig arbejde på den måde, man finder mest rigtig blandt de politiske partier. Det ændrer ikke på, at det både er min og regeringens holdning, at det, vi har behov for, er at diskutere, hvordan vi sikrer, at der er en beskæftigelsespolitik, som også er i stand til at yde det bidrag, at folk kan dygtiggøre sig, hvis det er det, der er nødvendigt, for at de kan komme tilbage på arbejdsmarkedet. Og den diskussion er jo som minimum lige så relevant som at sige, at man ønsker at afskaffe de regler, der gælder allerede nu. Så det er igen en opfordring til, at vi laver en samlet beskæftigelsesreform.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 16:33

Joachim B. Olsen (LA):

Det er meget relevant, og jeg tror, at vi alle sammen ser frem til den diskussion. Det ændrer bare ikke på argumentet om at afskaffe en ordning, som man bruger hundredvis af millioner på, og som man ikke kan konstatere har nogen effekt – ikke engang når man spørger dem, som benytter sig af ordningen, om de mener, at den har effekt for dem. Ja, så er det vel et selvstændigt og fair argument at sige, at så skal vi ikke bruge de penge. Det kan man jo godt sige, uden at man skal komme med et konkret forslag til, hvad pengene ellers skal bruges til. Altså det, at ordninger er spild af penge, er vel et godt nok argument for at afskaffe dem.

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 16:33 en højskole kunne være en god idé for en usikker ung arbejdsløs, der ikke rigtig har modet til at banke på en arbejdsgivers dør, når han eller hun søger arbejde.

Kl. 16:37

Kl. 16:33

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er en meget hård konklusion at drage, at alle de penge, der har været brugt på 6 ugers selvvalgt uddannelse, er spildt. Der tror jeg vi behov for en meget mere kvalificeret diskussion af, hvilke elementer af 6 ugers selvvalgt uddannelse der er brugbare, hvilke grupper der kan profitere af det og bruge det til at komme tilbage til arbejdsmarkedet, og hvilke grupper der har brugt 6 ugers selvvalgt uddannelse på en måde, som vi tror man ville kunne ændre til en klogere måde.

Så som punkt 1 tror jeg som altid, at der er mange flere nuancer, det er i hvert fald min egen opfattelse af 6 ugers selvvalgt uddannelse, og som punkt 2 er det i mine øjne jo aldrig svært at få øje på noget, man ikke synes fungerer optimalt, og afskaffe det, mens den svære diskussion bliver, hvordan vi så sikrer, at noget kommer til at fungere ordentligt i fremtiden. Der beder jeg bare om, at alle har for øje, at der er grupper på vores arbejdsmarked, der oprindeligt har trukket ganske lidt på uddannelseskontoen, og som har et reelt behov for at få nogle formelle kompetencer for at kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet, og det er jo de grupper, vi skal diskutere hvordan vi får en beskæftigelsespolitik til at understøtte.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så tror jeg, jeg kan sige tak til ministeren og bede den næste ordfører om at komme op. Det er fru Ane Halsboe-Jørgensen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Som ministeren også lige har redegjort for, er det for en socialdemokrat meget centralt ikke alene at tænke uddannelse som et redskab i vores beskæftigelsesindsats, men også som en helt central del af indsatsen for at give mennesker muligheder, for at skabe lighed og for at sikre, at man kan skabe det liv for sig selv, man gerne vil, og ikke mindst forsørge sig selv.

Når vi tænker uddannelse i beskæftigelsesøjemed, er det – også når vi fremadrettet skal til at lave reform – selvfølgelig et spørgsmål om, at uddannelsen skal være målrettet mod steder, hvor der er job. Og vi skal også tænke over, hvordan vi sikrer uddannelse til de grupper, der har det største behov.

Uddannelse er et centralt element, men vi skal selvfølgelig gøre det så klogt som muligt. Vi skal tænke den måde, vi gør tingene på i hele beskæftigelsesindsatsen, anderledes – også når det kommer til uddannelse.

Alligevel er det her forslag et utidigt forsøg på at lave et enkelt-element af den store samlede pakke, vi meget gerne skulle frem til. Med øje for, at det vigtige for os er at få en samlet løsning og tage en meget kvalificeret diskussion af det, siger vi nej til forslaget i dag. Vi kan ikke støtte det, men til gengæld ser vi rigtig meget frem til gode forhandlinger.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 16:36

Christian Juhl (EL):

Mange tak. Jeg vil gerne spørge ordføreren for det store parti Socialdemokraterne, om hun mener, at f.eks. 3-6 måneders uddannelse på

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:37

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Jeg vil ikke afvise, at der er tiltag i vores system, som kunne blive bedre, inklusive at vi tænker helt nyt i den retning. Men jeg synes, det er ret afgørende, at vi ikke tager diskussionen som en selvstændig ting med, at nu skal vi indføre 3 måneder på højskole, eller nu skal vi fjerne 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Jeg synes faktisk, at det er rigtig, rigtig stærkt, at vi står over for en forhandling, hvor vi kan se det som en samlet helhed, og hvor vi også kan flytte rundt på pengene, så vi netop kan komme derhen, hvor vi gerne vil, og hvor vi tror på, at vi kan flytte fokus over på noget, der rent faktisk giver varig beskæftigelse, noget, der tager udgangspunkt i den enkelte, i stedet for at vores beskæftigelsessystem møder folk med mistillid, kontrol og krav om, at du nu skal aktiviseres, uden at det får dig tættere på beskæftigelse.

Hvis det er det, spørgeren henviser til at vi skal over mod, så er jeg sådan set meget enig. Men de der helt konkrete tiltag synes jeg sådan set vi skal tage ved forhandlingsbordet.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 16:38

Christian Juhl (EL):

Tak. Nu er der jo lidt langt fra Kochudvalgets forslag til, hvordan man får mennesker til at få større selvtilid og den slags. Man snakker om noget ret mekanisk. Vil ordføreren give tilsagn om, at vi skal prøve at lave en idéudvikling frem mod den debat, vi får om en måneds tid, så vi kan have sådan et beredskab klar til den tid?

Kl. 16:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:38

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Jeg synes, det er rigtig godt med så mange input som overhovedet muligt i den proces. Jeg synes sådan set også, at det er lagt ret åbent op, i forhold til at udvalget nu er kommet med sine anbefalinger, men at der jo så også er en politisk drøftelse derudover. Som jeg tror hr. Christian Juhl tidligere i dag i debatten har sagt, er der er forskel på de eksperter, vi nedsætter i en gruppe til at tænke nogle tanker, og så den politiske diskussion, vi skal have med hinanden. Det er lige præcis der, jeg synes, vi skal tage udgangspunkt i nogle værdier, der handler om, at det her drejer sig om den enkelte dansker, som har været så uheldig at blive ramt af arbejdsløshed, og som fortjener at blive mødt med respekt, og som fortjener at blive mødt med reelle tilbud om at komme videre – og selvfølgelig med fokus på, at det skal være i varig beskæftigelse.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg ser ikke flere til korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:39

Kl. 16:43

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det her forslag om 6 ugers selvvalgt uddannelse er jo et, der har været diskuteret i rigtig lang tid, altså om man skal eller ikke skal have ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse. Det har været oppe flere gange. Det er ikke sådan, at Dansk Folkeparti vil afvise, at man skal af med 6 ugers selvvalgt uddannelse, for vi har selv talt for, at vi gerne vil have fjernet retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse. Men vi skal også have noget andet i stedet for. Og når man kigger på det her forslag, ser man, at der sådan lidt mangler en redegørelse for, hvad der så skal komme i stedet for. Men det vil være et udmærket oplæg til forhandlingerne om en fremtidig beskæftigelsesindsats.

Set fra Dansk Folkepartis side mener vi, at der er rigtig mange gode kurser, og man skal ikke bedømme det sådan, at bare fordi det er et 6 ugers kursus, kan det ikke få folk i job. Det er der faktisk mange kurser, der godt kan. Det drejer sig i stedet for bare om måden, man bruger dem på. Det dårligste eksempel, jeg har hørt om, og som er blevet fremført af flere, er, at der er 64.000 trucks i Danmark, og at 120.000 har truckkort, ergo er der ikke brug for flere truckførere. Det er godt nok et af de dårligste argumenter, jeg har hørt, for at sige, at man skal af med et kursus.

Men det, man skal kigge på, er, hvad der kan få folk i job. Det er der mange muligheder for at se på. I Dansk Folkeparti siger vi altså, at hvis et kursus kan få en ledig i job, skal man give den ledige det kursus. Så er vi ligeglade med, om det er et 6, 8, 10 eller 12 ugers kursus, der skal til, hvis man er sikker på, at det kan give et job. Det skal heller ikke være sådan, at det absolut skal være betinget af, at der er et job, for der skal være nogle valgmuligheder, også for arbejdsgiverne, hvis vi giver et kursus til nogle. Men vi skal bygge det op efter, hvad der er mangel på, hvad der er behov for, alt efter hvad der sker rundt omkring i landet. Og så skal man finde ud af, hvad det er for nogle kurser, man skal satse på. Hvad er det, man skal sætte folk til at tage uddannelse inden for og opkvalificere dem til?

Jeg ser da frem til, at vi skal kigge på det i forbindelse med en reform. Vi har jo i forvejen en ordning med, at man kan få et kursus, en opkvalificering, i forbindelse med en ansættelse, og det skulle vi måske også se på at bruge lidt mere, altså hvordan vi kan få det strikket sammen. Men vi skal også passe på ikke at lægge det hele over til, at det er statens opgave at sørge for, at alle får en opkvalificering. Vi ser også gerne, at arbejdsgiverne selv spiller ind med noget og er med til at tage et stort ansvar for at opkvalificere nogle af de ledige og ikke bare dem, de har ansat. Så i den forbindelse skal man selvfølgelig også passe på ikke at overkompensere arbejdsgiverne, ved at vi sikrer, at de ledige nu får de kurser, der er behov for. Det skal ske i et samspil med arbejdsgiverne, også på det punkt.

Men der bliver nok at tage fat på. Og som sagt går vi i Dansk Folkeparti også ind for, at vi skal af med retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse, ikke med muligheden for at få de her kurser. Der er nogle af dem, der er uaktuelle, og som bliver brugt som tidsfordriv. Det er der ingen tvivl om. Det kan godt være, at der er nogle, der siger, at det ikke passer. Men hvis man ikke har mulighed for at få et job ved at tage et kursus, er det måske det forkerte kursus, man har valgt, og så skal man have et andet kursus. Vi må se på, hvordan og hvorledes det kommer til at hænge sammen, men vi skal sikre, at vi får givet den opkvalificering, som arbejdsgiverne efterspørger, så vi har nogle ledige, der kan tage de job, der nu kommer, når de store projekter går i gang. Det er også noget af det, vi skal se på. Det er jo ikke bare lige her og nu, men det er også i fremtiden, måske om 3, 4, 5 år. Hvad mangler vi der? Det skal vi gå i gang med at kigge på. Så der er nok at tage fat på.

Vi kan ikke støtte forslaget, men vi kan støtte intentionerne, med hensyn til at vi skal af med 6 ugers selvvalgt uddannelse. Og så skal vi blive enige om, hvad vi skal sætte i stedet for.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen til korte bemærkninger. Den næste i talerrækken er hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Mange tak. Det her er en vældig interessant diskussion om ret til selvvalgt uddannelse. Det er slående og forstemmende, men desværre meget sigende, at de borgerlige her er på jagt efter de arbejdsløses eneste rettighed – stort set – nemlig retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse. Som om det skulle være noget eksklusivt, at ledige, som er kommet i en så uheldig situation, har ret til 6 ugers uddannelse. Der sidder mennesker i den her sal, som har haft ret til helt op til 7 års selvvalgt uddannelse, og så tillader man sig den luksus at sige, at det søreme da er en helt vanvittig luksus at have ret til 6 ugers uddannelse.

De borgerliges beslutningsforslag begrundes med en fuldstændig uunderbygget påstand om, at forskningen viser, at uddannelse og aktivering generelt fastholder ledige i ledighed. Tværtimod viser Rambølls evaluering fra 2011, at der er meget store forskelle på effekten for forskellige faggrupper. Rapporten konstaterer en positiv effekt i grupper som 3F, NNF, Metal, El og Byggefagene, altså de grupper, der har trukket mindst på det skattefinansierede uddannelsessystem. Det er også de grupper, der gør mest brug af ordningen, som Venstre, Konservative og Liberal Alliance går til angreb på.

I Enhedslisten er vi optaget af, at de arbejdsløse får tilbud, som de selv kan være med til at udforme, og som de selv kan se en mening med; kort sagt rettigheder. Hvem har ikke ofte tænkt over, hvordan pokker man lærer noget? Er det, når man får at vide: Du får din understøttelse, hvis du sidder på den her skolebænk? Eller er det, hvis man selv har valgt en uddannelse, som interesserer en, og derfor er man meget opmærksom i timerne? Alt for meget aktivering fra pipfuglekurser til mange løntilskudsjob og nu de såkaldte nyttejob gennemføres imod de arbejdsløses ønsker, og som det fremgår af Kochudvalgets anbefalinger uden effekt. Herooverfor står 6 ugers selvvalgt uddannelse, hvor 60 pct. vurderer, at selvvalgt uddannelse har øget viften af job, de kan søge, og over 50 pct. vurderer, at 6 ugers selvvalgt uddannelse har øget deres mulighed for at komme hurtigt i job. De borgerlige partiers beslutningsforslag er et direkte angreb på de arbejdsløse.

Jeg vil gerne have, at vi prøver at fortsætte sporet med at snakke om kvalitet i uddannelsen, som arbejdsministeren lagde op til her for få minutter siden. Men vi er nødt til at have mere end det smalle fokus, der hedder decideret erhvervsuddannelse, decideret kolde fakta og kvalifikationer, nemlig om man kan svejse, køre truck, køre bus og den slags ting. Til at udvikle menneskers selvtilid og til at råde over eget liv hører også en bredere uddannelse, nemlig en forståelse for det samfund, man er i, en mulighed for selv at kunne styre sit eget liv. Det skal også være en mulighed for en arbejdsløs, og derfor skal f.eks. højskolekurser og andet kunne bruges, sådan som det kunne engang, nemlig på den anden side af år 2000 – hvis man altså går baglæns.

Enhedslisten vil ikke afvise, at der kan leveres en vis målretning af ordningen med 6 ugers selvvalgt uddannelse, men vi afviser ethvert tilløb til at afskaffe rettigheden for de ledige.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til taleren. Jeg ser ikke nogen til korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerrækken. Den næste i talerrækken er hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 16:48

Kl. 16:52

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Der bliver jo nok at diskutere, når vi skal i gang med at forhandle om den fremtidige beskæftigelsesindsats, og en af de store poster på aktiveringsindsatsen er driftsudgifter til vejledning og opkvalificering, som koster 5,3 mia. kr. om året. Vi mener, at det er helt nødvendigt at diskutere, om det er klogt at bruge så mange ressourcer på det her område. Der er ikke meget, som tyder på, at det er en god investering, hverken for den enkelte eller for samfundet. Dermed ikke sagt, at uddannelse ikke kan være en god investering. Det kan det selvfølgelig, hvis det fører til beskæftigelse.

På 6 ugers selvvalgt alene brugte man sidste år 500 mio. kr. til forsikrede ledige. Flere undersøgelser peger på, at 6 ugers selvvalgt ikke er en god investering sådan helt overordnet set for den enkelte eller for samfundet som helhed. Ordningen fastholder en del ledige i ledighed. Det betyder, at alternativet havde været, at de havde søgt arbejde og mange var kommet i arbejde. Det er jo sådan, at 6 uger måske ikke lyder af lang tid, men med den dynamik, der er på det danske arbejdsmarked, er det faktisk lang tid. En meget stor del af de ledige ville være kommet i beskæftigelse. Det havde været godt for dem. Det havde betydet, at deres anciennitet på arbejdsmarkedet var blevet større, og dermed havde de også fået en større livsindkomst.

Når man spørger de ledige selv, er det kun 8 pct. af de ledige, som har været på 6 ugers selvvalgt, og som senere er kommet i job, som siger, at kurset var afgørende for, at de fik beskæftigelse. KO-RA har ligeledes kritiseret ordningen, som de helt overordnet mener er spild af både penge og de lediges tid. De pointerer også, at det havde været bedre, også for den enkelte ledige, hvis de var blevet på arbejdsmarkedet, i den forstand at de var blevet ved med at søge job. Det havde gennemsnitligt set betydet, at de hurtigere var kommet i beskæftigelse med en højere livsindkomst til følge.

Jeg vil gerne pointere, at i Liberal Alliance mener vi selvfølgelig, at uddannelse kan være en god idé, men det skal være, når det fører til beskæftigelse, altså, ved man, at man får et job, hvis man får det her truckcertifikat f.eks., kan det selvfølgelig være en god investering, men jeg hørte også, at der bliver lagt op til fra ministerens side at se på den her ordning, og jeg tror, at det bliver en spændende diskussion, som vi i hvert fald i Liberal Alliance ser frem til. Tak.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 16:51

Christian Juhl (EL):

Ja, nu prøvede jeg ellers at øve mig på den svære disciplin, det er at snakke med en akademiker om evidens og den slags ting. Det var derfor, jeg prøvede at tage Rambølls rapport frem. Heri står – nu håber jeg, at jeg formulerer det rigtigt – at 6 ugers selvvalgt uddannelse vurderes af 60 pct. af de spurgte at have øget viften af job, som disse mennesker kan søge. Det er deres vurdering. Over 50 pct. vurderer, at 6 ugers selvvalgt uddannelse har øget deres mulighed for at komme i job. Skal vi se bort fra denne store videnskabelige viden, når nu den står der, og hvorfor vælger ordføreren kun perifere fakta fra den rapport, der er lavet?

Kl. 16:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Nu bliver jeg så kaldt for akademiker. Det er meget sjovt. Når det passer i en anden sammenhæng, så bliver jeg kaldt for kuglestøderen, og når det passer i den her sammenhæng, er det så akademikeren. Det ved jeg ikke om jeg er, selv om jeg godt nok har læst på et universitet. Men fair nok.

Det, der er relevant, er jo – og det kan jeg ikke forstå skulle være specielt kontroversielt – om de penge, man bruger på en indsats, giver et afkast. De penge er jo opkrævet i skat fra mennesker, og skatteborgerne må forvente, at pengene bliver brugt fornuftigt, at der er et afkast f.eks. i form af, at ledige rent faktisk kommer i beskæftigelse. Vi køber ikke den der med, at uddannelse for uddannelsens skyld er et gode. Det gør vi simpelt hen ikke. Pointen med de her penge, som bliver brugt her, er, at de skal føre til beskæftigelse. Det er også det, der er bedst for den enkelte. Hvis man har lyst til at tage på højskole eller tage på alle mulige andre kurser, er det meget, meget fint og godt, men det må være for egen regning. Det kan man ikke forvente at naboen skal betale for.

Nu efterspurgte man evidens før. Det er der i hvert fald på det her område. Der er evidens for, at pengene her ikke er brugt, og vi skal ikke spille skatteborgernes penge.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 16:54

Christian Juhl (EL):

Hvis vi, hver gang et ungt menneske starter på universitetet, skulle spørge, om det kan betale sig, hvordan pokker skulle vi så regne det ud? Vi kan jo ikke få en eneste arbejdsgiver til at sige, at han om 5 eller 7 år f.eks. har brug for ordførerens kvalifikationer, som ordføreren har erhvervet sig på det universitet. Det kan være, at ordføreren slet ikke har lyst til at bruge dem på en virksomhed bagefter.

Det kan man jo ikke. Og der er investeringen jo ekstremt stor i forhold til 6 ugers selvvalgt uddannelse. Det vil sige, at vi her har med en gruppe at gøre, hvor samfundet investerer vildt mange penge pr. person uden at ane noget som helst om afkastet. Jeg vil gerne spørge, om det ikke også er o.k., når arbejdsgiverne forlanger en vis reserve af truckførere, af lastbilchauffører, af svejsere, sådan at der er nogen, der hurtigt og i en fart kan komme ind og tage det arbejde, hvis der skulle opstå noget.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:55

Joachim B. Olsen (LA):

Diskussionen om universiteter og den investering, man bruger der, er også relevant. Der har Produktivitetskommissionen også været inde og pege på, at vi også der bruger rigtig mange penge, og vi bruger dem ikke specielt fornuftigt. Det er bare ikke det, vi står og diskuterer her, men den diskussion skal vi også tage på et tidspunkt. Det bliver nok ikke med os som ordførere, det bliver nogle af vores kollegaer, som kommer til at tage den, men den diskussion er sådan set lige så relevant.

Jeg synes faktisk, det er rimeligt, at man diskuterer ordninger og om de skal afskaffes, hvis der ikke er noget afkast af dem, altså hvis pengene simpelt hen ikke i det her tilfælde medfører beskæftigelse, for det er sådan set det, der er meningen med ordningen. Men der er jo et alternativ, og nogle gange er man ligesom nødt til også at se på det, nemlig at pengene jo kunne være brugt på noget andet, f.eks. la-

vere skatter og lavere afgifter, som ville have medført beskæftigelse. Og der må man bare sige, at der står Enhedslisten helt alene med det synspunkt, at det ikke ville have medført en højere beskæftigelse.

Jeg fornemmer sådan en anti-akademisk tilgang til de her spørgsmål fra Enhedslistens side, men det er vel ret svært at komme uden om, at det er nogle ret grundige undersøgelser, der er lavet. Det her er forholdsvis grundigt belyst, og det er sådan set det, vi tager udgangspunkt i. De penge, som vi har brugt på det her, er jo også penge, som er opkrævet af folk med lave lønninger. De penge skal selvfølgelig bruges ordentligt, og det ser det ikke ud til at de bliver.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere indtegnede til korte bemærkninger, så den næste taler er fru Charlotte Dyremose, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Tak. Da den konservative ordfører fortsat ikke kan være her, har jeg også lovet at tage mig af denne tale.

Som Konservative går vi ind for, at de 6 ugers selvvalgt uddannelse afskaffes som rettighed, men bibeholdes som en mulighed efter en konkret beskæftigelsesmæssig vurdering af jobkonsulenten på jobcenteret. Alt for ofte får nyuddannede ledige med friske kvalifikationer mere uddannelse gennem 6 ugers selvvalgt-modellen, hvor der i stedet typisk ville være mere behov for jobtræning på arbejdsmarkedet. Det mener i hvert fald de seks største byer i et fælles indlæg.

Tildelingen af uddannelse bør ske i dialog mellem den ledige og jobcenteret ud fra en individuel vurdering af arbejdsmarkedets behov og den lediges risiko for langtidsledighed. Den myndighed, der bevilger uddannelsen, bør også have ansvaret for økonomien, modsat situationen i dag. Uddannelse skal være et målrettet supplement, der opkvalificerer ledige til et på forhånd defineret erhverv, frem for at være en underholdende overspringshandling for nogle. Der er brug for et opgør med kassetænkningen og et opgør med systemtænkningen. Der er også brug for, at ansvar og økonomi i langt højere grad følges ad, for der bruges ca. 500 mio. kr. på ordningen, men uden at der er evidens for, at ordningen rent faktisk bidrager væsentligt til at få ledige i job. Derfor er vi medforslagsstillere på det her beslutningsforslag.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der var ingen til korte bemærkninger, så vi fortsætter med ordføreren for forslagsstillerne, hr. Hans Andersen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:58

(Ordfører for forslagsstillerne)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Pengene i beskæftigelsessystemet bør bruges der, hvor de gør størst gavn, og derfor skal der ryddes ud i, hvad der findes af udelige ordninger på området. Forskningen viser, at uddannelsesaktivering generelt fastholder ledige i ledighed og kan fungere som en stopklods. Vi ønsker derfor, at den uddannelse, der tilbydes som led i beskæftigelsesindsatsen, tilrettelægges, så den medvirker til at få den ledige hurtigst muligt tilbage i ordinært job.

I 2012 blev der brugt omkring 500 mio. kr. på 6 ugers selvvalgt uddannelse til forsikrede ledige. Og man må sige, at resultaterne så ikke står mål med indsatsen her. Vi brugte 500 mio. kr. i 2012, og der er en række evalueringer, der peger på, at ordningen både er dårlig og dyr. Arbejdsmarkedsstyrelsen har på baggrund af en rapport,

Rambøll har udarbejdet, konkluderet, at selvvalgt uddannelse, der ligger tidligt i ledighedsforløbet, fastholder ledige i ledighed. Det er en af konklusionerne. En seniorforsker, Lars Skipper fra KORA, har om det her med 6 ugers selvvalgt uddannelse udtalt:

»at man spilder skatteborgernes penge og man risikerer at spille deltagernes tid, fordi de alternativt kunne have foretaget sig noget mere nyttigt i den periode de er på kursus.«

Jeg har sådan set også bemærket, at Dansk Arbejdsgiverforening og anbefalingerne fra Carsten Koch-udvalget på nuværende tidspunkt anbefaler en afskaffelse af det her tilbud. Så man kan sige, at 6 ugers selvvalgt uddannelse ikke er vejen frem, men uddannelse kan jo godt være et udmærket værktøj til at hjælpe de ledige tilbage i arbejde, og det er det, vi skal drøfte i en fremtidig beskæftigelsesreform.

Så har vi haft en debat i dag, og jeg noterer mig, at ministeren ikke er tilhænger af generelle uddannelsesrettigheder, når vi taler om beskæftigelsespolitik – det er jeg meget enig i. Der skal være et job i den anden ende, når vi taler om uddannelsespolitik – det er jeg meget enig i. Socialdemokraterne ønsker at se det her i sin helhed og ønsker derfor ikke at gå ind i en konkret debat om det her forslag. Dansk Folkeparti, lytter jeg mig til, støtter sådan set forslaget om at afskaffe retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse, men ønsker så i stedet for at drøfte, hvad vi så skal gøre, og hvad vi så skal arbejde med i forhold til uddannelse af ledige. Enhedslisten har ikke overraskende meldt ud, at Enhedslisten ikke kan støtte det her beslutningsforslag, men det er som sagt ikke så overraskende. Og jeg takker både Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance for at være medforslagsstillere på det her beslutningsforslag, og tak for drøftelserne i øvrigt i forbindelse med forberedelsen af beslutningsforslaget.

Nu er det jo ikke sådan, at vi skal stemme i dag, men jeg lytter mig til – og det ville ikke undre mig, hvis det blev tilfældet – at det her forslag er et af dem, som kunne finde vej igennem til beskæftigelsesreformen. Jeg glæder mig i hvert fald over, at Carsten Koch og Carsten Koch-udvalget allerede har lyttet og allerede har anerkendt, at det ikke er den bedste brug af vores beskæftigelsesmidler. Men tak for debatten.

Kl. 17:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den er ikke helt slut endnu. Der er to indtegnede til korte bemærkninger. Den første er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 17:03

Christian Juhl (EL):

Jeg vil bare gerne supplere med at sige, at jeg har intet imod akademikere, tværtimod er det nogle fornøjelige mennesker, og de har somme tider også forstået rigtig meget af livets genvordigheder og den virkelighed, der omgiver os.

Men jeg er ked af det, når akademikere så ihærdigt, som man ofte møder det i den her debat, slår på, at folk uden uddannelse ingen ret skal have til det, når de er arbejdsløse. Jeg synes da, at alle bør have den ret til at se det lys, som det er at forstå, hvordan samfundet hænger sammen, og få lov til at få bare en lille flig af det, som akademikere har fået igennem deres lange uddannelser.

Der vil jeg da gerne høre Venstre, som jo i hvert fald oprindeligt var med til at slå for, at almuen skulle løftes op gennem uddannelse – efterskoler og højskoler – og den lavtuddannede landmandssøn skulle på højskole, og datteren skulle på idrætsskole, selv landarbejderne skulle i skole og lære noget og se lyset og forstå verdens sammenhæng: Er det noget, man er gået bort fra? Eller er det kun lige den her klasse af ufaglærte, som vi har i Danmark, og som indimellem bliver arbejdsløse, som så bare skal have at vide: Nej, du skal ikke ingen rettigheder have?

Kl. 17:04

Kl. 17:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 17:04

Kl. 17:07

Hans Andersen (V):

Vi er optagede af, at man, når man er ledig, får det bedst mulige tilbud for at kunne komme tilbage i arbejde. Jeg tror sådan set, at det, de ledige helst vil have, er job. Vi er optaget af at sikre, at det sker så hurtigt som overhovedet muligt og ved fornuftig brug af vores fælles skattekrone.

Jeg synes, at vi skal lytte til de vurderinger, der er af, hvilke værktøjer der virker i beskæftigelsespolitikken. Der skal vi da gøre op med det, der ikke virker, og bruge det, der virker. Jeg tror sådan set også, at de ledige har en klar forventning om, at det er det, de bliver tilbudt. Og så er vi sådan set optaget af – det bliver lidt af en gentagelse – at give de ledige frit valg til at vælge blandt en række aktører på det her felt – aktører, der er godkendt af kommunerne – der gør, at de ledige kan komme hurtigere i arbejde.

Så vil vi gerne diskutere uddannelse, men det må være således, at det er uddannelse målrettet brancher, hvor der er job, at det er uddannelser med jobperspektiv. Det er sådan set det, vi er optaget af, og det vil vi sådan set gerne drøfte, også med Enhedslisten.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 17:05

Christian Juhl (EL):

Kunne en højskole være en aktør? Kunne de erfaringer, som vi gennem 100 år har med højskoler, nemlig, at mennesker danner sig, bliver voksne, får mod på livet af et halvt eller et helt år på højskole, være en del af den ret, som arbejdsløse kunne have?

Kl. 17:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 17:06

Hans Andersen (V):

Vi holder fast i kriteriet om, at der skal være et job i den anden ende, at det skal have et jobperspektiv. Så kan man jo sådan set kombinere en række uddannelser. Men det må være sådan, når vi taler om uddannelse i forhold til de ledige, at det hjælper dem tilbage på arbejdsmarkedet, og sådan set ikke – hvad skal man sige – er årsag til, at de kommer længere væk fra arbejdsmarkedet. Det er jo den forudsætning, vi må have. Vi må have, at uddannelse skal føre til, at de kommer tættere på arbejdsmarkedet og hurtigere i job. Så vil vi gerne drøfte det.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Den næste til kort bemærkning er hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:06

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det er, fordi det jo ikke skal være sådan, at der er misforståelser. Det er egentlig synd for De Konservative, fordi hr. Hans Andersen sagde, at Dansk Folkeparti var med som medforlagsstiller, men det er De Konservative. Jeg er sikker på, at hr. Hans Andersen forvekslede Dansk Folkeparti med De Konservative, selv om jeg synes, det er lidt svært.

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Hans Andersen (V):

Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Venstre har fremsat det her beslutningsforslag. Jeg noterede mig så, at Dansk Folkeparti sådan set støttede forslaget om at afskaffe 6 ugers selvvalgt uddannelse, men – og det var jo der, hvor forbeholdet var fra Dansk Folkeparti, og det lyttede jeg mig til – at man ønsker at diskutere og drøfte uddannelse, bare ikke 6 ugers selvvalgt uddannelse som en fremtidig model. Det noterede jeg mig og glæder mig over, at der sådan set er opbakning til det her beslutningsforslag.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Der er ikke flere spørgsmål. Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26:
Forslag til folketingsbeslutning om frit valg til at vælge, om job-søgning skal forankres i et jobcenter eller hos en godkendt privat aktør.

Af Hans Andersen (V), Joachim B. Olsen (LA) og Benedikte Kiær (KF).
(Fremsættelse 26.11.2013).

Kl. 17:08

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Forhandlingen er åbnet. Værsgo til beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:08

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil for tredje gang gentage, at jeg mener, vi står over for en unik mulighed for at lave en samlet ændring af vores beskæftigelsessystem i Danmark. Det trænger vi til, og det fortjener de mennesker, der er blevet ramt af arbejdsløshed. Derfor vil jeg igen opfordre forslagsstillerne til at tage deres beslutningsforslag med til forhandlingerne, når vi når så langt, i stedet for at tage enkeltelementer ud til drøftelse. Vi kan af den årsag ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag, og jeg må også sige, at det ikke står helt klart for mig, hvordan partierne egentlig har tænkt sig, at det her skal finde sted.

Hvordan vil man eksempelvis sikre sig, at der er ordentlig kvalitet i indsatsen, hvis det er sådan, at arbejdsløse i fremtiden skal kunne placere deres indsats hos en privat aktør? Jeg bliver nødt til at sige, at for mig er det ikke så afgørende, hvem der står for indsatsen, og jeg er ikke fremmed over for, at andre end a-kasser og jobcentre kan spille en rolle. Hvis der er nogen, der er dygtige, hvis der er nogen, der har ideer, ingen andre har kunnet finde på, hvis der er nogen, der kan noget helt specielt over for en helt speciel gruppe, ville

det jo være mærkeligt pr. refleks helt at afstå fra at bruge den mulighed.

Kl. 17:13

Omvendt må jeg også sige det sådan, at jeg ikke ønsker at privatisere for privatiseringen skyld, og jeg deler ikke – hvad nogle måske gør – den holdning, at alt privat er godt, for vi har bestemt erfaringer på beskæftigelsesområdet, som viser det modsatte. Derfor skal vi jo ikke bare blindt kaste penge efter de private aktører, hverken af ideologiske årsager eller for at opdyrke en privat sektor på området.

Udgangspunktet for regeringen er, at de mennesker, som er ramt af arbejdsløshed, og som har behov for en god beskæftigelsesindsats, skal have en god beskæftigelsesindsats. Og jeg er langt hen ad vejen villig til at diskutere, hvilke midler vi skal tage i brug, men jeg vil gerne advare mod en privatisering for privatiseringens skyld. Derfor vil jeg ikke blankt afvise ideen om en fritvalgsmodel, men jeg synes godt nok, det rejser mange spørgsmål, som i hvert fald for nærværende ikke er besvaret i beslutningsforslaget.

Under alle omstændigheder vil jeg gerne opfordre til, at vi ikke behandler enkeltelementer på beskæftigelsesområdet nu, men snart går til forhandlingsbordet og tager en samlet drøftelse af beskæftigelsesindsatsen.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak, og der er en enkelt til en kort bemærkning. Hr. Hans Andersen, værsgo.

Kl. 17:11

Hans Andersen (V):

Tak for det. Ministeren siger, at det ikke er så afgørende for ministeren, hvem der skal stå for indsatsen. Det lyttede jeg mig til. Og det forslag, der nu ligger her på bordet, vil give den enkelte ledige et frit valg blandt godkendte – bemærk godkendte – aktører. Det kan jo være a-kassen. Det kan være ISS som virksomhed, der har et fortrinligt samarbejde med en række jobcentre allerede, eller en privat aktør. Det er det frie valg, vi sådan set foreslår at give de ledige her. Og kunne ministeren se en styrke i at give de ledige et frit valg til at komme i job?

Kl. 17:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 17:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest er jeg jo glad for, at Venstre også fremhæver a-kasserne som en institution, der bør spille en rolle i beskæftigelsesindsatsen. For det er helt åbenbart, at a-kasserne kan noget særligt. Mange af dem kan i hvert fald. Jeg tror egentlig også, det er sådan, at mange mennesker, som mister deres arbejde, og som har et fagligt tilhørsforhold, er glade for at komme i deres a-kasse, hvor der jo ofte er et stor branchekendskab.

Tror jeg generelt på, det er en god idé at give folk valgmuligheder? Ja, det gør jeg selvfølgelig. Og i det hele taget er noget af det, jeg håber vi kommer til at diskutere i forbindelse med en beskæftigelsesreform jo, hvordan vi kan give flere mennesker et større ejerskab over for det, de er i gang med.

Jeg vil jo nok vove den påstand, at den beskæftigelsespolitik, der har været ført igennem et årti for ikke så lang tid siden under den tidligere regering, har haft et vist element af umyndiggørelse i sig. For alene det at bede mennesker om at gøre noget, der ikke har en nyttefunktion, og som måske mere har haft karakter af at opbevare folk og måske ligefrem at presse dem, har et skær af umyndiggørelse over sig. Så ja, jeg synes, det er en god idé at forankre en større del af indsatsen hos det enkelte menneske.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 17:13

Hans Andersen (V):

Vi ønsker også at give den enkelte ledige større medbestemmelse og et større ansvar for sin egen situation, og dermed også give den enkelte ledige en højere grad af frit valg. Og det er rigtigt, at vi har fremhævet en a-kasse, nemlig Metals a-kasse, som en af de a-kasser, der er rigtig gode til at få deres medlemmer i job. Der er vi sådan set bare optaget af at kunne give den enkelte ledige et frit valg blandt de her forskellige aktører. Der må det jo være sådan, at de er godkendte. Når ministeren nævner, at det her rejser mange spørgsmål, kunne jeg da opfordre ministeren til måske at blive lidt mere konkret om, hvad det er for nogle spørgsmål, der bliver rejst i forbindelse med det her beslutningsforslag. For så må vi jo drøfte dem, så vi kan få overbevist ministeren om, at det her forslag er udmærket.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 17:14

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det får vi jo snart rig lejlighed til, når vi skal forhandle en samlet beskæftigelsesreform. For når vi nu i regeringen har gjort os den umage at få lavet en udredning; når vi beder arbejdsmarkedets parter om lige nu at overveje, hvordan de ønsker en beskæftigelsesindsats skal være, er det jo lidt mærkeligt at vælge nogle enkelte områder ud, hvor Folketinget så træffer beslutning og dermed kortslutter den lange proces. Så alle de elementer, der er rejst i dag – uddannelse, organiseringen af beskæftigelsesindsatsen og selvfølgelig også hvem det er, der måske kan noget særligt – er alle sammen nogle, vi kommer til at diskutere, når vi sidder og har reformen på bordet. Og det er påkrævet, at vi får den grundlæggende drøftelse snart.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Undskyld, der er vist en mere. Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:15

Christian Juhl (EL):

Det er ikke for at trække tingene ud, men jeg vil gerne sige tak til arbejdsministeren for den meget skarpe og gode analyse af umyndiggørelsen af de arbejdsløse under det nuværende system. Den ramte lige i plet, og jeg vil ramme den ind og hænge den op på min væg på mit kontor, da det er meget, meget centralt i den måde, vi går til arbejdsløshedsproblemet på. Tak.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren, der kvitterer for rosen. Er der en ekstra kort bemærkning? Tak til ministeren, og jeg fortsætter i ordforrækken. Den næste taler er hr. Leif Lahn Jensen, Socialdemokraterne.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Det bliver svært at overgå det dér, der skal rammes ind og hænges hos hr. Christian Juhl. Det vil jeg heller ikke prøve på, og jeg vil i hvert fald ikke komme yderligere ind på hele den her beskæftigelsesreform, vi er i gang med. Selvfølgelig er det ligesom ved de sidste to beslutningsforslag sådan, at vi ikke kan støtte det, fordi vi jo netop afventer de her parter og så skal diskutere det.

Jeg er dog nødt til at sige, at en af de ting, som vi jo synes er rigtig vigtigt med den her beskæftigelsesreform, er, at vi selvfølgelig også tænker helt anderledes, end vi har gjort før. Jeg snakker med en del arbejdsløse, som føler, at de bliver jagtet igennem systemet, som ikke rigtig føler, at de er med til at være en del af deres egen arbejdsløshed, og som også dermed føler, at de egentlig godt kunne tænke sig at være mere en del af det, men at de sådan set bare bliver pakket i kasser og rammer. Det er jo ikke godt. Der er jo ikke noget, der er værre, end hvis man føler, at folk bare jager rundt med en og man bare skal slå hælene sammen og gå den vej.

Det kunne være rigtig godt med en reform af beskæftigelsesindsatsen, der tager udgangspunkt i den enkelte ledige og også sikrer varig beskæftigelse, og det tror jeg også at vi får, hvis vi får mere tillid i systemet og mere fokus på at sikre, at virksomhederne selvfølgelig skal have de medarbejdere, de efterspørger, men også sikre, at medarbejderne så også bliver klædt på til det.

Derfor er det også vigtigt for os, at den enkelte får den hjælp, som den enkelte har brug for. Hvis vi har 100 arbejdsløse, er der næsten 100 forskellige måder at gøre det på. Til den enkelte er der kun én rigtig måde. Hvem der skal stå for det og hvordan, skal vi jo nok komme ind på i de kommende forhandlinger, har jeg lige hørt ministeren sige, og den diskussion kommer vi til at tage, men jeg er også nødt til at sige, at det vigtigste for mig helt præcis er at have fokus på den enkelte, have fokus på med vedkommende at få vedkommende i uddannelse eller arbejde.

Jeg vil da også godt tilføje det, som mange af jer måske kender, nemlig det der projekt, som der har kørt med nogle a-kasser, der hedder »Den Gode Samtale«, som jo netop viste, at de arbejdsløse, som selv stod i spidsen for at komme i arbejde, rent faktisk ser ud til at virke, og at de også følte mere lyst, når de selv kunne være med til at lægge en kurs. Det tror jeg er rigtig godt for de her mennesker. Men vi skal også sige til hinanden, at det er fint nok for dem, der kan selv og selv kan være med til at gå i den retning, de vil, og pege på nogle muligheder. Der er også bare nogle, der ikke kan, men dem har vi jo så selvfølgelig også større mulighed for at hjælpe.

Så igen: På grund af de bemærkninger, som jeg sagde før, kan vi ikke støtte forslaget, men vi synes bestemt, at det er et rigtig godt emne at diskutere, når vi kommer dertil, altså, hvordan kan vi få de her arbejdsløse til selv at tage medansvar i deres arbejdsløshed og være med til at få et arbejde og komme i uddannelse. Det er jeg sikker på at de gerne vil være med til.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:19

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre ordføreren om, hvem han synes er bedst til at tage sig af de arbejdsløses vilkår det første år af arbejdsløsheden. Er det jobcentre, er det a-kasserne, eller er det de private aktører?

Kl. 17:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 17:19

Leif Lahn Jensen (S):

Det synes jeg jeg forsøgte at forklare. Det er den arbejdsløse selv, og vi skal selvfølgelig gøre noget for den arbejdsløse.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Vil spørgeren have sin anden korte bemærkning? Det er ikke tilfældet. Tak til ordføreren. Næste taler er ordfører hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:19

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det her lovforslag går jo ud på, at de ledige selv skal have ret til at vælge, hvilken aktør de vil have til at hjælpe sig med at komme videre og komme i arbejde. Det er spørgsmålet om, om de skal have lov til at vælge mellem jobcenter, a-kasse, vikarbureau, en virksomhed, eller hvad det nu er, man kan tænke sig.

Dansk Folkeparti synes, at vi, når vi skal til at lave reformen, skal kigge på, hvordan vi finder de bedste tiltag fra dem alle. Der skal et samarbejde igennem med jobcenter og a-kasser og andre aktører. Der er sikkert nogle, der ikke kan klare sig, og det kan godt være, der er nogle andre aktører, der ikke er så gode, og som må væk, mens der er nogle andre aktører, der er gode. A-kasserne er vidt forskellige i deres arbejde: Nogle gør det rigtig godt, andre gør det måske knap så godt, men fælles for a-kasserne er, at de kan gøre uhyggelig meget for deres medlemmer, hvis de vil.

Men det korte af det lange er i sidste ende, hvem der skal betale, for de vil alle sammen gerne have, at det er staten, der betaler for den indsats, de gør. Der er mange a-kasser, der gør en rigtig stor indsats, og tak for det, det er slet ikke det. Vi skal bare, når vi skal i gang med at lave reformen, trække på den gode indsats fra alle, så vi kan få det bedste fra alle parter, og så skal vi have et ordentligt samarbejde i gang, så vi kan få gjort den bedste indsats for de ledige.

Lige nu og her kan vi ikke støtte forslaget, fordi vi mener, det skal ind i de store forhandlinger om, hvordan den fremtidige indsats skal være, for det er dér, det hører til, og jeg er da også sikker på, at forslagsstillerne vil tage det med ind i de forhandlinger – det er der nok ingen tvivl om. Men det er klart, vi skal se på den indsats, der gøres, og vi er åbne over for at se på, hvordan vi bruger det bedste fra alle parterne i forbindelse med den indsats, der skal gøres over for de ledige.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerækken. Den næste taler er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 17:22

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det drejer sig om frit valg mellem at forankre jobsøgningen i jobcenter eller hos en godkendt privat aktør. Grundlæggende er det sådan set Enhedslistens opfattelse, at i det første ledighedsår skal medlemmerne af en a-kasse kun have kontakt med deres a-kasse. Først derefter skal deres kontakt være med bl.a. jobcenteret. A-kasserne skal dækkes økonomisk for den nye opgave, det gælder f.eks. udarbejdelse af jobplaner i samarbejde med medlemmerne, jobcentre, uddannelsesinstitutioner og arbejdsgivere samt intensiv og håndholdt jobformidling via samarbejdsaftaler med arbejdsgiverne.

Kommunerne kender ofte kun deres eget arbejdsmarked og kan derfor ikke vejlede de arbejdsløse om jobmuligheder på den anden side af kommunegrænsen. Den tidligere regering sagde til jobcentre, at de ikke skulle bruge tid på kontakt til virksomhederne, og de har ofte heller ikke engang overblik over efterspørgslen hos de lokale arbejdsgivere. Derimod kender de fagligt funderede a-kasser det arbejdsmarked, deres medlemmer arbejder på. De ved også, hvilke kvalifikationer arbejdsgiverne efterspørger, og hvilke kurser der kan

være relevant for deres ledige medlemmer at tage. Gennem den fagforening, der er tilknyttet, har de kontakt til arbejdspladser, der søger nye medarbejdere. Derfor er det oplagt, at a-kasserne i højere grad inddrages i indsatsen for de forsikrede ledige. Da forskellige fagforeninger og a-kasser arbejder sammen i lokalområderne, vil a-kasserne også kunne vejlede medlemmer, der ønsker at uddanne sig eller søge job på andre fagområder.

Hvis vi ser på rådighedsvurderingen, ser vi, at tallene også viser, at jobcentre laver flere fejl end a-kasserne. Hvis vi ser bort fra de faglige a-kasser, er der intet, der tyder på nogen gevinst ved at bruge andre aktører over for arbejdsmarkedets arbejdsløse. KORA-under søgelsen peger direkte på, at det er dyrere at bruge private aktører frem for jobcentre, og det vil sige, at denne ordning bliver dyrere og dårligere for de arbejdsløse, og vi kan således ikke støtte beslutningsforslaget fra Venstre, Konservative og Liberal Alliance.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen ordførere, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 17:24

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Frit valg og konkurrence er godt for den enkelte og for samfundet som helhed. Konkurrence medfører nye løsninger og medfører, at dårlige og ineffektive ordninger forsvinder. Det vigtige er, at incitamentsstrukturen for udbydere af en ydelse er på plads. Det gælder både for offentlige og for private udbydere. Man kan finde private udbydere, som ikke løfter opgaven, og man kan finde private udbydere, som løfter opgaven rigtig godt, præcis som man kan finde jobcentre og a-kasser, som ikke gør det godt, og man kan finde det modsatte.

Vi synes, det er en rigtig, rigtig god idé, hvis de ledige får frit valg til at benytte sig af de udbydere, som kan løse opgaven godt. Vi er helt overbevist om, at en højere grad af frit valg vil betyde, at der vil komme flere gode løsninger, at kreativiteten vil blomstre, og at dårlige løsninger langsomt vil forsvinde. Vi hæfter os ved, at ministeren var åben over for at se på elementerne i det her beslutningsforslag, og det glæder vi os til – præcis som med de andre beslutningsforslag. Vi glæder os til en konstruktiv debat. Vi er meget glade for, at ministeren ikke, som man må forstå Enhedslisten gør, tager et ideologisk udgangspunkt og siger, at private overhovedet ikke skal kunne komme ind og løfte nogen af de her opgaver. Det, Enhedslisten gør, synes vi er kedeligt, og vi kan ikke forstå, at det skulle være i de lediges interesse, at der ikke skulle være en højere grad af frit valg i forhold til at vælge dem, der rent faktisk kan få en i beskæftigelse.

Vi glæder os til debatten, når vi skal forhandle om det her, og det her er i hvert fald noget, som vi sammen med Venstre vil tage med. Tak.

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er et enkelt medlem, der har en kort bemærkning. Det er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 17:27

Christian Juhl (EL):

Ordføreren sagde, at det var et ideologisk standpunkt at have, at a-kasserne var de bedste. Jeg skal ikke afvise, at det er et ideologisk standpunkt, men det er også et standpunkt, der har rod i virkeligheden. Som undersøgelserne viser, er de private aktører dyrere og dårligere, og jeg ved ikke, om det at komme med et forslag, hvor man

siger, at de private skal ind og arbejde på det område – det er de i øvrigt i forvejen – og at det bliver dyrere og dårligere, vel dybest set ikke også er et ideologisk liberalt synspunkt. Jeg har intet imod, at der findes ideologiske debatter i Folketinget – hvad pokker skulle vi ellers basere vores debatter på? – men det undrer mig, at et parti som Liberal Alliance, der i den grad taler om, at vi skal spare på de offentlige ydelser, nu vil til at vælge dyrere ydelser, selv om ydelserne ikke er bedre end dem, a-kasserne kan levere.

Kl. 17:28

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:28

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det vil vi ikke, og det tror jeg heller ikke at Venstre vil. Den undersøgelse, som ordføreren, hr. Christian Juhl, refererer til, drejer sig om et konkret projekt. Der er jo masser af andre projekter, som er gode, altså private udbydere, som løfter opgaven rigtig godt, præcis som man kan finde offentlige jobcentre, som gør det rigtig godt. Jeg mener, at f.eks. jobcenteret i Skive har gjort det rigtig godt, men man kan også finde jobcentre, som gør det dårligt. Sådan er det jo.

Jeg tror, det er svært at argumentere for, at konkurrence ikke er en god idé. Det er det, også for den enkelte, både fordi det altså medfører, at der kommer nye løsninger, og fordi det medfører, at man kan spare nogle penge. De penge kan altså bruges på nogle andre ting, bl.a. på at få skabt nogle job. Og det er jo det, som det hele handler om.

Der er ikke nogen dokumentation for, at a-kasserne er bedre. Nogle a-kasser gør det godt, nogle gør det dårligt. Og det er jo det, det handler om, det her beslutningsforslag, nemlig at vi bruger dem, som er bedst, uanset hvilke.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:29

Christian Juhl (EL):

Meget interessant. Der skal være fri konkurrence, siger ordføreren. Tak skal I have. I 1990'erne havde vi en form for fri konkurrence. Da kunne a-kasserne og fagforeningerne byde ind på at være anden aktør. Det blev afskaffet, da de borgerliges regime kom til, og da de skulle lave en ny arbejdsmarkedsordning. Det er ikke muligt i dag, at a-kasserne byder ind på anden aktør-opgaver, så hvis I mener noget ærligt med fri konkurrence – det tror jeg ikke at I gør – så var det mindste, man kunne gøre, da at sige, at der var tale om fri konkurrence.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:30

Joachim B. Olsen (LA):

Det vigtige her er, at dem, som byder ind, også har et økonomisk ansvar. Altså, de skal også have noget på spil, således at de har et incitament til at lykkes med den opgave, som de bliver stillet. Jeg tror, at incitamentsstrukturen både for de offentlige og de private udbydere ikke altid er lige god. Det er en lang og stor debat, og den skal vi jo snart have – det glæder vi os til – men det er sådan set det, det handler om.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, fru Charlotte Dyremose.

Kl. 17:30

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Som fortsat er her som stedfortræder for fru Mai Mercado. Jeg lover, at næste gang, jeg går herop, er det rent faktisk som ordfører.

De seks største byer har i et udspil sagt det så fint: Langt de fleste ledige kan selv finde et job, og de skal derfor fremadrettet have bedre mulighed for selv at tage ansvar. I dag bruger jobcentrene meget tid på ressourcestærke borgere. De frigjorte ressourcer skal i stedet bruges på tæt opfølgning og aktive tilbud til de borgere, der har brug for en indsats – borgere med risiko for langtidsledighed. Når landets seks største kommuner går forrest og selv fremsætter forslag om, at jobsøgning for arbejdsmarkedsparate ledige skal gives fri, gør det indtryk, for det er kommunerne, der sidder med den konkrete opgave, og det er kommunerne, som har den største viden om de ledige.

Jeg tror, det er gået op for de fleste, at beskæftigelsesindsatsen i dag er for standardiseret – alle ledige behandles ens, og det bliver de i høj grad, fordi det er lovbestemt fra Christiansborg. Samtidig er systemet meget bureaukratisk og virker uoverskueligt for den ledige. Beskæftigelsessystemets helt afgørende ressource er den enkelte lediges eget engagement og ansvarlighed. Hovedparten af de ledige kan og vil selv, og jobcentrene skal have bedre rammer for at understøtte borgerne i at være aktive, så vi ikke spilder gode kræfter på de stærke ledige, som faktisk kan selv. Derfor er De Konservative medforlagsstillere på det her forslag.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Hans Andersen.

Kl. 17:32

(Ordfører for forslagsstillerne)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Den danske beskæftigelsesindsats hører til blandt verdens dyreste, og de fleste anerkender efterhånden, at vi slet ikke får nok for de mange milliarder kroner, der bruges hvert år. Derfor skal indsatsen tilrettelægges, så den bliver mere effektiv og høj grad passer til den enkelte lediges og til virksomhedernes behov. Ikke alle har brug for den samme hjælp, og derfor kan ressourcestærke arbejdsmarkedsparate ledige også sagtens få et større ansvar for deres jobsøgning.

Med forslaget her lægger vi op til at give de arbejdsmarkedsparate ledige frit valg til at vælge, om deres jobsøgning skal forankres hos det lokale jobcenter, et andet jobcenter eller hos en godkendt privat aktør. Det kunne f.eks. være et vikarbureau, en virksomhed eller en a-kasse. Vi mener, at jobindsatsen fortsat skal være forankret i de kommunale jobcentre, men opgaven med jobsøgning for de arbejdsmarkedsparate ledige kan med fordel udbydes. Valgfriheden kan nemlig give de ledige større motivation til at gøre en indsats, og erfaringerne fra opgaver, som konkurrenceudsættes, viser, at det skaber grundlag for bedre kvalitet til en lavere pris, og på den måde får vi mere beskæftigelse for pengene.

For os er det vigtigt, at der også bliver ryddet ud i de aktører, der ikke formår at hjælpe de ledige, og at alle, der er gode til netop at hjælpe de ledige i job, kommer i spil. Vi ved f.eks., at Dansk Metals a-kasse har haft succes med at hjælpe ledige i arbejde, og en privat aktør som ISS er også klædt godt på til opgaven. Derfor vil det også

være en dårlig og utilstrækkelig løsning kun at lade a-kasserne varetage opgaven, som nogle foreslår, eller at lade de ledige vælge mellem enten a-kassen eller jobcenteret, som det f.eks. står i de foreløbige Carsten Koch-anfanger. For så går vi måske glip af en fremragende privat aktør, og vi går glip af fordelene ved, at mange konkurrerer om at levere den bedste hjælp.

Så med det beslutningsforslag her fremsat af Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Venstre foreslår vi, at regeringen pålægges at fremsætte forslag til ændring af reglerne om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, så arbejdsmarkedsparate ledige får et frit valg til at vælge, om deres jobsøgning skal forankres i et lokalt jobcenter, i et andet jobcenter eller hos en godkendt privat aktør.

Nu har vi så haft en debat, og jeg lyttede mig til, at ministeren sådan set var optaget af det her med det frie valg, men måske mest var optaget af, at det ikke var så afgørende, hvem der stod for indsatsen, så længe den var god. Man kan jo betragte det som en udstrakt hånd, i forhold til at vi snart skal forhandle om at gøre indsatsen bedre for de ledige. Det vælger jeg at gøre, og så skal der ikke være nogen tvivl om, at det at give de ledige frit valg ligger os meget på sinde.

Den socialdemokratiske ordfører var måske mindre klar i forhold til præcis det frie valg, men på nuværende tidspunkt, lyttede jeg mig til, kunne man ikke forvente at få flere klare meldinger, så det må vi jo tage til takke med. Dansk Folkeparti sagde, at det skulle ses i sammenhæng, og var åben over for at bruge de bedste. Det sidste er vi meget enige i. Og så var der Enhedslisten, som mente, at de ledige først og fremmest skulle have kontakt til a-kasserne i den første del af deres ledighedsperiode. Det sidste er vi uenige i. Vi mener, at ledighedsindsatsen skal forankres i kommunerne, og derfra skal man så give et frit valg også til at benytte sig af de bedste a-kasser.

Men samlet set tror jeg, at det frie valg på beskæftigelsesområdet sådan set er kommet for at blive. Vi har jo set andre steder på andre velfærdsområder i Danmark, at det frie valg stille og roligt bliver en del af hverdagen, og det tror jeg også det vil komme til at blive her på beskæftigelsesområdet. Tak for debatten.

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Nu kom der en! Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 17:37

Christian Juhl (EL):

For det første vil jeg høre, om ordføreren ikke anerkender KORA-undersøgelsen, hvor man direkte peger på, at det er dyrere at bruge private aktører frem for jobcentre.

For det andet: Hvilke aktører mener ordføreren bringer de ledige tættest på arbejdsmarkedet?

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:38

Hans Andersen (V):

Jeg synes, der er en række aktører, som gør det fortrinligt, og som fremadrettet sådan set kunne spille en langt større rolle, end de gør i dag. Jeg nævnte ISS som et eksempel på en privat virksomhed, som i den grad hjælper mange ledige i job, og de kunne godt spille en større rolle. Jeg har også nævnt Dansk Metals a-kasse, som er en a-kasse, der har succes med at formidle jobs til deres medlemmer. De kunne jo også i fremtiden blive godkendt hos jobcentrene til faktisk at levere en indsats der. Det er bare to eksempler.

Så er der jo den undersøgelse, som jeg mener man skal sætte nogle spørgsmålstejn ved. Kan man sammenligne den indsats, de private aktører laver der? Er det den samme gruppe af mennesker, som jobcentrene i den samme periode har ydet en indsats over for? Og det sætter jeg et stort spørgsmålstejn ved.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:39

Christian Juhl (EL):

Jamen det er også god og videnskabelig praksis. Man skal jo vælge de resultater, som bedst fremmer ens standpunkt – sådan har jeg det også selv. Men når nu KORA-undersøgelsen viser, at det er dyrere at gå til private, kommer man jo ikke uden om det faktum. Det er den ene ting.

En anden ting er, at ordføreren nævner to, nemlig en a-kasse og en virksomhed. Han nævner ikke andre aktører i den forstand, som den borgerlige regering har indført begrebet, nemlig virksomheder, som netop ligger uden for det produktive erhvervsliv, og som har til opgave at have med de arbejdsløse at gøre. Der er nemlig stribevis af skandalehistorier, hvor det for virksomhederne først og fremmest har været for at tjene penge, og det passer rigtig godt med KORA-undersøgelsen. Så jeg er glad ved, at ordføreren erkender, at det er a-kasserne, der er tættest på virksomhederne.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 17:40

Hans Andersen (V):

Der er en lang række private aktører, der gør det rigtig godt. Jeg kan nævne Markman, som er en anden privat virksomhed, der gør det godt. En lang række andre virksomheder gør det faktisk godt og bringer ledige i arbejde. Jeg tror, det handler meget om, at vi og kommunerne skal være meget skarpere på at stille krav og sætte kriterier op for, hvad en god jobsøgningsproces er, og hvad det er for nogle krav, man som aktør på det her marked skal leve op til. Det kan vi blive langt bedre til.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Tak for det.

Så er der ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger, og da det ikke er tilfældet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om Danmarks Innovationsfond.

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 15.01.2014).

Sammen med dette punkt foretages:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 108:

Forslag til lov om ændring af lov om teknologi og innovation og lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktivite-

ter og samarbejde med fonde. (Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond m.v.).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 15.01.2014).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning m.v. og forskellige andre love og om ophævelse af lov om Højteknologifonden. (Ændringer som følge af lov om Danmarks Innovationsfond).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 15.01.2014).

Kl. 17:41

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og det er først fru Karen Ellemann Jensen for Venstre.

Kl. 17:41

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Alle er mere eller mindre optaget af, at det generelt skal være mere attraktivt at drive virksomhed i Danmark, både når det handler om omkostningsniveauet og -byrder, og så sandelig også når det handler om innovationsmuligheder.

Med den her lille buket af lovforslag tager vi for alvor fat på virksomhedernes vilkår og muligheder for netop at udvikle viden og teknologi, som dels kan føre til en styrkelse af forskningen, dels føre til mere innovative løsninger til gavn for samfundet og til gavn for produktudviklingen. Og det siger sig selv, at det er noget, vi glæder os over i Venstre. Kernen i de tre lovforslag, som vi sambehandler her, er, at vi erstatter de nuværende råd – Det Strategiske Forskningsråd, Højteknologifonden og Rådet for Teknologi og Innovation – med en ny fond, Danmarks Innovationsfond.

Det her er en øvelse, der har taget lidt tid. Det har været nogle lange forhandlinger, og jeg skal også være ærlig og indrømme, at vi i starten fra Venstres side nok var lidt skeptiske, primært over for det emne, der handler om, at Højteknologifonden skulle gå tabt med den her fusion. Den bekymring skyldes, at vi sådan set har set, at Højteknologifonden har været meget succesfuld, og derfor har vi været bekymrede for, at man kom til at hælde badevandet ud for tidligt, altså at velfungerende elementer i Højteknologifonden ganske enkelt ville gå tabt med den her fusion.

Men når jeg nu står her, er det for med det samme at sige, at vi er meget, meget glade for den aftale, der nu er indgået, og det er vi af flere grunde.

For det første er der en markant erhvervsrettet profil i den kommende fond. Det betyder indlysende nok, at der er fokus på, at virksomheder kan komme med et konkret problem og med støtte fra Danmarks Innovationsfond få hjælp til at løse det.

For det andet bliver det mere simpelt for forskere at søge penge, for når vi reducerer bureaukrati, er det sådan set godt for de offentlige finanser, men jo så sandelig også for de borgere og virksomheder, som skal i kontakt med det offentlige.

For det tredje, som måske nok er det allervigtigste, er vi sådan set meget tilfredse med den måde, den nye fond organiseres på. I det oprindelige oplæg var der lagt op til bare at lægge Højteknologifonden i graven, men vi oplevede heldigvis, at ministeren var lydhør og imødekommende i forhold til at garantere, at Danmarks nye innovationsfond bygges op efter samme principper og også helt principielt kommer til at fungere på samme måde som Højteknologifonden. Og

her er det vigtigt at understrege, at det for os betyder, at den nye fond ikke bare skal ligne Højteknologifonden, men sådan set helt generelt skal fungere på samme måde, som Højteknologifonden hidtil har gjort. Så vi skal altså sikre lighed med Højteknologifonden i alle aspekter af den nye fonds virke og organisering. Derfor er det også vigtigt, at ministeren sikrer kontinuitet i bestyrelsessammensætningen, således at ånden fra Højteknologifonden videreføres i den nye organisation.

Der er også andre elementer end ligheden med Højteknologifonden, det er værd at knytte en bemærkning til, og det er særligt i forhold til samfundspartnerskaberne – dem, der er kendt som INNO+ – hvor jeg gerne vil understrege vigtigheden af bestyrelsens egenbestemmelse i forhold til fordelingen af fondens midler. Fonden har mulighed for at fordele op til 500 mio. kr. til samfundspartnerskaber, og dette er jo altså netop en mulighed og ikke et krav. Det er alene bestyrelsen, der skal træffe beslutning om det netop på baggrund af ansøgninger og prioriteringer, og det er altså ikke os som politikere, der skal lave den fordeling.

Forhandlingerne om Danmarks Innovationsfond har været lange, men de har bestemt også været konstruktive, og jeg vil gerne på Venstres vegne have lov til at takke ministeren og så sandelig også alle de øvrige forligspartier. Jeg synes, det er flot, at det er et samlet Folketing, der samles om den her store satsning. Vi har fået en god aftale, som jeg tror på vil være til gavn for danske virksomheder og dermed jo altså også til gavn for vores land. Og på den her baggrund kan jeg lidt overraskende oplyse, at Venstre har tænkt sig at støtte alle tre lovforslag.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har korte bemærkninger til det. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, fru Mette Reissmann.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Danmark er et af de lande, der investerer mest i forskning og innovation. Det er positivt, for vi ved, at innovation er en central drivkraft for vækst, beskæftigelse og velstand. Og når vi igennem forskning skaber ny teknologi i danske virksomheder, skaber vi også flere arbejdspladser. Men vi skal selvfølgelig altid være opmærksomme på, om pengene også bruges bedst. Når Danmark er blandt de lande, som investerer flest penge, skal vi også være et af de lande med flest innovative virksomheder. Sådan er det desværre ikke i dag, for mange forsknings- og innovationsprojekter kommer til at blive implementeret i stor skala. Det betyder, at den samlede effekt i forhold til vækst og beskæftigelse udebliver.

Det danske forsknings- og innovationssystem har været for kompliceret, og det har været alt for ufleksibelt for brugerne. Systemet har mange indgange – og det er uheldigsmæssigt – og overlappende kasser, og forskerne har haft svært ved at finde ud af, hvilket sted de skulle henvende sig, når de har haft gode projekter, som de skulle have vurderet.

Det er ikke, fordi vi fra Socialdemokratiets side mener, at Højteknologifonden ikke har gjort et godt stykke arbejde – ej heller de to råd – men som sagt handler det om at skabe gennemsigtighed og i øvrigt også at lette det for dem, der ønsker at gøre brug af midlerne, der er til stede i fonden. Derfor er det også glædeligt, at alle Folketingets partier i dag er med til at sikre, at den viden, som vi betaler for, bliver udviklet og i højere grad bliver omsat til konkrete jobs. Helt konkret vil vi med disse lovforslag skabe et mere smidigt og enkelt system ved at samle en række råd og fonde til en samlet Innovationsfond. Og ved at oprette én uafhængig fond samler vi de stærkeste og mest innovative forskere og virksomheder i Danmark. Den vil bestå af folk fra forskningsverdenen såvel som fra det private er-

hvervsliv, og på den måde binder vi erhvervslivet og forskningsverdenen bedre sammen.

Fondens aktiviteter vil dække hele innovationskæden fra idé til udvikling og have et stærkere fokus på erhvervslivets behov, end de to råd og Højteknologifonden tilsammen har i dag.

Det er vigtigt også at understrege, at der er en bottom-up-tilgang, hvor virksomhedernes behov – måske endda særlig de mindre virksomheders – afgør, hvilke redskaber der tages i brug for at prioritere projekterne. En samlet fond vil give langt bedre muligheder for sammenhængende satsninger, og en samlet fond vil også qua en slagkraftig bestyrelse have en gennemslagskraft i en skala, der ikke i dag er mulig. Fondens bestyrelse har det fulde ansvar for fonden og træffer alle beslutninger. Den er bredt sammensat af erhvervs- og forskningsmæssigt kompetente personer. Fonden er uafhængig og får et selvstændigt og uafhængigt sekretariat til at betjene sig.

Innovationsfonden kommer til at disponere over knap 1,6 mia. kr. om året, som skal omsættes til ny viden og teknologi til gavn for vækst og beskæftigelse i Danmark. Fonden skal ifølge lovforslaget være evalueret senest i 2018. Jeg tror på, at vi med oprettelse af Innovationsfonden nu vil se et enklere og mere slagkraftigt system til gavn for alle danskere. Det er fremsynet politik og noget, der heldigvis er sikret i mange år fremover, fordi alle partier i Folketinget valgte at være med i aftalen. Vi gøder med andre ord jorden til mere vækst og flere arbejdspladser i Danmark.

På den baggrund støtter Socialdemokratiet forslaget.

Kl. 17:50

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 17:50

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. I dag behandler vi loven om Danmarks Innovationsfond, en aftale, som havde en lidt hård fødsel. Men jeg vil gerne takke ministeren for, at han – om end nødtvunget – accepterede, at der skulle bruges tid og arbejde på at skabe en aftale om fonden. Det var ikke let, men det tager tid at finde gode løsninger. Det glæder mig, at der er enighed på tværs af hele Folketinget, så fonden kan starte med en bred opbakning.

I Dansk Folkeparti er vi overordnet set meget tilfreds med aftalen. Beslutningen om at sammenlægge Højteknologifonden, Den Strategiske Forskningsfond og Rådet for Teknologi og Innovation vil gøre den nye innovationsfond både mere enkel og mere slagkraftig. De mange penge skal sikre, at investeringer i forskning og udvikling bliver omsat til helt konkrete løsninger til at skabe vækst og job. Det overordnede formål med aftalen er at skabe en fond, som kan bidrage til at åbne for bedre muligheder for at skabe en sammenhæng mellem forskning og virksomheder til gavn for Danmark og danskerne.

Dansk Folkeparti er også tilfreds med, at sammenhængen mellem forskning og virksomheder nu bliver sikret, ved at der skal være en regional repræsentation, hvilket jeg ser frem til bliver udmøntet, f.eks. som kontaktpersoner i Region Syddanmark og Region Midtjylland. Det vigtige ved repræsentationerne er, at det giver en let adgang til fonden for specielt de små og mellemstore virksomheder, netop de virksomheder, hvor vi ved at der er stort potentiale. Derfor er det også understreget i lovforslaget, at fonden skal understøtte forskning og innovation i små og mellemstore virksomheder.

Jeg har godt bemærket, at der i høringsvarene fra forskellig side ytres en bekymring for, at man ikke bare kan gå efter de store projekter med de store potentialer. For mig understreger det bare behovet for at sikre fondens fokus på SMV'erne. Når jeg generelt ser på høringsvarene, tror jeg faktisk, at vi har ramt et ganske passende ni-

veau. Der er nogle, der peger på for meget, nogle peger på for lidt armslængde; nogle peger på for meget erhverv i bestyrelsen, andre for lidt.

Der er dog punkter, som vi skal drøfte i udvalgsarbejdet, f.eks. kritikken af den manglende præcisering af opgaven med at udbrede viden. Jeg mener, at det er vigtigt, at videndeling bliver sikret i projekterne, at forskningsresultaterne så vidt muligt bredes ud. Selv om det naturligvis ikke skal være en hovedopgave for fonden, så skal den vinkel være overvejet og integreret i de projekter, der bevilges til. Det vil jeg gerne have præciseret.

Så kan man spørge: Har vi nu fundet den perfekte løsning? Nej, jeg havde gerne set, at fonden var blevet meget bredere, at de fonde, som i dag ligger i andre ministerier også kunne lægges ind i den her fond, f.eks. UDP'erne, udviklings- og demonstrationsprogrammerne, men når vi nu ikke kunne lægge alle puljer sammen, så kan vi i det mindste tilstræbe en ensartethed og nem tilgang til puljerne. Derfor glæder det mig også, at vi har fået lagt en forpligtelse ind for fondens bestyrelse til at indgå i det tværgående samarbejde med de øvrige råd, fonde og nævn i det samlede forsknings- og innovationssystem med det formål at sikre ensartethed i arbejdet i forhold til alle programmer og dermed fortsætte det arbejde, som er i gang, for at sikre en ensartet ansøgningsprocedure, så vi bl.a. kan undgå, at ansøgninger skal laves meget forskelligt, i forhold til om det er den ene eller den anden fond, man søger.

Det skulle jo gerne være sådan, at man som virksomhed eller som forsker kan koncentrere sig om det gode projekt, den gode idé og ikke om, hvilken fond man kan søge, eller hvordan man kan tilrette projektet til den ene eller den anden fonds formål eller sigte.

Men som sagt er den her pakke jo nok det bedste, vi kan få her og nu, og jeg vil sige, at det heller ikke er så ringe endda, og derfor bakker Dansk Folkeparti op om lovforslaget og de øvrige to lovforslag, som vi sambehandler, og dermed etablering af fonden. Tak for ordet.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det gav ikke anledning til bemærkninger fra nogle af medlemmerne. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, fru Lotte Rod.

Kl. 17:54

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Hvert år investerer vi knap 20 mia. kr. i forskning og udvikling. Det gør Danmark til et af de lande, der bruger flest penge på forskning og udvikling i forhold til vores BNP. Det er jeg stolt af som radikal.

Med lovforslagene her skaber vi en markant forenkling af strukturen på forsknings- og innovationsområdet. Vi sammenlægger de eksisterende fonde til en ny samlet fond, Danmarks Innovationsfond, som kommer til årligt at uddele i størrelsesordenen 1,6 mia. kr. til strategisk forskning, udvikling og innovation, afhængigt af bevillingerne på finansloven. Vi bygger dermed videre på de gode erfaringer fra Det Strategiske Forskningsråd, Højteknologifonden og Rådet for Teknologi og Innovation og skaber dermed en mere sammenhængende indsats med øget fokus på løsningen af samfundsudfordringer.

Radikale Venstre støtter forslagene.

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger til det. Så er det ordføreren for SF, fru Trine Mach.

Kl. 17:55

(Ordfører)

Trine Mach (SF):

Tak for det. Som de øvrige ordførere er vi også i SF svært glade for aftalen om etableringen af Danmarks Innovationsfond. Vi er, som fru Lotte Rod lige sagde, et af de lande, der investerer mest i forskning og udvikling. Vi har status som foregangsland. Det behøver man i virkeligheden bare at skæve til miljøområdet for at kunne se.

Men vi ville jo gerne have mere ud af de investeringer. Vi vil gerne have, at de udkrystalliserer sig i konkrete nye løsninger, produkter, systemer og virksomheder og dermed i vækst og arbejdspladser. Og det er det, fonden kan spille ind med: gøre, at vi bliver bedre til at høste frugterne af den innovation og forskning, der produceres her i landet, få skabt flere og bedre partnerskaber mellem vidensinstitutioner, private virksomheder og offentlige parter.

Med etableringen af innovationsfonden skabes et kraftcenter, kan man måske kalde det, nemlig én bevilgende aktør til teknologiudvikling, innovation og udfordringsdrevet forskning, en stærkere platform for, at den gode forskning, der finder sted, når ud over rampen og bliver omsat til konkrete succeser i erhvervslivet. Det kan omsættes til mere vækst og mere beskæftigelse, end det sker i dag. Et mere slagkraftigt system kan bringe innovative virksomhedsfolk og dygtige forskningskræfter sammen, og udgangspunktet er, som flere har sagt, samfundets og virksomhedernes behov og udfordringer.

På den måde er vi med Danmarks Innovationsfond ikke kun med til at styrke Danmarks position som foregangsland på forskningsområdet, vi imødekommer også de udfordringer, vi står over for som samfund, og vi skaber grobund for mere vækst og mere beskæftigelse. Det er noget, der kommer både befolkningen og erhvervslivet til gode. Derfor er vi i SF glade for, at vi har en samlet aftale, og vi bakker op om hele pakken.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Så er det ordføreren for Enhedslisten, fru Rosa Lund.

Kl. 17:57

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg skal jo passe på, at jeg ikke kommer til at gentage det, tidligere ordførere, der har stået heroppe, har sagt. Jeg vil bare understrege, at vi i Enhedslisten er meget glade for, at der nu kommer en lettere adgang til forsknings- og innovationsmidler, og vi er meget glade for, at der kommer én samlet indgang. Det tror vi særlig vil være godt for små og mellemstore virksomheder, som vi jo har mange af i Danmark.

Lige præcis i små og mellemstore virksomheder foregår produktionen og vidensudviklingen samme sted, og derfor er det også der, innovationen sker i praksis og sker i hverdagen. Og derfor er det rigtig vigtigt, at de små og mellemstore virksomheder har nogle helt klare veje ind til at få noget økonomisk støtte til deres projekter, og det tror vi at denne nye fond vil være bedre til end de mange forskellige ordninger, der har været indtil nu. Vi er rigtig glade for, at der kommer en samlet indgang, og at man på den måde har forsimplet processen og således kan sikre bedre udvikling og mere innovation i Danmark.

Jeg synes også, det er vigtigt at understrege, at fonden ikke udelukkende er rettet mod innovation, men også mod forskning. Det Strategiske Forskningsråd har jo lige netop med den forskning at gøre, som er på nippet til at blive til virkelighed, og derfor mener vi i Enhedslisten, at den passer rigtig godt sammen med Højteknologifonden og Rådet for Teknologi og Innovation i en ny fond, så der kommer den her samlede indgang.

Fonden skal også stå for udmøntningen af bevillinger til de nye samfundspartnerskaber, som skal sikre, at overordnede prioriteringer kan komme ud af laboratorierne og ind i virkeligheden, og det glæder vi os i Enhedslisten meget til at se foldet ud.

Til sidst vil jeg bare sige, at det har været vigtigt for os i Enhedslisten, at fonden tager hensyn både til erhvervslivets behov og til forskningen. Det synes vi er endt rigtig godt ud, og det synes vi også er afspejlet i fondens bestyrelse. Når det så er sagt, havde vi også ønsket os i Enhedslisten, at der blev en plads i bestyrelsen eller i et repræsentantskab til lønmodtagernes organisationer, fordi det er på gulvet ude i virksomhederne, at ideerne opstår, og at den egentlige innovation foregår. Det kunne der desværre ikke opnås enighed om, men vi tror alligevel, at den her nye fond med klare indgange vil sikre bedre muligheder for virksomhederne, og vi tror også, at den her nye fond vil være særlig til gavn for beskæftigelsen i Danmark, og derfor kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:00

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

På vegne af fru Merete Riisager skal jeg læse følgende tale op:

Liberal Alliance er en del af forliget om Danmarks Innovationsfond, og vi støtter derfor de tre lovforslag. For os har det været væsentligt, at en betragtelig del af de afsatte midler ikke er bundet til bestemte projekter eller temaer. Det er afgørende, at de midler, der afsættes til forskning i Danmark, går til forskning, der viser den højeste forskningsmæssige standard, i stedet for at gå til temaer, der er sidste nye mode på den politiske scene. Politikere er ikke eksperter til at udpege, hvilke steder det vil være fornuftigt og fordelagtigt at forske. Vi ved ikke, hvor der vil ske nybrud i forskningen, eller hvor det vil kunne betale sig at sætte ind, så virksomhederne får det bedst mulige udgangspunkt for innovation.

Vi kan acceptere, at der i dette forlig er afsat nogle midler til bestemte områder, men vi ser gerne, at man fremadrettet får et langt større fokus på forskningsmæssig excellence end på trends og politiske modediller. Det er også afgørende for os, at de organisationer, der udvælger forskning, er professionelle, gennemsigtige og har internationalt udsyn. Vi skal hele tiden blive bedre til at bekæmpe nepotisme og indspisthed, ting, der let opstår i et lille land som vores, hvor alle kender alle, når det kommer til eksempelvis forskningsmiljøer.

Vi skal have mere international repræsentation i de organisationer, der finder og udpeger de forskere og virksomheder, der får bevillinger, og vi skal have øjne på det udefra, der sørger for, at vi ikke kører af sporet. Vi kommer alt for let til at sidde og se på vores egne navle, og det fører ikke til god forskning. Fri konkurrence mellem de bedste, professionel udvælgelse og en stejl kurve for uddeling af midler, hvor vi afsætter en stor del til de allerbedste, er vejen frem.

Liberal Alliance støtter alle tre lovforslag.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, fru Charlotte Dyremose.

Kl. 18:02

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Også i Det Konservative Folkeparti har vi jo været med i forhandlingerne om kernen i de her tre lovforslag, og vi er rigtig glade for det

resultat, vi er nået frem til. For os at se er det rigtig vigtigt, at strategiske forskningsmidler og offentlige midler bruges til at løse samfundsmæssige problemer, til at skabe vækst, til at skabe arbejdspladser, at der er et tæt samspil mellem forskning og erhvervsliv, fordi det lige præcis er i spændet mellem forskning og erhvervsliv, offentlige midler og privat initiativ, at mange nye interessante løsninger kan findes, både på samfundsmæssige problemer og i erhvervslivet til at skabe eksport, til at skabe arbejdspladser.

Så målet her med sammenlægningen og oprettelsen af én fond, altså netop det at sikre den her målretning, er, ud over at vi sætter stor pris på, at det også simplificerer systemet, noget af det, vi i Det Konservative Folkeparti altid har haft som et sigte i vores overvejelser om forskningsmidler. Og derfor er vi rigtig glade for, at det også er sådan, det er blevet i det her meget brede forlig. Så er der en anden ting, jeg lige vil pointere, og det er, at der er tale om en uafhængig fond – altså uafhængig af ministeriet – og at man også får lavet et uafhængigt sekretariat. Det er noget af det, der har været vigtigt for os, netop sådan at det er fonden, der uddeler midlerne fuldstændig uafhængigt af ministeriet.

Så med andre ord: Vi er glade for resultatet, og vi bakker op om lovforslagene.

Kl. 18:04

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Så er det ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Kl. 18:04

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg vil gerne takke for en god debat i dag og ikke mindst takke for det meget brede samarbejde og det meget lange samarbejde, der har været om tilblivelsen af de her lovforslag, med i hvert fald en snes forhandlingsmøder, der har ført frem til den samdrægtighed, vi så har kunnet aflæse af ordførertalerne i dag.

Som afrunding vil jeg gerne benytte lejligheden til at opsummere formålet med etableringen af Danmarks Innovationsfond. Da regeringen tiltrådte, annoncerede vi, at vi ville lave en innovationsstrategi for Danmark, og et meget væsentligt omdrejningspunkt i den strategi, da den blev præsenteret, var den reform af rådene på innovations- og forskningsområdet, som ligger til grund for lovforslagene i dag. Ambitionen for os er klar: De store offentlige investeringer i forskning og innovation skal i øget omfang bidrage til løsninger på samfundsudfordringer og skabe vækst og beskæftigelse.

Vi investerer hvert år knap 20 mia. kr. i forskning og udvikling, og det gør Danmark til et af de lande, der set i forhold til BNP investerer mest i forskning og udvikling og herved også investerer mest i vores fremtid. Det er noget, vi kan være stolte af, og noget, vi bør værne om, og noget, vi bør fortsætte. Derfor er det også et mål for regeringen, at vores offentlige forskningsinvesteringer skal udgøre mindst 1 pct. af BNP, og her er der tale om et gulv og ikke et loft.

De massive investeringer har bl.a. resulteret i fremragende forskere og forskningsresultater i verdensklasse. Det vidner bl.a. den nylige evaluering af Grundforskningsfonden også om. Men samtidig har vi måttet konstatere, at når vi kigger på resultaterne af investeringerne og den viden, der kommer ud af dem, så er det ikke tilstrækkeligt, hvad vi får ud af det. Sammenligner vi os med andre lande, klarer vi os dårligere på parametre som f.eks. kommercialisering af forskningsresultater, private investeringer i forskning og innovation, andelen af innovative virksomheder og højtuddannede i den private sektor. Der er derfor behov for at sætte ind og gøre tingene anderledes, hvis vi fortsat skal kunne begå os i den globale konkurrence.

Det betaler sig. Faktisk kan man læse i Produktivitetskommissionens rapport, der jo kom, et stykke tid efter at vi havde indgået vores aftale, at virksomhederne kan opnå et afkast i størrelsesordenen

25-35 pct. af deres investeringer i forskning. Det var altså også grunden til, at vi allerede i 2012 lancerede Danmarks første samlede innovationsstrategi.

Med vores forslag om at samle og forenkle strukturen på forsknings- og innovationsområdet ønsker vi at fremtidssikre det danske forsknings- og innovationssystem og sikre, at det bidrager til at levere løsninger på de konkrete samfundsudfordringer, og at vi får større effekt af vores investeringer i forskning og udvikling. Derfor er det altså en usigelig glæde, at det er et samlet Folketing, der efter grundige forhandlinger er enige om at ændre den nuværende struktur. Vi etablerer altså én samlet fond, Danmarks Innovationsfond – fonden for strategisk forskning, højteknologi og innovation ved at sammenlægge Det Strategiske Forskningsråd, Højteknologifonden og Rådet for Teknologi og Innovation.

Vi forventer, at fonden vil uddele – i hvert fald i år – knap 1,6 mia. kr. til strategisk forskning, udvikling og innovation, afhængigt af hvordan finanslovsbevillingerne falder. Med Innovationsfonden vil koblingen mellem forsknings-, teknologi- og innovationsindsatsen blive styrket, og der vil blive skabt et mere enkelt og slagkraftigt forsknings- og innovationssystem. I dag skal den her indsats koordineres mellem tre forskellige organer med hver sin ledelse og egne strategier.

Jeg vil dog gerne benytte lejligheden her til at understrege, at forslaget om en ny organisering af forsknings- og innovationsområdet ikke skal ses som en kritik eller manglende anerkendelse af den indsats, som Det Strategiske Forskningsråd og Højteknologifonden eller Rådet for Teknologi og Innovation har ydet over tid. Højteknologifonden, Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation har på hvert sit område opnået ganske markante resultater. Men uanset de gode erfaringer med de enkelte dele af det samlede system må vi jo altså konstatere, at de store offentlige investeringer, som vi i Danmark foretager, ikke i tilstrækkeligt omfang omsættes i vækst og beskæftigelse i virksomhederne, og det er på den baggrund naturligt og nødvendigt at ændre strukturen. Det er ikke for at lave tingene om for enhver pris, men for at sikre, at vi gør tingene på den bedste og mest effektive måde.

Nu får vi med Innovationsfonden skabt en helt ny bevillingsstruktur for strategisk forskning, højteknologi og innovation, hvor vi bygger videre på de allerbedste elementer fra de gamle organer. Det giver en mere sammenhængende indsats med fokus på de indsamlede effekter og et øget fokus på løsning af samfundsudfordringer og dermed også et større afkast af de offentlige investeringer.

Jeg noterede mig i debatten, at bl.a. Dansk Folkeparti pegede på det, som også er en del af høringssvarene, nemlig at understøtte vidensformidling og vidensudveksling, og det har fra starten været opfattet som en central opgave, men vi har på baggrund af høringssvarene også tilpasset bemærkningerne i håbet om at kunne imødekomme det, men drøfter det selvfølgelig gerne yderligere, hvis der er behov for det.

Kl. 18:09

Jeg vil, inden jeg slutter, for god ordens skyld allerede nu gøre opmærksom på, at jeg i forbindelse med udvalgsbehandlingen agter at stille et ændringsforslag til lovforslag nr. L 107 om Danmarks Innovationsfond vedrørende momsfratagelse. Momsfratagelsen betyder, at fonden kan få sine udgifter til ikkefradragsberettiget købsmoms refunderet. Det vil betyde, at Innovationsfonden får de samme muligheder for momsfratagelse, som Styrelsen for Forskning og Innovation, Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation har haft indtil i dag.

Samlet set er det med en vis stolthed, at jeg nu kan konkludere på førstebehandlingen, at vi fortsat har et helt enigt Folketing, der bakker op om den her markante forenkling i forskningsrådsstrukturen. Jeg mener, at den enighed og det samarbejde, der er på det her område, er med til at øge forventningerne til, at det vil lykkes os for alvor

at få taget hånd om samfundsudfordringerne og få gjort det på en måde, som forøger vækst og beskæftigelse i Danmark – noget, som der er god brug for. Tak for ordet.

Kl. 18:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Da der ingen medlemmer er, der har ønsket korte bemærkninger, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:11

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Jeg har en enkelt meddelelse.

Efter at fru Anne Baastrup midlertidigt er udtrådt af Tinget som følge af bevilget orlov, har Socialistisk Folkepartis folketingsgruppe udpeget hr. Steen Gade til at indtræde i Præsidiets som Tingets 4. næstformand.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. januar 2014, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:11).